

HET SPREKEN VAN DE BORG OP GOLGOTHA

De zeven kruiswoorden

De dood van de Heere Jezus Christus is een zaak van nooit verminderend belang voor allen die het Woord der Waarheid biddend onderzoeken. Dat is zo, niet alleen omdat voor de gelovige alles voor tijd en eeuwigheid daarvan afhangt, maar ook omdat die dood alles overtreffend is in zijn geheel enige betekenis. Vier woorden zijn het die de meest in het oog vallende eigenschappen van deze verborgenheid aller verborgenheden weergeven: **de dood van Christus was natuurlijk, onnatuurlijk, buitennatuurlijk en bovennatuurlijk**. Enkele woorden van toelichting zijn hier nodig om dit te omschrijven en uit te breiden.

In de eerste plaats was de dood van Christus natuurlijk, daar bedoelen we mee, dat het een werkelijk sterven was. Omdat we zo bekend zijn met dit feit komen bovenstaande woorden ons eenvoudig en vanzelfsprekend voor.

En toch, de zaak die we hier aanraken is voor het geestelijke verstand een van de voornaamste redenen tot verwondering.

Degene Die genomen werd en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis werd gehecht en gedood, was niemand anders dan Gods Metgezel. Het bloed dat aan het vloekhout werd vergoten was goddelijk: de gemeente Gods welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed. Zoals ook de apostel zegt: "God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende".

Maar hoe kon Gods Metgezel lijden? Hoe kon de Eeuwige sterven?

O, Hij die in den beginne het Woord was, die bij God was en die God was, is vlees geworden.

Hij, die in de gestaltenis Gods was, heeft de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen, en is de mensen gelijk geworden. "En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja, den dood des kruises".

Door zó vlees te zijn geworden was de Heere der heerlijkheid in staat om de dood te ondergaan, en zo was het dat Hij de dood zelf gesmaakt heeft. In Zijn woorden: "Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest", zien we hoe natuurlijk, hoe werkelijk Zijn dood was, en de werkelijkheid daarvan bleek nóg duidelijker toen Hij in het graf werd gelegd, waar Hij drie dagen bleef.

In de tweede plaats was de dood van Christus onnatuurlijk. Daar bedoelen we mee dat die dood abnormaal was. Hierboven hebben we geschreven dat door vlees te worden de Zoon van God in staat was de dood te ondergaan.

En toch moeten we daar niet uit afleiden dat de dood daarom recht op Hem had. Het is daar ver vandaan: precies het tegenovergestelde was waar. De dood is de bezoldiging der zonde, en Hij had geen zonde. Vóór Zijn geboorte werd tot Maria gezegd: "Dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden". Niet alleen kwam de Heere Jezus in deze wereld zonder de smet die de gevallen menselijke natuur aankleeft, maar Hij heeft geen zonde gedaan, geen zonde was in Hem. Hij kende geen zonde. In Zijn persoon en in Zijn gedrag was Hij de Heilige Gods, onbestraffelijk en onbevlekt.

En zo had de dood geen aanspraak op Hem. Zelfs Pilatus moest erkennen dat hij in Hem geen schuld kon vinden. Daarom zeggen we **dat het voor de Heilige Gods onnatuurlijk was om te sterven**.

In de derde plaats: de dood van Christus was buitennatuurlijk, hij ging buiten de gewone natuurlijke orde der dingen om. Daar bedoelen we mee **dat die dood van tevoren voor Hem was bestemd en bepaald**.

Hij was het Lam dat geslacht is van de grondlegging der wereld.

Vóór Adam geschapen werd, was de val voorzien.

Vóórdat de zonde in de wereld kwam, had God de redding daaruit voorgenomen.

In de eeuwige raadslagen van het goddelijke Wezen was het voor-verordineerd dat er een Zaligmaker voor zondaren zou zijn, een Zaligmaker Die zou lijden als de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, een Zaligmaker Die zou sterven opdat wij zouden kunnen leven.

En omdat niemand anders in staat was om de prijs der zonde te betalen, heeft de Eniggeborene van de Vader Zichzelf als het zoenoffer aangeboden. **Het buitennatuurlijke karakter van de dood van Christus is zeer terecht weleens genoemd "de kracht en de dragende grondslag van het kruis"**.

Het was met het oog op dat naderende sterven, dat God rechtvaardig de zonden die tevoren geschied zijn, voorbijgegaan is. **Als Christus niet, door Gods toerekening, het Lam was geweest, geslacht van voor de grondlegging der wereld, zou iedereen die in de tijd van het Oude Testament zondigde op het ogenblik dat hij zondigde in de afgrond zijn neergedaald!**

Ten vierde: de dood van Christus was bovennatuurlijk. Daar bedoelen we mee dat die dood verschilde van elk ander sterven. In alles is Hij de eerste en de voornaamste. **Zijn geboorte was verschillend van alle andere geboorten. Zijn leven was verschillend van alle andere levens. En Zijn sterven verschilde van het sterven van alle anderen.** Dit werd duidelijk gemaakt door Zijn eigen woorden daarover in Johannes “Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg, opdat Ik hetzelfde wederom neme. Niemand neemt hetzelfde van Mij, maar Ik leg het van Mij zelve af; Ik heb macht hetzelfde af te leggen en heb macht hetzelfde wederom te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen”.

Een zorgvuldig onderzoek van de geschiedenissen in de Evangeliën die Zijn dood beschrijven levert een zeventvoudig bewijs en een bekrachtiging op van Zijn uitspraak hierover.

1. Dat onze Heere”Zijn leven aflegde”, dat Hij niet machteloos was in de handen van Zijn vijanden komt duidelijk uit in Johannes 18 waar we het verslag van Zijn gevangenneming lezen. Een bende dienaren van de overpriesters en farizeeërs, met Judas vooraan, zocht Hem in Gethsémané. Toen Hij naar voren kwam om hen tegemoet te gaan, vroeg de Heere Jezus: “Wien zoekt gij?” Het antwoord was: “Jezus de Nazaréner”. En toen sprak onze Heere de onuitsprekelijke Naam van de Godheid uit, die Naam waarmee de Heere Zich in vroeger tijd aan Mozes had geopenbaard bij het brandende braambos: **Ik ben.** Het gevolg was verrassend. **De dienaren waren vol ontzag. Ze waren in de tegenwoordigheid van de vleesgeworden Godheid, en ze werden overweldigd door een kortdurend bewustzijn van de goddelijke majesteit.** Wat is het hier duidelijk, dat onze gezegende Zaligmaker rustig had kunnen weglopen als Hem dat behaagd had, en degenen die gekomen waren om Hem gevangen te nemen had kunnen achterlaten, daar op de grond liggend. Maar in plaats daarvan levert Hij Zichzelf over in hun handen, en **Hij wordt als een Lam naar de slachtbank geleid - niet gedreven!**

2. Laten we nu letten op Matthéus 27:46, **het ernstigste vers uit heel de Bijbel: “En omtrent de negende ure riep Jezus met een grote stem, zeggende: ELI, ELI, LAMA SABACHTHANI? Dat is: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten”?** De woorden waarvan we de lezer vragen ze nauwkeurig te overdenken zijn: “met een grote stem”. Waarom deelt de Heilige Geest ons mee dat de Zaligmaker die verschrikkelijke uitroep deed “met een grote stem”? Het is wel zeer zeker dat daar een reden voor is. En dit blijkt nog duidelijker als we opmerken dat de Heilige Geest deze woorden vier verzen verderop in datzelfde hoofdstuk herhaalt: en Jezus, wederom **met een grote stem roepende**, gaf de geest. Wat duiden deze woorden dan aan? Bevestigen ze niet wat we hebben geschreven? **Zeggen ze ons niet dat de Zaligmaker niet uitgeput was door alles wat Hij doorgemaakt had?** Delen ze ons niet mee dat Zijn kracht Hem niet begeven had? Dat Hij **nog steeds meester was van Zichzelf, en dat Hij, in plaats van door de dood overwonnen te worden, Hij Zichzelf aan de dood overgaf?** Tonen deze woorden ons niet dat God “hulp besteld had bij een Held”?

3. Vervolgens vragen we aandacht voor Zijn vierde kruiswoord: **Mij dorst.** Dit woord geeft ons door de plaats waar het staat een uitstekend bewijs van de volkomen wijze waarop onze Heere de situatie meester was. Het gehele vers luidt als volgt: “Hierna Jezus, wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: Mij dorst”. In vroeger tijd was het reeds voorzeggd dat men de Zaligmaker edik vermengd met gal te drinken zou geven. **En opdat deze profetie vervuld zou worden riep Hij uit: Mij dorst! Dit bewijst de omstandigheid dat Hij in het volle bezit was van Zijn verstandelijke vermogens, dat Zijn geest niet verduisterd was, en dat Zijn verschrikkelijke lijden Zijn geest niet had verstoord of in de war gebracht.** Toen Hij aan het kruis hing, na zes uur, overzag Zijn geest het gehele terrein van het profetische Woord, en ging Hij één voor één de voorzeggingen na die betrekking hadden op Zijn lijden. Als we de profetieën buiten beschouwing laten die vervuld moesten worden ná zijn sterven, bleef er nog maar één onvervulde profetie over. Namelijk die uit Psalm 69:22: “Ja, zij hebben mij gal tot mijn spijze gegeven; en in mijn dorst hebben zij mij edik te drinken gegeven”. En dit zag de gezegende Lijder niet over het hoofd.

“Jezus, wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: Mij dorst”.
Opnieuw wordt hier het bewijs geleverd dat Hij Zelf Zijn leven heeft afgelegd.

4. De volgende bekrachtiging die de Heilige Geest heeft verstrekt van de woorden van onze Heere in Johannes 10:18 vinden we in Johannes 19:30: “Toen Jezus dan den edik genomen had, zeide Hij: Het is volbracht. En het hoofd buigende, gaf den geest”. Wat moeten we uit deze woorden leren? Wat is hier de betekenis van deze daad van de Zaligmaker? Het antwoord is beslist niet ver te zoeken, de gevolgtrekking is duidelijk. Tevoren had de Heere Zijn hoofd rechtop gehouden. Daar hing niet een krachteloze, bewusteloze Lijder. Als dat het geval was geweest zou Zijn hoofd hulpeloos omlaag hebben gehangen, op Zijn borst, en zou het onmogelijk voor Hem geweest zijn Zijn hoofd te buigen. En let aandachtig op het werkwoord dat hier gebruikt wordt: **er staat niet dat Zijn hoofd “viel”, maar dat Hij bewust, kalm en eerbiedig Zijn hoofd boog. Hoe verheven was Zijn gedrag, zelfs aan het kruis!** Van welke hoge kalmte gaf Hij getuigenis. Was het niet Zijn majestueuze gedrag aan het kruis dat, samen met andere dingen, de hoofdman over honderd deed uitroepen: “waarlijk, Deze was Gods Zoon”!

5. Let nu op Zijn allerlaatste daad: “En Jezus, roepende met grote stem, zeide: Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest. En als Hij dat gezegd had, gaf Hij den geest”. Niemand anders heeft dit ooit gedaan, of is zó gestorven. Wat stemmen deze woorden nauwkeurig overeen met Zijn eigen uitspraak, die we zo dikwijls aanhalen, in Johannes 10:17-18. Het unieke van deze daad van onze Heere is te zien wanneer we Zijn woorden aan het kruis vergelijken met die van de stervende Stéfanus. Toen de eerste christenmartelaar aan de oever van de doodsrivier kwam, riep hij uit: “Heere Jezus, ontvang mijn geest”. Maar in tegenstelling tot deze woorden zei Christus: “Vader, in Uw handen beveel Ik mijn geest”. **De geest van Stéfanus werd van hem weggenomen. Maar zo was het niet met de Zaligmaker. Niemand kon Zijn leven van Hem wegnemen. Hij “gaf” de geest.**

6. De handelwijze van de soldaten ten aanzien van degenen aan de drie kruisen geeft nog een nader bewijs voor het geheel enige van Christus' dood. We lezen in Johannes 19:31-33: “De Joden dan, opdat de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op de sabbat, dewijl het de voorbereiding was (want die dag des sabbats was groot), baden Pilatus, dat hun benen zouden gebroken en zij weggenomen worden. De krijgsknechten dan kwamen, en braken wel de benen des eersten en des anderen, die met Hem gekruist was; Maar komende tot Jezus, als zij zagen dat Hij nu gestorven was, zo braken zij Zijn benen niet”. De Heere Jezus en de twee misdadigers waren samen gekruisigd. Ze hadden even lang aan hun kruisen gehangen. En nu, aan het eind van de dag, leefden de twee kwaaddoeners nog. Want het is welbekend dat de kruisdood, hoewel uiterst smartelijk, doorgaans een langzaam sterven veroorzaakte. Geen van de edele delen van het lichaam werd onmiddellijk aangedaan, en dikwijls duurde het twee of drie dagen voordat de lijder geheel werd overmand door uitputting. **Het was daarom niet gewoon, dat Christus reeds gestorven was nadat Hij nog maar zes uur aan het kruis gehangen had.** De Joden zagen dit in, en verzochten daarom van Pilatus dat de benen van alle drie kruiselingen gebroken zouden worden, waardoor de dood zou worden verhaast. **We hebben dus in het feit dat de Zaligmaker “alrede gestorven was” een nader bewijs dat Hij Zijn leven Zélf had afgelegd, en dat het niet van Hem genomen was.**

7. Voor het laatste bewijs van de bovennatuurlijk aard van de dood van Christus keren we ons tot de wondertekenen waarmee dat sterven gepaard ging. Het was een buitengewoon sterven dat op Golgotha's ruwe heuveltop aanschouwd werd, en het werd gevolgd door buitengewone verschijnselen. In de eerste plaats werd het voorhangsel van de tempel van boven naar beneden in tweeën gescheurd. Dat gordijn, dat de aanbieder in de tempel scheidde van de aardse troon van God, scheurde om daardoor aan te tonen dat de weg naar het heilige der heiligen nu geopend was door het verbroken lichaam van Zijn Zoon. Verder beefde de aarde. **Nee, ik geloof niet dat het een gewone aardbeving was, zelfs niet een grote aardbeving, maar wel dat de gehele aarde geschokt werd tot in haar grondslagen, en wankelde op haar as, om daardoor als het ware aan te tonen hoe zelfs de aarde geschokt was door de aller-afschuwelijkste daad die ooit op haar oppervlakte was bedreven.** En de steenrotsen scheurden, de kracht van de natuur moet het afleggen tegen de nog grotere kracht van dat sterven.

Tenslotte wordt ons vermeld “dat de graven werden geopend”, waaruit bleek dat de macht van de satan, dat is de dood, daar werd vernietigd en verbrijzeld. Dus allemaal uiterlijke kentekenen van de waarde van dat verzoenend sterven.

Als we dit alles samenvatten: de **duidelijke overgave** van Zichzelf in de handen van hen die Hem kwamen gevangennemen; het **roepen met een grote stem** om zijn nog aanwezige levenskracht aan te duiden; de omstandigheid dat Hij het **volledige en onbelemmerde gebruik had van Zijn verstandelijke vermogens**, wat bleek uit het weten dat nu alle dingen volbracht waren; **het buigen van Zijn tot dan toe opgeheven hoofd; het weloverwogen “bevelen”** van Zijn geest in de handen van de Vader; het feit dat Hij **“alrede gestorven was”** toen de soldaten kwamen om Zijn benen te breken; dat alles levert **het bewijs dat Zijn leven niet van Hem genomen werd, maar dat Hij het uit Zichzelf aflegde.**

En dit, samen met het scheuren van het voorhangsel in de tempel, het beven van de aarde, en het geopend worden van de graven legde allemaal een onweerlegbaar getuigenis af van het bovennatuurlijke karakter van Zijn dood.

Met het oog daarop mogen we wel zeggen met de zich verwonderende hoofdman over honderd: “Waarlijk, deze was Gods Zoon”!

De dood van Christus was dan geheel enig, wonderlijk, en bovennatuurlijk.

In de volgende hoofdstukken willen we luisteren naar de woorden die van Zijn lippen kwamen terwijl Hij aan het kruis hing. Dat zijn woorden die ons enige omstandigheden vermelden die met die grote gebeurtenis gepaard gingen.

Het waren woorden die de uitnemendheid openbaren van Hem die daar leed; woorden die het Evangelie van onze zaligheid bevatten; en woorden die ons onderwijzen aangaande het doel, de betekenis, het lijden en de al-genoegzaamheid van dit goddelijke sterven.

PREKEN over de zeven kruiswoorden

1. Het woord van vergeving

En Jezus zeide: Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.

2. Het woord van zaligheid

En hij zeide tot Jezus: Heere, gedenk mijner, als Gij in Uw Koninkrijk zult gekomen zijn.

En Jezus zeide tot hem: Voorwaar, zeg Ik u: Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

3. Het woord van liefde

*En bij het kruis van Jezus stonden Zijn moeder en Zijner moeders zuster, Maria, de vrouw van Klópas, en Maria Magdaléna. Jezus nu, ziende Zijn moeder, en den discipel dien Hij liefhad, daarbij staande, zeide tot Zijn moeder: **Vrouw, zie uw zoon.***

4. Het woord van ziele-smart

En omtrent de negende ure riep Jezus met een grote stem, zeggende: ELI, ELI, LAMA SABACHTHANI?

*Dat is: **Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?***

5. Het woord van lijden

*Hierna Jezus, wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: **Mij dorst.***

6. Het woord van overwinning

*Toen Jezus dan den edik genomen had, zeide Hij: **Het is volbracht!** En het hoofd buigende, gaf den geest.*

7. Het woord van tevredenheid

*En Jezus, roepende met grote stemme, zeide: **Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.***

En als Hij dat gezegd had, gaf Hij den geest.

HET WOORD VAN VERGEVING

Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.

De mens had het allerergste gedaan wat hij kon doen. Hij door Wie de wereld gemaakt was, was in de wereld gekomen, maar de wereld heeft Hem niet gekend. De Heere der heerlijkheid had onder de mensen gewoond, maar men begeerde Hem niet. De door de zonde verblinde ogen zagen in Hem geen schoonheid om Hem te begeren.

Bij Zijn geboorte was er geen plaats in de herberg, en dat was reeds de voorbode van de behandeling die hij van de mensen zou krijgen. Kort na zijn geboorte zocht Herodes Hem te doden, en daaruit bleek de vijandschap die Zijn persoon opriep, en dat wees reeds op het kruis als het hoogtepunt van de vijandschap van de mens. Keer op keer legden zijn vijanden het op Zijn ondergang toe.

En nu werd hun lage begeerte hun geschonken. De Zoon van God had Zichzelf in hun handen overgegeven. Een schijnproces werd gehouden, en hoewel Zijn rechter geen schuld in Hem vond, hadden ze nochtans toegegeven aan het aanhoudende geschreeuw van Zijn haters als die het steeds maar weer uitriepen: kruisig Hem! De wrede daad was verricht.

Een gewone dood voldeed Zijn onverzoenlijke vijanden niet. Men besloot Hem te kruisigen, een dood die diep lijden en schande inhield. Men bemachtigde een kruis, en de Zaligmaker was er aan gespijkerd. En daar hangt Hij, zwijgend. Maar dan wordt gezien dat Zijn bleke lippen bewegen. Vraagt Hij om medelijden? Neen. Wat dan? Spreekt Hij een vervloeking uit over degenen die Hem kruisigden? Neen. Hij bidt, **Hij bidt voor Zijn vijanden: “Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen”.**

Het eerste van de zeven kruiswoorden van onze Heere tekent Hem ons in de houding van het gebed. Wat heeft dat veel te betekenen! Wat een onderwijs ligt daarin. Zijn openbare optreden was begonnen met gebed, en hier zien we dat het ook met gebed besloten wordt. Wat heeft Hij ons daarin een voorbeeld nagelaten! Deze handen konden de zieken niet meer helpen, want ze zijn aan het kruis genageld; deze voeten kunnen Hem niet meer dragen om op weg te gaan om barmhartigheid te bewijzen, want ze zijn gehecht aan het vloekhout; niet langer kan Hij bezig zijn met het onderwijzen van de apostelen, want ze hebben Hem verlaten en ze zijn gevluht. Waar houdt Hij Zich dan nu mee bezig? Met de dienst van het gebed! Wat een les voor ons.

Misschien worden deze regels gelezen door iemand die door ouderdom en ziekte niet meer in staat is actief bezig te zijn in de wijngaard des Heeren. Misschien was u in het verleden een onderwijzer, een prediker, een zondagsschooljuffrouw, iemand die traktaten verspreidde. **Maar nu bent u aan uw bed gebonden. Jawel, maar u bent nog wel hier op aarde! Wie weet of God u hier niet een poosje laat om werkzaam te zijn in de bediening van het gebed. En misschien mag u daardoor méér verrichten dan door al uw actieve bezig zijn in het verleden.** Als u verzocht wordt om zo'n bediening maar klein te achten, denk dan aan de Zaligmaker. Hij bad, Hij bad voor anderen. Hij bad voor zondaren, zelfs in Zijn laatste uren. **Door voor Zijn vijanden te bidden heeft Christus ons niet alleen een volmaakt voorbeeld gegeven hoe we hen moeten behandelen die ons kwaad doen en ons haten; maar Hij heeft ons ook geleerd nooit van iemand te denken dat hij of zij buiten het bereik van het gebed is.** Indien Christus voor Zijn moordenaars gebeden heeft, hebben wij zeker daarin een aanmoediging, om nu zelfs voor de voornaamste van de zondaars te bidden! Christenlezer, geef nooit de hoop op. Lijkt het u misschien verspilling van de tijd om te blijven bidden voor die man, voor die vrouw, voor dat dwarse kind van u? Ziet het er naar uit alsof ze buiten het bereik van Gods genade zijn? Misschien is degene waar u zo lang voor gebeden hebt in de macht gekomen van één van die satanische sekten van vandaag, of is hij of zij nu een erkend en uitgesproken ongelovige, in één woord: een openlijke vijand van Christus. **Denk dan aan het kruis: Christus bad voor Zijn vijanden. Leer dan daaruit om niemand te beschouwen alsof hij buiten het bereik van het gebed is.**

Nog één gedachte over dit gebed van Christus. Hier wordt ons de kracht van het gebed getoond. Dit pleiten van Christus aan het kruis voor Zijn vijanden krijgt een in het oog lopend en beslissend antwoord. Dit antwoord is te zien in de bekering van 3000 mensen op de Pinksterdag. Ik grond deze gevolgtrekking op Handelingen 3:17, waar de apostel zegt: “En nu, broeders, ik weet, dat gij het door onwetendheid gedaan hebt, gelijk als ook uw oversten”. **We moeten erop letten, dat Petrus het woord “onwetendheid” gebruikt, dat overeenkomt met de woorden des Heeren “zij weten niet wat zij doen”.**

Hier is dan de goddelijke verklaring van de 3000 mensen die onder één preek werden bekeerd. De oorzaak daarvan was niet de welsprekendheid van Petrus, maar het gebed van de Zaligmaker. En, christenlezer, hetzelfde geldt voor ons. Christus bad voor u en mij, lang voordat wij in Hem geloofden. In Johannes 17:20 hebben we het bewijs daarvan: “En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen, die door hun woord in Mij geloven zullen”. Nogmaals, laten we winst mogen doen met dit volmaakte voorbeeld. Laten ook wij mogen pleiten voor Gods vijanden, en wanneer we bidden in geloof zullen ook wij met vrucht bidden voor de behoudenis van verloren zondaren.

We willen nu onze tekst wat meer van nabij bezien:

Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.

1. Hierin zien wij de vervulling van het profetische woord.

Wat heeft God vele zaken van tevoren bekendgemaakt die op die dag der dagen zouden plaatsvinden! Wat een volledig beeld heeft de Heilige Geest verschaft van het lijden van de Heere, met al de omstandigheden daarvan. **Onder andere was voorzeggd dat de Zaligmaker “voor de overtredders zou bidden”**. Dit sloeg niet op het huidige werk van Christus aan Gods rechterhand. Het is waar dat “Hij altijd leeft om voor hen te bidden”, maar deze tekst spreekt over wat Hij nu doet voor degenen die in Hem geloof hebben, terwijl Jesaja 53:12 betrekking heeft op Zijn genadig handelen ten tijde van Zijn kruisiging. Let erop, waar zijn pleiten voor de overtredders mee verbonden wordt: “en Hij is met de overtredders geteld geweest, en Hij veler zonden gedragen heeft, en voor de overtredders gebeden heeft”.

Dat Christus voor Zijn vijanden zou pleiten was één van de onderdelen van de wondervolle profetie in **Jesaja 53. Dit hoofdstuk deelt ons tenminste tien zaken mee over de vernedering en het lijden van de Verlosser.** Het gaf aan dat Hij door de mensen zou worden veracht en verworpen; dat Hij een man van smarten zou zijn, en verzocht in krankheden; dat Hij zou worden verwond, verbrijzeld en gestriemd; dat Hij zonder weerstand te bieden ter slachting zou worden geleid; dat Hij stom zou zijn voor het aangezicht van Zijn scheerders; dat Hij niet alleen zou lijden door de handen van mensen, maar ook door de Heere zou worden verbrijzeld; dat Hij Zijn ziel zou uitstorten in de dood; dat Hij zou worden begraven in het graf van een rijke man; en daaraan werd nog toegevoegd dat Hij met de overtredders geteld zou worden; en tenslotte dat Hij voor de overtredders zou bidden. Hier was dan de voorzeggings: en voor de overtredders gebeden heeft, en hier was ook de vervulling daarvan: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Hij gedacht aan Zijn moordenaars. Hij pleitte voor hen die Hem kruisigden. Hij bad om hun vergeving.

Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.

2. Hier zien wij Christus die Zich verenigt met Zijn volk.

Vader, vergeef het hun! Bij geen enkele voorafgaande gelegenheid had Christus zoiets aan de Vader verzocht. **Nooit tevoren had Hij van de Vader de vergeving van anderen ingeroepen. Tot nu toe vergaf Hij Zelf!** Tot de geraakte had Hij gezegd: “zoon, wees welgemoed; uw zonden zijn u vergeven”. Tegen de vrouw die met haar tranen Zijn voeten waste in het huis van Simon zei Hij: “uw zonden zijn u vergeven”. Waarom zou Hij dan nu de Vader vragen te vergeven, in plaats van Zélf woorden van vergeving uit te spreken? **Het vergeven van de zonde is een goddelijk voorrecht.** De Joodse schriftgeleerden hadden gelijk toen ze aldus redeneerden: wie kan de zonden vergeven dan God alleen? Maar, zegt u, Christus was toch God! Dat is waar. Maar Hij was ook mens, de God-mens. Hij was de Zoon van God die de Zoon des mensen was geworden met het vooropgezette doel Zichzelf op te offeren als een slachtoffer voor de zonde. En toen de Heere Jezus het uitriep: “Vader, vergeef het hun”, **hing Hij aan het kruis, en dáár kon Hij Zijn goddelijke voorrechten niet uitoefenen.** Let zorgvuldig op Zijn eigen woorden, en aanschouw dan de wonderbaarlijke nauwkeurigheid van de Schrift. Hij had gezegd: **“de Zoon des Mensen heeft macht op de aarde de zonden te vergeven”.** Maar Hij was niet langer op de aarde! Hij was **“van de aarde verhoogd”!** Bovendien, aan het kruis was Hij werkzaam als onze Plaatsvervanger; de Rechtvaardige zou daar sterven voor de onrechtvaardigen. Vandaar, dat Hij die daar hing als onze vertegenwoordiger, niet langer de plaats van autoriteit innam waardoor Hij zijn goddelijke voorrechten kon uitoefenen.

En daarom nam Hij de plaats in van een smekeling voor de Vader. Daarom zeggen we, dat toen de gezegende Heere Jezus het uitriep: “Vader, vergeef het hun”, we Hem geheel verenigd zien met Zijn volk.

Hij was niet langer in de positie “op aarde” waarin Hij de “macht” en het “recht” had de zonden te vergeven. In plaats daarvan pleit Hij voor zondaren, zoals ook wij moeten doen.

Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.

3. Hier zien wij hoe God de zonde en de daaraan verbonden schuld beoordeelt.

Onder de Levietische, priesterlijke bediening eiste God dat er voor in onwetendheid begane zonden verzoening gedaan werd. En verder lezen we daarover in Numeri. Het is met het oog op zulke Schriftplaatsen dat we lezen dat David bad: “Reinig mij van de verborgen afdwalingen”. **Zonde is in Gods oog altijd zonde, of we er ons van bewust zijn of niet.** Zonden, die in onwetendheid begaan zijn moeten net zo goed verzoend worden als bewuste zonden. God is heilig, en Hij verlaagt Zijn maatstaf van gerechtigheid niet naar het peil van onze onwetendheid. **Onwetendheid is nog geen onschuld.** Feitelijk is onwetendheid nu nog strafbaarder dan in de dagen van Mozes. Wij hebben geen verontschuldiging voor onze onwetendheid. God heeft Zijn wil duidelijk en volledig geopenbaard. **Wij hebben de Bijbel in handen, en we kunnen geen onbekendheid met de inhoud daarvan voorwenden, behalve om onze luiheid te veroordelen.** God heeft gesproken, en naar Zijn Woord zullen we geoordeeld worden. En toch blijft het waar dat we van vele zaken onwetend zijn, en het gebrek en de schuld liggen bij ons. En dat verkleint de enorme grootte van onze schuld niet. Zoals het gebed van onze Heere hier duidelijk aantoonde, moeten ook de zonden die in onwetendheid begaan zijn door God vergeven worden, ze hebben de goddelijke vergeving nodig. **Leer dan hieruit hoe hoog Gods maatstaf ligt, hoe groot onze nood is, en leer ook Hem te prijzen voor een verzoening die oneindig groot is, die reinigt van alle zonde.**

Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.

4. Hier zien wij de blindheid van het menselijke hart.

“Zij weten niet wat zij doen”. Dit betekent niet, dat de vijanden van Christus onwetend waren van het feit van Zijn kruisiging. Ze wisten heel goed dat ze het hadden uitgeroepen: kruisig Hem! Ze wisten heel goed dat Pilatus hun afschuwelijke verzoek had ingewilligd. Ze wisten ook heel goed dat Hij aan het kruis was genageld, want ze waren ooggetuigen van die misdaad. Wat bedoelde de Heere dan toen Hij zei: zij weten niet wat zij doen? Hij bedoelde dat ze onwetend waren van de verschrikkelijke aard van hun misdaad. **“Zij wisten niet” dat het de Heere der heerlijkheid was die ze kruisigden.** De nadruk ligt niet op “zij weten niet” maar op: wát zij doen. En toch hadden ze het moeten weten. Hun blindheid was niet te verontschuldigen. **De Oudtestamentische profetieën die in Hem hun vervulling hadden gevonden, waren duidelijk genoeg om Hem als de Heilige Gods aan te wijzen.**

Zijn leer was ongeëvenaard, want zelfs zij die Hem bekritiseerden werden gedwongen toe te geven dat nooit een mens also gesproken had gelijk deze Mens. En dan Zijn volmaakte leven! **Hij had voor de mensen zichtbaar een leven geleefd zoals nooit tevoren iemand gedaan had.** Hij had Zichzelf niet behaagd. Hij ging rond, goed doende. Hij was altijd beschikbaar voor anderen. In Hem was geen zoeken van Zichzelf. **Van begin tot eind was Zijn leven een leven van zelfverloochening.** Zijn leven was steeds tot eer van God. Zijn leven werd gekenmerkt door de goedkeuring van de Hemel, want de stem van Zijn Vader getuigde het hoorbaar: “dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik al Mijn welbehagen heb”. Neen, er was geen verontschuldiging voor hun onwetendheid. Die onwetendheid liet alleen maar de blindheid van hun harten zien. **Hun verwerping van de Zoon van God toonde volledig en ontegenzeggelijk aan dat het vleselijke verstand “vijandschap is tegen God”.** Wat is het erg, te bedenken dat deze verschrikkelijke daad steeds weer wordt herhaald! **Zondaar, u weet nauwelijks wat u doet door de grote behoudenis die God geeft te verwerpen! U weet nauwelijks wat voor een verschrikkelijke zonde het is de Christus Gods te verwerpen, en de uitnodigingen van Zijn genade af te wijzen. U weet nauwelijks wat een zware schuld het meebrengt dat u weigert de Enige aan te nemen die u kan zaligmaken van uw zonden. U weet nauwelijks wat een verschrikkelijke misdaad het is te zeggen: wij willen niet, dat Deze Koning over ons zij.**

U weet niet wat u doet. U beschouwt uw levensbelangen met ongevoeligheid en onverschilligheid. De vraag komt vandaag op ons af, zoals ze toen ook gesteld werd: “Wat zal ik dan doen met Jezus, Die genaamd wordt Christus”? Want u hebt iets met Hem te maken. Of u veracht en verwerpt Hem, óf u neemt Hem aan als de Zaligmaker van uw ziel en de Heere van uw leven.

Maar, ik zeg het nog eens, het schijnt u maar een zaak van weinig gewicht toe, ternauwernood van enig belang, wát u doet. Jarenlang hebt u het twisten van Gods Geest weerstaan. Jarenlang hebt u deze allerbelangrijkste overweging uitgesteld. **Jarenlang hebt u uw hart tegen Hem gepantserd, uw oren gesloten voor Zijn smekingen, en uw ogen gesloten voor Zijn alles te boven gaande schoonheid.**

O! maar u weet niet wat u doet! U bent blind voor uw dwaasheid! Blind voor uw verschrikkelijke zonde. En toch bent u niet te verontschuldigen.

U kunt nog behouden worden als u dat wilt. “Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden”.

O, kom nu tot de Zaligmaker en zeg het net als de man uit Zijn dagen: “Heere, dat ik ziende mag worden”.

Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.

5. Hier zien we Zijn eigen onderwijs liefelijk afgebeeld in de praktijk.

In de berg-rede leerde de Heere Zijn discipelen: Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen en die u vervolgen. En boven alle anderen bracht Christus in praktijk wat Hij preekte. De genade en de waarheid zijn door Jezus Christus geworden. Hij léerde niet alleen de waarheid, maar Hij Zélf was de vleesgeworden waarheid, “Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven”. **Zo heeft Hij hier aan het kruis Zijn onderwijs op de berg volmaakt afgebeeld.** In alle dingen heeft Hij ons een voorbeeld nagelaten. Let erop, dat Christus Zijn vijanden niet Zélf vergeven heeft. Zo heeft Hij ook in Mattheüs 5:44 Zijn discipelen niet vermaand hun vijanden te vergeven, maar wél om voor hen te bidden. Maar moeten we hen die ons geweld aandoen dan niet vergeven? Dit brengt ons bij een zaak waarover vandaag de dag veel behoefte is aan onderwijs. **Leert de Schrift dat we altijd en onder alle omstandigheden moeten vergeven? Ik antwoord met nadruk dat de Schrift dát niet leert.** Het Woord van God zegt: “En indien uw broeder tegen u zondigt, zo bestraf hem; en indien het hem leed is, zo vergeef het hem. En indien hij zevenmaal daags tegen u zondigt, en zevenmaal daags tot u wederkeert, zeggende: Het is mij leed, zo zult gij het hem vergeven”. Hier wordt ons duidelijk geleerd, dat de overtreder aan een voorwaarde moet voldoen vóór we vergeving kunnen afkondigen. Degene, die ons geweld heeft aangedaan moet eerst berouw hebben, dat is, zichzelf vanwege zijn fout veroordelen, en bewijzen dat het hem berouwt. **Maar als de overtreder geen berouw heeft? Dan behoef ik hem niet te vergeven.**

Maar laat men mijn bedoeling hier niet misverstaan. Zelfs als degene die me kwaad gedaan heeft, geen berouw heeft, mag ik jegens hem toch geen kwade gevoelens hebben. Er mogen in het hart geen haat of boosaardigheid gekoesterd worden. Maar toch moet ik aan de andere kant de overtreder niet behandelen alsof hij geen kwaad had gedaan. Dat zou betekenen dat de overtreding werd goedgekeurd, en dan zou ik nalaten de eisen van de gerechtigheid hoog te houden, en dat moet een gelovige áltijd doen. Vergeeft God ooit als er geen berouw is? Nee, want de Schrift zegt: “Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve en ons reinige van alle ongerechtigheid”. Nog één ding. Wanneer iemand me geschaad heeft, en er geen berouw van heeft, moet ik, hoewel ik hem niet kan vergeven en hem behandelen alsof hij niet gezondigd had, toch geen boosaardigheid in mijn hart jegens hem hebben, maar ik moet ook voor hem bidden. **Hier ligt de waarde van het volmaakte voorbeeld van Christus. Wanneer wij niet kunnen vergeven, kunnen we God bidden hem te vergeven.**

Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.

6. Hier zien we de grote en voornaamste behoefte van de mens.

De eerste belangrijke les die we allemaal moeten leren is, dat we zondaars zijn, en daarom ongeschikt om te verkeren in de tegenwoordigheid van een heilig God. Het is tevergeefs edele idealen uit te kiezen, goede besluiten te nemen, en uitnemende levensregels aan te nemen om daarbij te leven, als niet de kwestie van de zonde is opgelost. Het baat ons niets dat we proberen een goed karakter te vormen en te doen wat Gods goedkeuring zal wegdragen, als de zonde tussen Hem en onze zielen staat. Wat hebben we aan schoenen als onze voeten verlamd zijn? Of wat hebben we aan een bril als we blind zijn? **De kwestie van de vergeving van mijn zonden is fundamenteel van levensbelang.** Zolang ik nog in mijn zonden ben doet het er weinig toe dat ik door een grote vriendenkring hogelijk geacht word. Het maakt niet uit of ik in zaken gelukkig ben geweest zolang ik nog in Gods oog een on-verzoende overtreder ben.

Waar het in het stervensuur op aan komt is: zijn mijn zonden weggedaan door het bloed van Christus?

De tweede, zeer belangrijke les die we allemaal moeten leren is hóe vergeving van zonden kan worden verkregen. Wat is de reden waarom een heilig God de zonden kan vergeven?

En hier is het van belang dat er een groot onderscheid is tussen goddelijke vergeving en menselijke vergeving. Doorgaans is menselijke vergeving een zaak van mildheid, dikwijls van slapheid. We bedoelen daarmee, dat vergeving dikwijls gaat ten koste van recht en gerechtigheid. In een menselijke rechtbank moet de rechter kiezen uit twee mogelijkheden. Wanneer bewezen is dat de beklagde schuldig is, moet de rechter óf de straf opleggen die de wet eist, óf hij kan voorbijgaan aan de eisen van de wet. Het eerste is gerechtigheid, het tweede is barmhartigheid. De enige manier voor de rechter om aan de eisen van de wet te voldoen, en toch barmhartigheid te bewijzen aan de overtreder van de wet, is dat een derde partij zich aanbiedt om in zijn eigen persoon de straf te ondergaan die de schuldige verdient. Zo is het geweest in de goddelijke raadslag. God wilde geen barmhartigheid bewijzen ten koste van het recht. God wilde, als de Rechter van de ganse aarde, de eisen van Zijn heilige wet niet opzij zetten. En toch wilde God barmhartigheid bewijzen. Hoe? **Doordat er iemand volkomen genoeg deed aan Zijn beledigde wet.** Doordat Zijn eigen Zoon de plaats zou innemen van allen die in Hem geloven, en door hun zonden te dragen in Zijn eigen lichaam, aan het kruis. God kan rechtvaardig zijn en toch genadig, genadig en toch rechtvaardig. Zo is het dat de genade heerst door middel van de gerechtigheid. **Er is een rechtvaardige grond aangebracht waardoor God rechtvaardig kan zijn, en toch allen rechtvaardigen die geloven.** En daarom wordt ons verkondigd: “Alzo is er geschreven, en alzo moest de Christus lijden, en van de doden opstaan ten derden dage; En in Zijn Naam gepredikt worden bekering en vergeving der zonden onder alle volken, beginnende van Jeruzalem”. En op een andere plaats: “Zo zij u dan bekend, mannen broeders, dat door Dezen u vergeving der zonden verkondigd wordt; En dat van alles, waarvan gij niet kondet gerechtvaardigd worden door de wet van Mozes, door Dezen een iegelijk die gelooft, gerechtvaardigd wordt”. Het was met het oog op het bloed dat Hij vergoot, dat de Zaligmaker uitriep: “Vader, vergeef het hun”. Het was met het oog op het verzoenend offer dat Hij bracht, dat gezegd kan worden dat zonder bloedstorting geen vergeving geschiedt.

Door voor Zijn vijanden te bidden om vergeving van hun zonden raakte Christus hun allerdiepste behoefte en nood aan. En hun behoefte is de behoefte van ieder Adamskind. Lezer, zijn uw zonden al vergeven? **Dat wil zeggen: kwijtgescholden, weggedaan.** Bent u door genade één van hen van wie gezegd wordt: **“In Denwelken wij de verlossing hebben door Zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden”**.

Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.

7. Hier zien we de zegepraal van verlossende liefde.

Let nauwkeurig op het woord waarmee onze tekst begint: **toen**. Het vers, dat daar direct aan voorafgaat, luidt: “En toen zij kwamen op de plaats genaamd Hoofdschedelplaats, kruisigden zij Hem aldaar, en de kwaaddoeners, den een ter rechter- en den ander ter linkerzijde”. Toen zeide Jezus: Vader, vergeef het hun. **Toen, toen de mens zijn allergrootste misdaad begaan had.** Toen, toen de verdorvenheid van het menselijke hart getoond was in het toppunt van boosheid. Toen, toen het schepsel met zijn schuldige handen het aangedurfd had de Heere der heerlijkheid te kruisigen. Hij had verschrikkelijke vervloekingen over hen kunnen uitspreken. Hij had de bliksemstralen van Zijn gerechtvaardigde toom kunnen loslaten om hen te doden. Hij had de aarde haar mond kunnen doen openen, zodat ze levend in de afgrond waren verzonken. Maar neen! Hoewel Hij blootgesteld was aan onuitsprekelijke schande, hoewel Hij martelende pijnen leed, hoewel Hij werd veracht, verworpen, gehaat; **roept Hij het niettemin uit: “Vader, vergeef het hun”. Dit was de zegepraal van verlossende liefde:**

“De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren, zij verdraagt alle dingen, zij bedekt alle dingen”. Zo is aan het kruis de liefde vertoond. Toen Simson in zijn stervensuur kwam gebruikte hij zijn grote lichaamskracht om zijn vijanden te vernietigen. Maar de Volmaakte toonde de kracht van Zijn liefde door te bidden om vergeving voor Zijn vijanden. Weergaloze genade! Weergaloos, zeggen we, want zelfs Stéfanus kwam er niet toe het gezegende voorbeeld van de Zaligmaker geheel na te volgen. Als de lezer Handelingen 7 opslaat zal hij daar vinden dat Stéfanus' eerste gedachte zichzelf betrof, en daarna bad hij voor zijn vijanden. **Maar bij Christus was de volgorde omgekeerd: Hij bad eerst voor Zijn vijanden, en pas daarna voor Zichzelf. In alle dingen is Hij de Eerste.**

En nu nog een woord van toepassing en vermaning ter afsluiting.

Wanneer dit hoofdstuk gelezen is door een on-gered persoon, dan zouden we hem of haar ernstig willen vragen de volgende zin te overwegen: **hoe verschrikkelijk moet het zijn Christus en Zijn waarheid willens en wetens tegen te staan!**

Degenen die de Zaligmaker kruisigden **“wisten niet wat zij deden”**. Maar, mijn lezer, op een zeer wezenlijke en ernstige manier is dat niet op u van toepassing! **U weet dat u Christus behoort aan te nemen als uw Zaligmaker, dat u Hem behoort te kronen als de Heere van uw leven, dat u er uw eerste en laatste zorg van behoort te maken Hem te behagen en te verheerlijken.** Wees dan gewaarschuwd, want het gevaar waarin u zich bevindt is groot. Als u zich bewust van Hem afkeert, keert u zich af van de Enige die u kan redden van uw zonden, en er staat geschreven: **“Want zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden, maar een schrikkelijke verwachting des oordeels, en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden”**.

Ons rest alleen nog een enkel woord hieraan toe te voegen over de gezegende volkomenheid van de goddelijke vergeving. Velen van Gods volk zijn aangaande dit punt onbestendig en bezwaard. Ze verstaan hoe alle zonden die ze begaan hadden vóór ze Christus als hun Zaligmaker ontvingen vergeven zijn, maar dikwijls hebben ze geen klaarheid over de zonden die ze begaan hebben nadat ze wedergeboren zijn. Velen leven in de veronderstelling dat het mogelijk is dat ze de kwijtschelding die God hun geschonken heeft weer kunnen verzondigen. Ze menen, dat het bloed van Christus alleen betrekking heeft op hun verleden, en dat voor zover het het heden en de toekomst betreft ze voor zichzelf moeten zorgen. Maar welke waarde zou een kwijtschelding hebben die elk ogenblik van me weggenomen kan worden? Het is wel zeker dat er geen blijvende vrede kan zijn wanneer mijn aanneming door God en mijn ten hemel gaan afhankelijk wordt gemaakt van mijn vasthouden aan Christus, of van mijn gehoorzaamheid en getrouwheid. **Geloofd zij God, dat de vergeving die Hij schenkt álle zonden bedekt; die van het verleden, het heden en de toekomst!**

Mijn mede-gelovige, heeft Christus uw zonden niet in Zijn eigen lichaam gedragen aan het kruis? En waren niet al uw zonden, zonden die nog bedreven zouden worden toen Hij stierf? Vast en zeker, want toen was u nog niet geboren, en u had nog geen enkele zonde bedreven. We kunnen dus zeggen, dat Christus uw **“toekomstige”** zonden net zo goed gedragen heeft als de zonden van het verleden. Het Woord van God leert dat de ongelovige ziel wordt uitgebracht uit de plaats waar geen vergeving is, naar de plaats waaraan vergeving verbonden is. Christenen zijn een volk dat vergeving heeft. De Heilige Geest zegt: **“Zalig is de man, welken de Heere de zonde niet toerekent”**. **De ware gelovige is in Christus, en daar zal de zonde ons nooit toegerekend worden. Dit is onze plaats of positie voor God. Hij ziet ons aan in Christus.** En omdat ik in Christus ben, heb ik volledige en eeuwige vergeving, zo zelfs, dat de zonde mij nooit meer ten laste zal worden gelegd voor zover het mijn zaligheid betreft, al zou ik nog honderd jaar op aarde blijven. Ik ben voor altijd uitgegaan uit de plaats waar de zonde toegerekend wordt. Luister naar het getuigenis van de Schrift in Kolossensen: **“En Hij heeft u, als gij dood waart in de misdaden en in de voorhuid uws vleses, mede levend gemaakt met Hem, al uw misdaden u vergevende”**. Let erop dat hier twee dingen samengevoegd worden, en wat God samengevoegd heeft, scheidt de mens niet: **mijn vereniging met de opgestane Christus staat in verbinding met mijn vergeving!**

Als mijn leven dan is met Christus, verborgen in God, dan ben ik voor eeuwig uit de plaats waar de toerekening van de zonde geschiedt. Vandaar dat er geschreven staat: **“Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar den Geest”**. Hoe zou het ook kunnen, indien alle overtredingen vergeven zijn? Niemand kan enige beschuldiging inbrengen tegen Gods uitverkorenen.

Christenlezer, prijs samen met de schrijver van dit boek God, omdat alles ons voor eeuwig vergeven is.

Om dit goed te begrijpen voegen we aan deze woorden toe de opmerking, dat we hier hebben gehandeld over de rechterlijke, juridische zijde van de vergeving. De herstellende zijde van de vergeving, waardoor een gelovige die zondigt weer teruggebracht wordt in Gods gemeenschap, is een heel andere zaak. Daarover gaat het in I Johannes 1:9.

HET WOORD VAN ZALIGHEID

Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

Het tweede kruiswoord van Christus werd gesproken als antwoord op het gebed van de stervende moordenaar.

Vóór we deze woorden van de Zaligmaker gaan overwegen, zullen we er eerst over nadenken wat de aanleiding was tot het uitspreken van die woorden.

Het was geen toevalligheid dat de Heere der heerlijkheid gekruisigd werd tussen twee moordenaars.

In een wereld die door God geregeerd wordt zijn er geen toevalligheden.

En op die grote dag, en in verbinding met die allerbelangrijkste gebeurtenis kon er al helemaal geen toevalligheid bestaan. Het was een dag en een gebeurtenis die staan in het middelpunt van de wereldgeschiedenis. Neen, God beheerste dat alles. Van eeuwigheid had Hij vastgesteld wanneer en waar en hoe en met wie Zijn Zoon zou sterven. Niets was aan het geval of aan de grillen van mensen overgelaten. Alles, wat God verordend had, gebeurde precies zoals Hij het had vastgesteld, en er geschiedde niets dan **naar Zijn eeuwig voornemen**. Alles wat de mens deed was eenvoudigweg wat Gods hand en raad tevoren bepaald had, dat geschieden zou.

Toen Pilatus het bevel gaf dat de Heere Jezus zou worden gekruisigd tussen twee moordenaars, deed Hij niet anders dan Gods eeuwig besluit uitvoeren, en Zijn profetisch woord vervullen, al was hem dit onbekend.

Zevenhonderd jaar voordat deze Romeinse gezagsdrager zijn bevel gaf, had God door Jesaja uitgesproken dat Zijn Zoon **“met de overtredders geteld zou worden”**. Wat leek het uiterst onwaarschijnlijk dat de Heilige Gods met de onheiligen geteld zou worden; dat Hij, Wiens eigen vinger in de stenen tafelen de wet van Sinai had geschreven, een plaats met de wettelozen toegewezen zou krijgen; dat de Zoon van God met de misdadigers zou worden terechtgesteld - dit alles leek geheel onvoorstelbaar.

En toch is het werkelijk gebeurd. Geen enkel woord van God kan ter aarde vallen, “o Heere, Uw Woord bestaat in der eeuwigheid in de hemelen”! Precies zoals God het had verordineerd, en precies zoals Hij het had bekend gemaakt, is het gebeurd.

Waarom had God verordineerd dat Zijn geliefde Zoon tussen twee misdadigers gekruisigd zou worden?

Het is zeker dat God daar een reden voor had; een goede reden, en een veelvoudige reden, of wij dat kunnen onderscheiden of niet. God handelt nooit naar willekeur, nooit doet Hij iets “zomaar”. Voor alles wat Hij doet heeft Hij een goede reden, want al Zijn werken worden geregeerd door oneindige wijsheid.

In dit bijzondere geval kan op onze vraag een aantal antwoorden gegeven worden. **Werd onze gezegende Heere niet met twee moordenaars gekruisigd om ten volle aan te tonen in welke onpeilbare afgrond van schande Hij was afgedaald? Bij Zijn geboorte werd Hij omringd door de beesten van het veld, en nu, bij Zijn dood, wordt Hij geteld met het schuim van de mensheid.**

Verder, werd de Zaligmaker niet met de overtredders gerekend om ons te laten zien welke plaats Hij innam als onze Plaatsvervanger? Hij had de plaats ingenomen die óns toekwam, en wat was dat anders dan de plaats van de schande, de plaats van overtredders, de plaats van ter dood veroordeelde misdadigers? Verder, werd Hij door Pilatus niet bewust zo vernederd om te laten zien wie Hij, de Weergalozen, was in de schatting van de mens: niet alleen veracht, maar ook verworpen!

Werd Hij dan verder niet gekruisigd met de twee moordenaars opdat we in deze drie kruisen en degenen die daaraan hingen een levendige en zichtbare afbeelding zouden hebben van het werk der zaligheid en het antwoord van de mens daarop: de zaligheid door de Zaligmaker, de zondaar die berouw heeft en gelooft, en de zondaar die spot en verwerpt?

Een andere belangrijke les die we kunnen leren van de kruisiging van Christus tussen de twee moordenaars, **en de omstandigheid dat de één Hem aannam en de ander Hem verwierp, is de les van Gods soevereiniteit.**

De twee misdadigers werden samen gekruisigd. Ze waren allebei even dicht bij Christus. Beiden zagen en hoorden alles wat er in die bewogen zes uur gebeurde. Beiden waren beruchte kwaaddoeners; beiden leden verschrikkelijk; beiden waren ze stervend, en beiden hadden dringend vergeving nodig. En toch stierf één van hen in zijn zonde, hij stierf zoals hij geleefd had, verhard en on-boetvaardig.

Terwijl de ander berouw had van zijn goddeloosheid, in Christus geloofde, Hem aanriep om Zijn genade en naar het paradijs ging. Hoe kan dit verklaard worden, anders dan door de soevereiniteit van God?

Vandaag de dag zien we precies hetzelfde gebeuren. In geheel dezelfde omstandigheden en toestanden wordt de één vertederd, en de ander blijft onbewogen. Onder dezelfde preek luistert de ene mens onverschillig, terwijl bij een ander zijn ogen geopend worden om zijn armoede te zien, zijn wil wordt bewogen om in Gods aanbod van genade van harte te bewilligen. Aan de één wordt het Evangelie geopenbaard, en voor een ander is het verborgen. Waarom? We kunnen niet meer zeggen dan: “Ja, Vader, want also is geweest het welbehagen voor U”. En toch betekent Gods soevereiniteit nooit dat de verantwoordelijkheid van de mens tenietgedaan wordt. Beide worden duidelijk geleerd in de Bijbel, en wij worden geroepen ze beide te geloven en te prediken, of we ze met elkaar in overeenstemming kunnen brengen en begrijpen, of niet. Door ze beide te prediken kan het voor onze hoorders schijnen dat we onszelf tegenspreken, maar wat doet dat er toe?

Zo zei wijlen ds. C.H. Spurgeon, toen hij eens preekte over I Timótheüs 2:3-4: Daar staat de tekst, en ik geloof dat het de wil van mijn Vader is “dat alle mensen zalig worden en tot kennis der waarheid komen”. Maar ik weet ook dat Hij dat niet wil, zodat Hij niemand van hen zal zalig maken, tenzij ze in Zijn Zoon geloven. Hij wil niemand zalig maken tenzij hij zijn zonden nalaat, en zich tot Hem bekeert met een volkomen voornemen van het hart. Dat weet ik óók! En ik weet ook dat Hij een volk heeft dat Hij zal zalig maken, dat Hij in Zijn eeuwige liefde heeft verkoren, en dat Hij door Zijn eeuwige kracht verlossen zal. **Hoe dat allemaal met elkaar klopt is één van de dingen die ik niet weet.** En deze prins der predikers zei: “Ik wil maar blijven bij wat ik altijd prediken zal, en altijd gepredikt heb, en Gods Woord aanvaarden zoals het er staat, of ik het met een ander deel van Gods Woord kan verzoenen, of niet”.

We zeggen nogmaals dat Gods soevereiniteit nooit betekent dat de verantwoordelijkheid van de mens tenietgedaan wordt. We moeten ijverig gebruik maken van alle middelen die God heeft vastgesteld om er zielen door zalig te maken. We hebben het bevel het Evangelie te prediken “aan alle creaturen”. Genade is vrij, en de uitnodiging is algemeen genoeg om iedereen te omvatten “die gelooft”. Christus stuurt niemand weg die tot Hem komt. En toch, nadat we alles gedaan hebben, nadat we geplant hebben en natgemaakt **is het toch God “die de wasdom geeft”, en dat doet Hij zoals het Zijn soevereine wil behaagt.** In de behoudenis van de stervende moordenaar hebben we zo'n duidelijk gezicht op overwinnende genade zoals we dat nergens anders in de Bijbel kunnen vinden. “Uit genade zijt gij zalig geworden”, en het is “uit genade” van begin tot eind. Genade heeft de zaligheid verordeneerd, genade heeft voor de zaligheid gezorgd, en genade werkt zo in op Zijn uitverkorenen en in hen, om daardoor de hardheid van hun harten, de wederstrevigheid van hun wil, en de vijandschap van hun verstand te overwinnen, om ze zo gewillig te maken om de zaligheid te ontvangen. Genade begint, genade gaat voort, en genade voleindigt onze behoudenis. Zalig worden uit genade - soevereine, onwederstandelijke, vrije genade - wordt in het Nieuwe Testament voorgesteld zowel door voorbeelden als door lering. Misschien de twee sprekendste voorbeelden van al zijn die van Saulus van Tarsen en de moordenaar aan het kruis. En het geval van de laatste is nóg opmerkelijker dan het eerste. In het geval van Saulus, die later Paulus, de heidenapostel werd, was er in de eerste plaats een voorbeeldig zedelijk karakter.

Toen hij jaren later schreef over zijn toestand vóór zijn bekering, verklaarde de apostel dat hij aangaande de gerechtigheid die naar de wet is “onberispelijk” was. Hij was naar de wet een Farizeeër, nauwgezet in zijn levensgewoonten, correct in zijn gedrag. Zedelijk was zijn karakter smetteloos. Ná zijn bekering was zijn leven een leven door de gerechtigheid van het Evangelie. Gedrongen door de liefde van Christus putte hij zich uit in de prediking van het Evangelie aan zondaren, en om de heiligen op te bouwen. Zonder twijfel zullen onze lezers het met ons eens zijn wanneer we zeggen dat Paulus het dichtst gekomen is bij het bereiken van het ideaal van het christelijke leven, en dat hij Zijn Meester nauwgezet heeft nagevolgd dan enig ander heilige sindsdien gedaan heeft. Maar met de bekeerde moordenaar was het heel anders. Vóór zijn bekering leidde hij geen zedelijk leven, en daarna geen leven van actieve dienst van de Heere. Vóór zijn bekering ontzag hij nóch Gods wet nóch menselijke wetten. **Ná zijn bekering stierf hij, zonder dat hij de gelegenheid had gehad werkzaam te zijn in de dienst van Christus.** Ik zou daar de nadruk op willen leggen, omdat dit de twee zaken zijn die door velen worden beschouwd als factoren die bijdragen tot onze zaligheid. Men veronderstelt dat door het ontwikkelen van een edel karakter we ons eerst geschikt moeten maken vóóordat God ons als Zijn kinderen zal aannemen; en dat, nadat Hij ons aangenomen heeft “we

slechts op proef zijn”, en dat, tenzij we nu een bepaalde graad en hoeveelheid aan goede werken voortbrengen, “we van de genade vervallen en verloren gaan”.

Maar de stervende moordenaar had geen goede werken, noch vóór, noch ná zijn bekering. **Zodat ons niets anders overschiet dan te besluiten dat áls hij behouden werd, hij zeker behouden werd door soevereine genade.**

De behoudenis van de stervende moordenaar ruimt tevens een ander steunsel op waar de wettische aard van het vleselijk verstand mee tussenbeide komt om God te beroven van de eer die Zijn genade toekomt. In plaats van de behoudenis van verloren zondaren toe te schrijven aan de weergaloze genade van God, proberen vele belijdende christenen die behoudenis te verklaren uit menselijke invloeden, menselijke tussenkomst en omstandigheden.

Men ziet dan óf de prediker, óf gunstige omstandigheden die er zijn door Gods voorzienigheid, óf het gebed van de gelovigen aan voor de voornaamste oorzaak. Laat er hier geen misverstand bestaan. Het is waar, dat het God dikwijls behaagt middelen te gebruiken voor de bekering van zondaren; dat Hij Zich dikwijls neerbuigt om onze gebeden en pogingen om zondaren op Christus te wijzen, te zegenen; dat Hij dikwijls de omstandigheden gebruikt om de goddelozen te doen ontwaken en op te wekken om zich hun staat bewust te worden.

Maar God is niet aan deze dingen gebonden. Hij is niet beperkt tot menselijke middelen. Zijn genade is almachtig, en wanneer het Hem behaagt is die genade krachtig om zalig te maken, zelfs als menselijke middelen ontbreken, en dat ondanks ongunstige omstandigheden. Zo was het ook in het geval van deze behouden moordenaar.

Overweeg: dat zijn bekering plaatsvond op een tijdstip toen het erop leek dat Christus alle macht verloren had om Zichzelf of anderen te redden. De moordenaar had samen met de Zaligmaker door de straten van Jeruzalem gelopen, en hij had Hem zien bezwijken onder het gewicht van het kruis!

Het is zeer waarschijnlijk dat het voor hem, die leefde als een moordenaar en een dief, de eerste dag was waarop hij de Heere Jezus zag, en nu hij Hem zag was het onder omstandigheden van zwakheid en schande. Zijn vijanden zegevierden over Hem. Zijn vrienden hadden Hem bijna allemaal verlaten. De openbare mening was eensgezind tegen Hem. Zijn kruisiging werd beschouwd als iets dat helemaal niet overeenkwam met Zijn Messiasschap.

Zijn vernederde toestand was voor de Joden vanaf het begin een struikelblok, en de omstandigheden van zijn dood moeten die opvatting nog hebben versterkt, vooral voor iemand die Hem nooit gezien had dan juist in deze toestand. Zelfs degenen die in Hem geloofd hadden raakten door Zijn kruisiging aan het twijfelen.

Er was niemand onder de volksmenigte die daar stond met een uitgestoken vinger, en het uitroep: “zie het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt”! En toch, ondanks al deze struikelblokken en moeilijkheden op de weg van zijn geloof, **verstond deze moordenaar dat Christus de Zaligmaker en de Heere was!**

Hoe zullen we ooit zulk geloof en zulk een geestelijk inzicht kunnen verklaren in iemand die in zijn omstandigheden verkeerde? **Hoe kunnen we het feit verklaren dat deze stervende moordenaar een lijdende, bloedende, gekruisigde Man aannam als zijn God?** Dit valt niet te verklaren, los van goddelijke tussenkomst en bovennatuurlijke werking. Zijn geloof in Christus was een wonder van genade!

We moeten er ook op letten dat de bekering van de moordenaar plaatsvond vóór de bovennatuurlijke tekenen die op die dag gebeurden. Hij riep uit: “Heere, gedenk mijner”! Vóór de uren van duisternis, vóór de overwinningskreet “het is volbracht”! , vóór het scheuren van het voorhangsel in de tempel, vóór het beven van de aarde en het trillen van de rotsen, vóór de belijdenis van de hoofdman over honderd: **“Waarlijk, deze Mens was Gods Zoon”! God heeft doelbewust zijn bekering geschonken vóór deze dingen, opdat Zijn soevereine genade zou worden grootgemaakt, en Zijn soevereine macht zou worden erkend.**

God verkoos met opzet deze moordenaar zalig te maken onder de aller-ongunstigste omstandigheden, opdat voor Hem geen vlees zou roemen. God heeft opzettelijk dit samengaan van ongunstige omstandigheden en de dingen die dit alles omringden zó beschikt om ons te leren “dat het heil des Heeren is”. Om ons te leren de menselijke middelen niet te verheffen boven de goddelijke werkzaamheid; **om ons te leren dat elke ware bekering het onmiddellijke gevolg is van de bovennatuurlijk werking van de Heilige Geest.**

We zullen nu letten op de moordenaar zélf, op zijn verschillende uitspraken, zijn gebed tot de Zaligmaker, en het antwoord van de Heere.

Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

1. Hier zien we een zondaar, als iemand die ons vertegenwoordigt.

We zullen nooit de kern van deze gebeurtenis begrijpen vóór we de bekering van deze man zien als een zaak waarin hij ons vertegenwoordigt; en de moordenaar zelf als een type, dat óns voorstelt.

Er zijn mensen die hebben geprobeerd aan te tonen dat het oorspronkelijke karakter van de berouw hebbende moordenaar edeler en beter was dan dat van de ander, die geen berouw had. Maar dit is niet alleen onwaar als het gaat over de feiten, maar dit wist ook de bijzondere heerlijkheid van zijn bekering uit en het vermindert de verwondering over Gods genade. **Het is heel belangrijk om in te zien hoe vóór de tijd dat de één berouw had en geloofde, er geen wezenlijk verschil was tussen de twee moordenaars.** Van nature, in hun levensgeschiedenis, in hun omstandigheden, waren ze één. De Heilige Geest heeft er nauwkeurig voor gezorgd ons te laten weten dat beiden de lijdende Zaligmaker scholden: we lezen dat in Mattheüs. **Inderdaad was de toestand en het doen van deze moordenaar verschrikkelijk. Terwijl hij al op de rand van de eeuwigheid is, verenigt hij zich met de vijanden van Christus in de verschrikkelijke zonde van Hem te bespotten.**

Dat is verdorvenheid zonder weerga. Bedenk het eens goed: een mens die in zijn stervensuur de lijdende Zaligmaker uitlacht! O, wat een openbaring van de menselijke verdorvenheid, en van de natuurlijke vijandschap van het vleselijke verstand tegen God!

En, lezer, van nature woont dezelfde verdorvenheid ook in u, en tenzij er een wonder van genade aan u gewerkt is, is in uw hart dezelfde **vijandschap tegen God en Zijn Christus** aanwezig. U kunt denken dat het niet zo is, u kunt van gevoelen zijn dat het niet zo is, u gelooft het misschien niet. Maar dat verandert het feit niet. Het Woord van Hem die niet liegen kan spreekt het uit: “Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja dodelijk is het, wie zal het kennen”? Dat is een uitspraak met een algemene toepassing. Ze beschrijft wat elk mensenhart door de natuurlijke geboorte is. En op een andere plaats zegt datzelfde Woord der Waarheid: **“het bedenken van het vlees is vijandschap tegen God”**. Ook dit stelt de toestand vast van elke nakomeling van Adam. “Want zij hebben allen gezondigd en **derven de heerlijkheid Gods**”.

Dit is onuitsprekelijk ernstig, en toch moet dit worden aangedrongen. Niet vóórdat onze hopeloze toestand wordt ingeleefd ontdekken we onze behoefte aan een goddelijke Zaligmaker. Niet vóórdat we ertoe gebracht worden onze totale verdorvenheid en onze geestelijke kwaal te zien, zullen we ons haasten naar de grote Arts. **Niet vóórdat we in deze stervende moordenaar een portret van onszelf vinden zullen we met hem zeggen: “Heere, gedenk Mijner”!** We moeten vernederd worden, vóór we verhoogd kunnen worden. We moeten ontdaan worden van de vuile lompen van onze eigengerechtigheid vóór we gereed zijn voor de klederen des heils. We moeten tot God komen als bedelaars, met lege handen, eer we de gave van het eeuwige leven kunnen ontvangen. We moeten voor Hem de plaats van verloren zondaren innemen, als we behouden willen worden. Ja, we moeten erkennen dat we moordenaars zijn, voor we de plaats van een kind van God kunnen innemen. “Maar”, zegt u, “ik ben geen moordenaar”! Ik geef wel toe dat ik niet ben wat ik zijn moet, ik ben niet volmaakt. En ik wil zelfs wel zover gaan dat ik toegeef dat ik een zondaar ben. Maar ik kan niet toestemmen dat deze moordenaar mijn staat en mijn toestand voorstelt! **O, mens, uw toestand is veel erger dan u veronderstelt, u bent een moordenaar, en wel een van de slechtste soort! U hebt God beroofd!**

Veronderstel dat een handelsfirma in het oosten iemand aanstelde om hen in het westen te vertegenwoordigen, en dat ze elke maand zijn loon aan hem overmaakten. Maar denk u ook in dat aan het eind van het jaar zijn werkgevers ontdekken dat hun vertegenwoordiger wél het loon had aangenomen, maar dat hij al die tijd in dienst had gestaan van een andere firma. Zou die vertegenwoordiger geen dief zijn? En toch is dit precies de toestand en staat van elke zondaar.

Hij is door God in deze wereld gezonden, en God heeft hem talenten en bekwaamheden geschonken om ze te gebruiken en er winst mee te doen; God heeft hem gezegend met gezondheid en krachten; Hij heeft in al zijn behoeften voorzien, en ontelbare gelegenheden gegeven om Hem te dienen en te verheerlijken. Maar met welk gevolg?

Juist die dingen die God hem gegeven heeft zijn misbruikt. De zondaar heeft een andere meester gediend, ja de satan! Hij verspilt zijn krachten en hij verkwist zijn tijd in de genoegens van de zonde. Hij heeft God beroofd. Onbekeerde lezer, in Gods ogen is uw toestand net zo hopeloos en uw hart net zo goddeloos als dat van de moordenaar. Zie in hem een portret van uzelf.

Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

2. Hier zien we dat de mens met zichzelf aan het eind moet komen, eer hij behouden kan worden.

Hierboven hebben we de stervende misdadiger beschouwd als een zondaar die ons allemaal voorstelt, een voorbeeld van wat alle mensen van nature en door hun levenspraktijk zijn: vijandig tegen God en Zijn Christus. **Door hun handelingen rovers van God, door wat Hij ons gegeven heeft te misbruiken, en door Hem te onthouden wat Hem toekomt.**

We zullen nu ook zien dat deze gekruisigde moordenaar in zijn bekering iemand is die voor anderen heel duidelijk de bekering uitbeeldt.

En aangaande dat punt zullen we eenvoudigweg stilstaan bij zijn hulpeloosheid. Het is niet voldoende dat we onszelf zien als verloren zondaren. **De eerste belangrijke les die we moeten leren is, dat we bedorven en slecht zijn van nature, en zondige overtreders door onze levenswandel. De volgende les die we moeten leren is, dat we geheel verloren liggen, en dat we helemaal niets kunnen doen om onszelf te redden.**

Te ontdekken, dat onze toestand zó hopeloos is dat ze door menselijke krachten niet verbeterd kan worden is de tweede stap naar de behoudenis, van mensenkant gezien.

Maar de mens, die maar heel langzaam en moeizaam leert dat hij een verloren zondaar is, en ongeschikt om te verkeren in de nabijheid van een heilig God, heeft er nog meer moeite mee om te erkennen dat hij niets aan zijn zaligheid kan toebrengen, en dat hij niet in staat is enige verbetering van zichzelf te bewerken die hem voor God geschikt maakt. En toch, pas wanneer we leren beseffen dat we “krachteloos zijn”, dat we “verdord zijn”, dat het niet door werken der gerechtigheid is die wij doen, maar dat God ons door Zijn barmhartigheid behoudt, pas dan zullen we wanhopen aan onszelf, en buiten onszelf zien naar Degene Die ons kan behouden.

Het grote schriftuurlijke beeld van de zonde is de melaatsheid, en voor de melaatsheid kan de mens geen geneesmiddel bedenken. God alleen kan deze verschrikkelijke kwaal behandelen.

Zo is het ook met de zonde. Maar, zoals we al hebben opgemerkt, leert een mens deze les maar heel moeizaam.

Hij is als de verloren zoon. Toen die zijn bezit in een ver gelegen land had verkwist door een losbandig leven, en gebrek begon te lijden, keerde hij niet onmiddellijk naar zijn vader terug. Maar in plaats daarvan voegde hij zich bij een van de burgers van dat land, en hij ging op diens land om de zwijnen te weiden. Met andere woorden, hij ging aan het werk. **Zoals de zondaar die zijn armoede gewaar geworden is, in plaats van onmiddellijk tot Christus te gaan, probeert door werken bij God in de gunst te komen.**

Maar het zal hem niet beter gaan dan de verloren zoon: het zwijnendraf zal zijn enige voedsel zijn. Of dan de vrouw die door haar kwaal vele lange jaren neergebogen werd. Ze zocht het bij vele dokters, vóór ze terecht kwam bij de grote Arts: zo zoekt ook de ontwaakte zondaar verlichting en vrede, eerst in het ene, en dan in het andere.

Totdat hij de afmattende rij van godsdienstige verrichtingen heeft afgewerkt en in het einde niet alleen geen baat gevonden heeft, maar met wie het veeleer erger geworden is. Neen, niet voor die vrouw al het hare ten koste gelegd had, zocht ze Christus. En niet voordat de zondaar aan het eind van al zijn eigen middelen komt, wendt hij zich tot de Zaligmaker.

Voordat enige zondaar behouden kan worden moet hij daar terecht komen dat hij zijn krachteloosheid leert. Dit toont de bekering van de stervende kwaaddoener ons.

Wat kon hij nog doen? Hij kon niet wandelen op de paden van de gerechtigheid, omdat beide voeten waren vastgespijkerd. Hij kon geen goede werken meer verrichten, want beide handen waren doornageld. Hij kon geen nieuw begin maken en een beter leven gaan leiden, want hij was stervend.

En, mijn lezer, die handen van u die zo bereidwillig zijn om eigengerechtigheid te werken, en die voeten van u die zo snel gaan op de weg van wettische gehoorzaamheid, moeten aan het kruis genageld worden!

De zondaar moet worden afgesneden van zijn eigen werken, en hij moet gewillig gemaakt worden om door Christus behouden te worden.

Het werkelijk inzien van uw zondige toestand, van uw verloren toestand, van uw hulpeloze toestand, is niets meer of minder dan wat men vroeger noemde “een overtuiging van zonde”, en dat is het enige wat nodig is om tot Christus te komen om gezaligd te worden, want Jezus Christus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken.

Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

3. Hier zien we wat berouw en geloof werkelijk zijn.

Berouw kunnen we van verschillende kanten bezien. Het houdt in zijn betekenis en strekking een verandering in van onze gedachten over de zonde, droefheid over de zonde, een verlaten van de zonde. Maar toch houdt berouw meer in dan deze dingen. **Berouw is zich werkelijk bewust worden van onze verloren staat, het is de ontdekking aan onze ondergang, het is het veroordelen van onszelf, het is het erkennen van onze verloren staat. Berouw is niet zozeer een zaak van het verstand, als wel van het geweten dat in de tegenwoordigheid van God werkzaam wordt gemaakt.** En dat is precies wat we hier vinden in het geval van deze man. Eerst zegt hij tot zijn metgezel: “Vreest gij ook God niet, daar gij in hetzelfde oordeel zijt”?

Een korte tijd tevoren had hij zijn stem verenigd met hen die de Zaligmaker bespotten. Maar de Heilige Geest had in hem gewerkt, en nu is zijn **geweten werkzaam gemaakt in de tegenwoordigheid van God.**

Hij zei niet: “Vreest gij ook de straf niet”? Maar: “Vreest gij ook God niet”? Hij vreest God als rechter.

En dan voegt hij er in de tweede plaats aan toe: “En wij toch rechtvaardig, want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben; maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan”. **Hier zien wij dat hij zijn schuld erkent, en het rechtvaardige van zijn veroordeling. Hij spreekt het vonnis over zichzelf uit.**

Hij maakt geen verontschuldiging, en hij probeert niets te vergoelijken. Hij erkende dat hij een overtreder was, en dat hij daarom ten volle straf verdiende voor zijn zonden, ja, dat hij de dood verdiend had! Hebt u, mijn lezer, die plaats al ingenomen voor God? Hebt u openlijk uw zonden aan Hem beleden? Hebt u uzelf en uw wegen veroordeeld? Bent u bereid te erkennen dat de dood u toekomt? Als u de zonde verzacht of daar omheen draait sluit u uzelf uit van Christus. Christus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken - zondaren die hun zonden belijden, zondaren die waarlijk de plaats van een zondaar voor God innemen, zondaren die het aan de weet gekomen zijn dat ze verloren zijn en geruïneerd. **De “bekering tot God” van deze moordenaar ging vergezeld van “geloof in onze Heere Jezus Christus”.**

Als we zijn geloof bezien kunnen we in de eerste plaats opmerken dat het een geloof was dat niet buiten zijn verstand om ging. In het begin van dit hoofdstuk hebben we aandacht gevraagd voor de soevereiniteit van God, en Zijn onwederstandelijke en overwinnende genade die zich vertoonden in de bekering van deze moordenaar. Nu willen we ons keren tot een andere kant van de waarheid, die evenzeer moet worden aangedrongen. Het is een kant die niet in tegenstelling staat tot wat we eerder gezegd hebben, maar veeleer iets daaraan toevoegt en ze aanvult. De Schrift leert niet dat, wanneer God een bepaalde ziel heeft uitverkoren om zalig te worden, die persoon behouden wordt, of hij nu gelooft of niet. Dat is een verkeerde gevolgtrekking die gemaakt wordt door hen die de waarheid verwerpen. Neen, de Schrift leert dat dezelfde God Die het doel voorbeschikt heeft, ook de middelen heeft voorbeschikt. **De God Die de behoudenis van de stervende moordenaar van eeuwigheid besloot, volvoerde Zijn besluit door het geloof te schenken om daarmee te geloven.** “Maar wij zijn schuldig altijd God te danken over u, broeders, die van den Heere bemind zijt, dat u God van den beginne verkoren heeft tot zaligheid, in heiligmaking des Geestes en geloof der waarheid”. En juist dit is wat we hier zien in verband met deze moordenaar. Hij “geloofde de waarheid”. Zijn geloof klemde zich vast aan het Woord van God. **Boven het kruis stond het opschrift: deze is Jezus, de Koning der Joden. Pilatus had dat daar geplaatst om te spotten.** Maar het was niettemin de waarheid, en nadat hij het geschreven had, liet God hem niet toe het te veranderen. Het plankje waarop dit opschrift stond was voor Christus uit gedragen door de straten van Jeruzalem en naar de plaats van de kruisiging. **En de moordenaar had het gelezen, en goddelijke genade en kracht hadden de ogen van zijn verstand geopend om in te zien dat het de waarheid was. Zijn geloof doorzag het Koningschap van Christus, en vandaar dat hij spreekt over “wanneer Gij in Uw koninkrijk zult gekomen zijn”.** Het geloof rust altijd op het geschreven Woord van God. Vóór iemand geloven zal dat Jezus is de Christus moet hij het getuigenis voor zich hebben dat Hij de Christus is. Er wordt dikwijls een onderscheid gemaakt tussen verstandelijk geloof, en het geloof met het hart, en dat is terecht, want dat onderscheid is werkelijk en wezenlijk. Soms wordt verstandelijk geloof uitgemaakt als “waardeloos”, maar dat is dwaas. Er moet verstandelijk geloof zijn voor er geloof met het hart kan zijn. **We moeten verstandelijk geloven eer we zaligmakend kunnen geloven in de Heere Jezus.** Het bewijs daarvan zien we in de heidenen. Ze hebben geen verstandelijk geloof, en daarom hebben ze ook geen geloof met het hart.

We geven volmondig toe dat een verstandelijk geloof niet zalig maakt, tenzij het vergezeld wordt van geloof met het hart; maar we houden ook vol dat er geen geloof met het hart is tenzij er eerst verstandelijk geloof is. Hoe kunnen ze geloven in Hem van Wie ze niet gehoord hebben?

Het is waar, iemand kan heel wat geloven óver Hem zonder fn Hem te geloven, maar niemand kan in Hem geloven zonder eerst over Hem te geloven.

Zo was het met de stervende moordenaar. Naar alle waarschijnlijkheid had hij Christus nooit gezien voor de dag van zijn dood, maar hij heeft het opschrift gezien dat getuigde van Zijn koningschap, en de Heilige Geest gebruikte dit als de grondslag van zijn geloof. We zeggen dan dat hij een verstandelijk geloof had.

Eerst een verstandelijk geloof, het geloven van het geschreven getuigenis dat aan hem werd voorgelegd; en daarna een geloven met het hart, een vertrouwend rusten op Christus. We zullen proberen hier eenvoudig te zijn. Iemand kan verstandelijk in de Heere Jezus geloven, en verloren gaan. Iemand kan geloven over de historische Christus, en daar niets aan hebben, net zoals hij er niets aan heeft dat hij gelooft in Napoleon als een figuur uit de geschiedenis. Lezer, het is mogelijk dat u alles gelooft over de Zaligmaker - Zijn volmaakte leven, Zijn verzoenend sterven, Zijn zegevierende opstanding uit de doden, Zijn heerlijke hemelvaart, Zijn beloofde wederkomst, maar u moet méér doen dan dat. **Geloof is volgens het Evangelie een vertrouwend geloof.** Zaligmakend geloof is meer dan een juiste bevattting, of een manier van redeneren. Zaligmakend geloof gaat alle verstand te boven! Zie eens naar deze stervende moordenaar. Viel het redelijkerwijs te verwachten dat Christus op hem zou letten? Een gekruisigde misdadiger, een kwaaddoener die zichzelf moet veroordelen, iemand die Hem korte tijd tevoren had bespot! Was het naar rede te verwachten dat de Zaligmaker ook maar enige notitie van hem zou nemen? Viel het naar rede te verwachten dat hij van de rand van de afgrond zou worden overgebracht naar het paradijs? O, mijn lezer, het verstand, het hoofd redeneert, maar het hart doet dat niet. En het smeken van deze man kwam uit zijn hart. **Hij kon zijn handen en zijn voeten niet meer gebruiken - en ze zijn niet nodig tot zaligheid, ze hinderen veeleer - maar hij kon zijn hart en zijn tong nog gebruiken. Die waren nog beschikbaar om te geloven en te belijden.**

We kunnen ook opmerken dat hij een ootmoedig geloof had. Hij bad met gepaste bescheidenheid. Hij zei niet: Heere, eer mij! of, Heere, verhoog mij! maar: Heere, als U maar aan mij wilt gedenken. Als U me alleen maar wilt aanzien: Heere, gedenk mijner! En toch was dat woord "gedenk" wonderlijk rijk en gepast. **Hij had kunnen zeggen: vergeef mij, red mij, zegen mij, maar "gedenk" omvat dat alles. Een deel hebben in het hart van Christus sluit in het delen in al Zijn weldaden!**

Bovendien was dit woord zeer gepast voor de toestand van hem die het sprak. Hij was een uitgeworpene uit de maatschappij - wie zou aan hem gedenken? Het publiek zou niet meer aan hem denken. Zijn vrienden zouden blij zijn hem te kunnen vergeten, omdat hij iemand was die zijn familie schande aangedaan had.

Maar er is er nog Eén tot Wie hij het waagt zijn smeking te richten: "Heere, gedenk mijner".

Tenslotte kunnen we opmerken dat hij een moedig geloof had. Dat valt misschien niet direct op, maar enig overwegen zal dat duidelijk maken. **Degene die aan het middelste kruis hing was Degene op Wie aller ogen gericht waren, en tot Wie al de gemene spot van de grove volksmenigte gericht werd.** Alle groepen die deel uitmaakten van die menigte deden mee in het honen van de Zaligmaker. Matthéüs vertelt ons "dat die voorbijgingen Hem lasterden" en "dat desgelijks ook de overpriesters met de schriftgeleerden en ouderlingen Hem bespotten".

Het is daarom gemakkelijk te verstaan dat ook de moordenaars deze schimpende kreet aanhieven. Ongetwijfeld hebben de priesters en de schriftgeleerden hen vriendelijk toe geglimlacht toen ze dat deden. Maar plotseling veranderde er iets. De moordenaar die berouw kreeg ging niet verder met het bespotten en honen van Christus.

Maar hij richt zich tot zijn metgezel, en voor de oren van de toeschouwers die rondom de kruisen verzameld zijn bestraft hij hem openlijk door uit te roepen: 'Deze mens heeft niets onbehoorlijks gedaan!' Daardoor veroordeelde hij de hele joodse natie!

Maar nog meer: **niet alleen betuigt hij Christus' onschuld, maar hij belijdt ook dat Hij de Koning is. En door die éne daad verliest hij de gunst, zowel van zijn metgezel als van de menigte!**

Vandaag hebben we het erover dat er moed voor nodig is om openlijk van Christus te getuigen, maar zulke moed in onze dagen zinkt volledig in het niet bij de moed die deze stervende moordenaar op die dag toonde.

Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

4. Hier zien we een wonderlijk voorbeeld van geestelijke verlichting.

De vorderingen die deze man in die paar stervensuren maakte zijn ten volle wonderlijk. Zijn groei in de genade en de kennis van zijn Heere was verbazingwekkend. **In de korte weergave van de woorden die zijn lippen uitspraken kunnen we zeven zaken ontdekken die hij door het onderwijs van de Heilige Geest had geleerd.** Ten eerste **spreekt hij zijn geloof uit in een toekomstig leven**, waarin vergelding wordt toegedeeld door een rechtvaardig en zonde-wrekend God. “Vreest gij ook God niet”? bewijst dit. Hij bestraft zijn metgezel scherp, en wat hij tegen hem zegt komt neer op: hoe durf je de vermetelheid te hebben om deze onschuldige Man uit te schelden? Denk eraan, dat je heel spoedig voor God zult moeten verschijnen om daar voor een rechtbank te staan die oneindig veel strenger is dan die je veroordeelde om gekruisigd te worden. God moet gevreesd worden, wees daarom stil. Ten tweede had hij, zoals we gezien hebben, **een gezicht op zijn eigen zondigheid**. Hij erkende dat hij een overtreder was. Hij zag in, dat zonde straf verdiende, en dat de veroordeling rechtvaardig was. Hij erkende dat zijn dood verdiend was. En dat was iets dat zijn metgezel nóch beleed, nóch erkende. Ten derde **gaf hij getuigenis van de zondeloosheid van Christus**: “deze Mens heeft niets onbehoorlijke gedaan”. En hier kunnen we opmerken hoe God ervoor zorgde het vlekkeloze karakter van Zijn Zoon te bewaken. Vooral tegen het einde van Diens aardse leven is dat te zien. Judas werd ertoe gebracht te zeggen: 'Ik heb verraden onschuldig bloed'. Pilatus getuigde: “Ik vind geen schuld in Hem”. De vrouw van Pilatus zei: “Heb toch niet te doen met deze Rechtvaardige”. En nu Hij aan het kruis hangt opent God de ogen van deze moordenaar om de zondeloosheid van Zijn geliefde Zoon te zien, en Hij opent zijn lippen zodat hij getuigenis geeft van Zijn uitnemendheid. Ten vierde gaf hij niet alleen getuigenis van de zondeloze mensheid van Christus, maar **hij beleed ook Zijn godheid**: “Heere, gedenk mijner”, zei hij. Dat was een wonderbaarlijk woord. De Zaligmaker was aan het kruis genageld, het voorwerp van de haat van de Joden, en het mikpunt van de spot van de ruwe massa. Deze moordenaar had de minachtende uitdaging van de priesters gehoord: indien Gij de Zoon van God zijt, zo kom af van het kruis, en daar was geen antwoord op gekomen. Maar uit kracht van het geloof en niet door wat hij zag, herkent en erkent hij de godheid van de middelste Lijder. Ten vijfde **geloofde hij dat de Heere Jezus de Zaligmaker is**. Hij had het gebed van Christus voor Zijn vijanden gehoord: **Vader, vergeef het hun...** en voor iemand wiens hart de Heere geopend had, **werd die korte zin een zaligmakende preek**. Zijn eigen uitroep: “Heere, gedenk mijner”! hield ook in: Heere, behoud mij “! wat daarom zijn geloof in de Heere Jezus als de Zaligmaker inhoudt. Hij moet inderdaad geloofd hebben, dat Jezus een Zaligmaker is voor de voornaamste der zondaren, want hoe kon hij anders geloofd hebben dat Christus zou “gedenken” aan iemand als hij! Ten zesde getuigde hij van **zijn geloof in Christus' koningschap** - wanneer Gij in Uw Koninkrijk gekomen zult zijn. Ook dit was een wonderlijk woord. **De uiterlijke omstandigheden schenen Zijn koningschap allemaal te ontkennen. In plaats dat Hij op een troon zat, hing Hij aan een kruis.** In plaats dat Hij koninklijke kleding droeg, was Zijn hoofd omringd door doornen. In plaats dat Hij gediend werd door een stoet van dienaren, werd Hij met de overtreders geteld. Niettemin, Hij wás Koning, de Koning der Joden. Tenslotte **zag hij uit naar de tweede komst van Christus** - wanneer Gij zult gekomen zijn. Hij zag af van het heden, naar de toekomst. Hij zag na “het lijden' de heerlijkheid”. Voorbij het kruis ontdekte het oog van het geloof de kroon. En hierin was hij de apostelen vooruit, want het ongeloof had hun ogen gesloten. **Ja, hij keek verder dan de eerste komst in oneer, naar de tweede komst met macht en majesteit.** En hoe kunnen we het geestelijk inzicht van deze stervende moordenaar verklaren? Vanwaar kreeg hij zo'n inzicht in de dingen van Christus? Hoe komt het dat deze zuigeling in Christus zo'n verwonderlijke voortgang maakt op Gods school? **Dat is alleen maar te verklaren uit goddelijke werking. De Heilige Geest was zijn leraar!** Vlees en bloed hadden hem deze dingen niet geopenbaard, maar de Vader in de hemel. Wat een duidelijk bewijs dat de goddelijke zaken voor “de wijzen en verstandigen” verborgen zijn, en aan de “kinderkens” geopenbaard!

Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

5. Hier zien wij Christus als de Zaligmaker.

De kruisen stonden vlak bij elkaar, en de Zaligmaker hoorde aanstonds deze uitroep van de berouwvolle moordenaar. Wat was Zijn antwoord daarop?

Hij had kunnen zeggen: je hebt je verdiende loon; je bent een goddeloze moordenaar en je hebt de dood verdiend. Of Hij had kunnen antwoorden: je hebt dit te lang uitgesteld, je had Me eerder moeten zoeken. O! maar **had Hij niet beloofd: die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen?** En dat bleek hier. De Heere Jezus nam geen notitie van de verwijten die de menigte Hem naar het hoofd slingerde. Hij gaf geen antwoord op de beledigende uitdaging van de priesters om van het kruis af te komen. Maar het gebed van deze berouwvolle, gelovige moordenaar trok Zijn aandacht. Hij worstelde toen met de machten van de duisternis, en Hij droeg de verschrikkelijke last van de schuld van Zijn volk weg; en we zouden kunnen denken dat Hij nu wel vrijgesteld was van het luisteren naar persoonlijke smeekgebeden. Maar o, een zondaar komt nooit tot Christus op een ongelegen tijdstip. Hij geeft hem een antwoord van vrede, en dat zonder uitstel. **De behoudenis van de berouwvolle en gelovende moordenaar laat niet alleen de bereidwilligheid van Christus zien om zondaren zalig te maken, maar ook Zijn macht.** De Heere Jezus is geen onmachtige Zaligmaker. Geloofd zij God, dat Hij “volkomen kan zalig maken” degenen die door Hem tot God gaan. En nooit werd dit zo duidelijk aangetoond als aan het kruis. Dit was de tijd van de “zwakheid” van de Verlosser. Toen de moordenaar het uitriep: “Heere, gedenk mijner”! hing de Zaligmaker in Zijn doodsstrijd aan het vloekhout. Maar zelfs toen, zelfs daar, had Hij de macht om deze ziel van de dood te verlossen en voor hem de poorten van het paradijs te openen! Twijfel dan nooit aan de oneindige toereikendheid van de Zaligmaker, en trek dat niet in twijfel. Als een stervende Zaligmaker kon zalig maken, hoeveel te meer Hij die overwinnend uit het graf verrees om nooit meer te sterven! Door deze man zalig te maken gaf Christus een demonstratie van Zijn macht ten tijde dat die macht bijna onzichtbaar was. **De behoudenis van de stervende moordenaar laat zien dat de Heere gewillig en in staat is om allen zalig te maken die tot Hem komen. Als Christus deze berouwvolle, gelovende moordenaar aannam, dan hoeft niemand te wanhopen of hij wel welkom is, als hij maar tot Christus komt.** Als deze stervende moordenaar niet buiten het bereik van de goddelijke barmhartigheid was, dan is niemand dat, die de uitnodigingen van de goddelijke genade beantwoordt. De Zoon des Mensen is gekomen “om te zoeken en zalig te maken dat verloren was”, en niemand kan lager zinken dan dat, verloren te zijn. **Het Evangelie van Christus is een kracht Gods tot zaligheid “een iegelijk die gelooft ! o, beperk toch de genade van God niet.** Er is een Zaligmaker voorhanden, zelfs voor de “voornaamste der zondaren”, als hij maar gelooft. Zelfs zij die in hun stervensuur nog in hun zonden zijn, zijn niet buiten hoop. **Persoonlijk geloof ik, dat maar zeer, zeer weinigen op hun sterfbed behouden worden,** en het is het hoogtepunt van dwaasheid voor iemand om zijn bekering tot dan uit te stellen, want niemand is verzekerd van een sterfbed. Velen worden plotseling weggenomen, zonder enige gelegenheid om neer te liggen en dan te sterven. **Zoals een van de Puriteinen zei: “Er is één zo'n geval verhaald, zodat niemand behoeft te wanhopen, maar dan ook maar één in de Schrift, opdat niemand daar misbruik van zou maken”** . Ja, hier zien we Christus als de Zaligmaker. Hij kwam in de wereld om zondaren zalig te maken, en Hij verliet deze wereld en ging naar het paradijs in gezelschap van een behouden misdadiger - het eerste zegeteken van Zijn verlossende bloed!

Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

6. Hier zien wij, wat bij de dood van degenen die behouden zijn, hun bestemming is.

In het genaderijke antwoord van onze Heere op het verzoek van de moordenaar vinden we een aangrijpend voorbeeld in hoeverre de goddelijke genade de verwachting van de mens te boven gaat. De moordenaar bad, dat de Heere hem in Zijn Koninkrijk wilde gedenken, maar Christus verzekert hem dat, vóór deze dag geëindigd zou zijn, hij bij de Zaligmaker zou zijn. De moordenaar vroeg om in een aards koninkrijk gedacht te worden, maar Christus verzekert hem van een plaats in het paradijs. **De moordenaar vraagt eenvoudigweg om aan hem te “gedenken”, maar de Zaligmaker spreekt uit dat hij “bij Hem” zou zijn. Zo doet God overvloedig boven alles wat we vragen of denken.** Het antwoord van Christus wijst niet alleen op het voortbestaan van de ziel na het sterven van het lichaam, maar het zegt ons dat de gelovige bij Hem is in de tijd die er ligt tussen het sterven en de opstanding. Om dat met meer nadruk te doen, liet Christus Zijn belofte voorafgaan door de plechtige, maar zekerheid gevende woorden: “Voorwaar zeg Ik u”. Het was dit vooruitzicht van bij het sterven naar Christus te gaan, dat de martelaar Stéfanus bemoedigde in zijn laatste uur, en daarom riep hij uit: “Heere Jezus, ontvang mijn geest”! Het was deze gezegende verwachting die Paulus ertoe bracht te zeggen: “Want ik word van deze twee gedrongen, hebbende begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer verre het beste”.

Wat elke gelovige wacht, is niet onbewust in het graf te zijn, maar met Christus in het paradijs. Elke gelovige zeg ik, want de zielen van de ongelovigen gaan naar de plaats der pijniging, in plaats van naar het paradijs, zoals duidelijk is uit het onderwijs van de Heere in Lukas 16. Lezer, wanneer u op dit ogenblik zou sterven, waar zou uw ziel dan heengaan? Wat heeft satan zich ingespannen om dit gezegende vooruitzicht voor Gods heiligen te verbergen! Aan de ene kant heeft hij de sombere leerstelling van de zieleslaap verbreid, de leer dat de gelovigen tussen hun dood en de wederopstanding in een staat van onbewustheid zijn. En aan de andere kant heeft hij een verschrikkelijk vagevuur uitgevonden, om de gelovigen te verschrikken met de gedachte dat ze bij het sterven naar een vuur gaan, dat noodzakelijk is om hen te reinigen en hen geschikt te maken voor de hemel. Hoe grondig rekt het woord van Christus af met deze God-onterende waangedachten. De moordenaar ging rechtstreeks van het kruis naar het paradijs! **Op het ogenblik dat een zondaar gelooft wordt hij “bekwaam gemaakt om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht”, en “wordt hij in eeuwigheid volmaakt”.** Onze geschiktheid om in de tegenwoordigheid van Christus te zijn, en onze aanspraak daarop, rusten alleen op Zijn vergoten bloed.

Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

7. Hier zien we het verlangen van de Zaligmaker naar gemeenschap.

In de gemeenschap bereiken we het hoogtepunt van de genade, en de kern van het voorrecht van de christen. Hoger dan de gemeenschap kunnen we niet gaan. **God heeft ons geroepen “tot de gemeenschap van Zijn Zoon”** Dikwijls wordt ons gezegd “dat we behouden zijn om te dienen”; en dat is waar, maar het is slechts een deel van de waarheid, en zeker niet het wonderlijkste en gezegendste deel ervan. **We worden behouden met het oog op de gemeenschap.** God had talloze dienaren vóór Christus hier kwam om te sterven. De engelen doen altijd alles wat Hij gebiedt. Christus kwam niet in de eerste plaats om dienaren te verwerven, maar om hen te verwerven die zouden komen tot de gemeenschap met Hem Zelf. Wat in de hemel het allermeest aantrekt voor het hart van de heilige is niet, dat het een plaats is waar we verlost zullen zijn van alle verdriet en lijden; het is ook niet dat de hemel de plaats is waar we hen wederom zullen ontmoeten die we beminden in de Heere; het is ook niet omdat de hemel de plaats is met gouden straten en paarden poorten en met muren van jaspis - nee, hoe groot deze zaken ook zijn, **de hemel zonder Christus zou de hemel niet zijn.** Het hart van de gelovige verlangt en hijgt naar Christus: “Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde”!

En het aller-wonderlijkste is, dat de hemel voor Christus geen hemel zal zijn in de hoogste zin van het woord, vóórdat Zijn verlost en rondom Hem verzameld zijn. Zijn hart verlangt naar Zijn heiligen!

De vreugdevolle verwachting die voor Hem is, is weder te komen en ons “tot Zich te nemen”. Niet voordat Hij de vruchten van de arbeid van Zijn ziel ziet, zal Hij ten volle tevreden zijn. Dat zijn de gedachten die door de woorden van de Heere Jezus tot de stervende moordenaar worden opgewekt en bevestigd. “Heere, gedenk mijner! was mijn uitroep. En wat was het antwoord? Let er eens nauwkeurig op.

Als Christus alleen maar gezegd had: “Voorwaar zeg Ik u, heden zult gij in het paradijs zijn”, zou dat de vrees van de moordenaar hebben weggenomen.

Ja, maar dat was voor de Zaligmaker niet voldoende. Wat Zijn hart begeerde was het feit dat diezelfde dag een ziel, verlost door Zijn dierbaar bloed, met Hem zou zijn in het paradijs.

We zeggen het nogmaals, dit is het hoogtepunt van de genade, en de kern van alle zegeningen die de christen ontvangt. De apostel zei: “Want ik word van deze twee gedrongen, hebbende begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer verre het beste”. En hij schreef ook: uit het lichaam uit te wonen - vrij van alle pijn en zorg? Neen! “Uit het lichaam uit te wonen, en bij de Heere in te wonen”. En zo ook met Christus te zijn. Hij, Christus, zei: “In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen”, en toch, wanneer Hij eraan toevoegt: “Ik kom weder tot u”, zegt Hij niet: “En zal u geleiden naar het huis des Vader”, of: “Ik zal u brengen naar de plaats die Ik voor u bereid heb”, maar: “in het huis Mijns vaders zijn vele woningen; anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer ik heen zal gegaan zijn en u plaats bereid zal hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben”. **Altijd met de Heere te wezen is het doel van al ons hopen.**

Ons voor altijd bij Zich te hebben is waar Hij verlangend en met een vreugdevolle verwachting naar uitziet. Gij zult met Mij in het paradijs zijn!

HET WOORD VAN LIEFDE

Vrouw, zie uw zoon.

Evenals haar Zoon was ook Maria niet onbekend met het verdriet. In het begin wordt ons verhaald: “En de engel tot haar ingekomen zijnde, zeide: Wees gegroet, gij begenadigde; de Heere is met u, gij zijt gezegend onder de vrouwen. En als zij hem zag, werd zij zeer ontroerd over dit zijn woord en overlegde, hoedanig deze groetenis mocht zijn”. Dat was nog maar het begin van veel ontroering en beroering. Gabriël was gekomen om aan haar het feit van de wondervolle ontvangenis aan te kondigen, en als we daar ook maar een ogenblik over nadenken zal het ons duidelijk worden dat het voor Maria geen lichte zaak was om op deze verborgen en nooit eerder gehoorde manier de moeder des Heeren te worden. Ongetwijfeld zou dat, ver in de toekomst, grote eer betekenen, maar voor het tegenwoordige bracht het een groot gevaar mee voor Maria's goede naam, en geen kleine beproeving voor haar geloof.

Het is schoon om te zien hoe zij zich stil en rustig onderwierp aan Gods wil: “En Maria zeide: Zie, de dienstmaagd des Heeren; mij geschiede naar uw woord”, was haar antwoord. Dat was een liefelijk berusten. Niettemin was ze bij de aankondiging “ondertrouwd”, en, zoals we reeds opmerkten, was dit slechts de voorbode van veel beproeving en verdriet.

Wat moet het haar een verdriet gedaan hebben dat ze haar pasgeboren kindje in de kribbe moest neerleggen, omdat er geen plaats was in de herberg!

Wat een verdriet moet haar deel geweest zijn toen ze vernam van de opzet van Heródes om aan haar kindje het leven te benemen!

Wat een moeite bracht het voor haar mee toen ze om Zijntwil gedwongen werd naar een vreemd land te vluchten, en verscheidene jaren in Egypte te wonen!

Wat moet het haar door de ziel gesneden hebben toen ze zag dat haar Zoon door de mensen werd veracht en verworpen!

Wat moet het verdriet haar hart benauwd hebben toen ze zag hoe Zijn eigen volk Hem haatte en vervolgde! En wie kan zich volledig indenken wat zij doormaakte toen ze daar bij het kruis stond?

Als Christus de Man van smarten was, was zij dan niet de vrouw van smarten?

En bij het kruis van Jezus stonden Zijn moeder en Zijner moeders zuster, Maria, de vrouw van Klópas, en Maria Magdalena.

Vrouw, zie uw zoon.

1. Hier zien we de vervulling van de profetie van Simeon.

In overeenstemming met de vereisten van de wet van Mozes brachten de ouders van het kind Jezus Hem naar de tempel, om Hem aan de Heere voor te stellen. Het was toen, dat de oude Simeon, die de vertroosting Israëls verwachtte, Hem in zijn armen nam en God loofde. Nadat hij gezegd had: “Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, die Gij bereid hebt voor het aangezicht van al de volken: een Licht tot verlichting der heidenen en tot heerlijkheid van Uw volk Israël”; keerde hij zich tot Maria, en zei: “Zie, Deze wordt gezet tot een val en opstanding van velen in Israël en tot een teken dat wedersproken zal worden, en ook een zwaard zal door uws zelfs ziel gaan, opdat de gedachten uit vele harten geopenbaard worden”.

Dat was een eigenaardig woord! Kon het zó zijn dat de grootste van alle voorrechten haar de grootste van alle smarten zou brengen? Toen Simeon dat sprak leek dat zeer onwaarschijnlijk. En toch, hoe waar en hoe droevig is dat zo gegaan... Hier bij het kruis werd de profetie van Simeon vervuld. Na de dagen toen Hij een zuigeling was, en na Zijn kinderjaren, en tijdens heel het openbare optreden van Christus zien en horen we heel weinig van Maria. Haar leven was op de achtergrond, in de schaduw. **Maar nu, nu dit allerbelangrijkste uur van de doodstrijd van haar Zoon slaat, nu de wereld het Kind van haar schoot heeft uitgeworpen, nu staat zij bij het kruis!**

Wie kan dit naar behoren uitbeelden? Maria stond het dichtst bij dat wrede kruis! Beroofd van haar geloof en haar hoop, verbijsterd en verlamd door het vreemde schouwspel staat ze daar toch, verbonden met de gouden keten der liefde aan Hem die hier sterft. Tracht eens de gedachten en gevoelens van dat

moederhart te lezen. o, wat was het een zwaard dat toen door haar ziel ging! Nooit was er zo'n blijdschap bij de geboorte van een mens, maar ook nooit zoveel verdriet bij een onmenselijk sterven.

Hier wordt ons het moederhart getoond! Zij is de moeder van de Mens die hier sterft. Hij, Die aan het kruis worstelt met de dood, is haar kind. Zij heeft de eerste kussen gegeven op dat voorhoofd dat nu met doornen gekroond is. Zij was het, die deze handen en voeten leidde bij hun eerste kinderlijke bewegingen. Nooit heeft een moeder zo geleden als zij.

Zijn discipelen mogen Hem verlaten hebben, Zijn vrienden mogen Hem in de steek laten, Zijn volk moge Hem verachten, maar daar, aan de voet van het kruis staat Zijn moeder. o, wie kan het moederhart peilen of doorgronden! Wie kan deze uren vol van verdriet en lijden afmeten, toen het zwaard langzaam door de ziel van Maria werd getrokken! Haar verdriet was niet hysterisch of demonstratief. Hier hebben we geen vertoning van vrouwelijke zwakheid. Geen wild uitschreeuwen van teugelloze smart; geen bezwijmen.

Bij niet één van de vier evangelisten lezen we ook maar één woord dat over haar lippen kwam: ze heeft kennelijk in diep stilzwijgen geleden. Maar haar verdriet was niettemin zeer werkelijk en scherp. Stille wateren hebben diepe gronden. Ze zag dat voorhoofd doorboord door de wrede doornen, maar ze kon ze niet wegdoen door haar tedere aanraking. Ze zag Zijn doorboorde handen en voeten verstijven en blauw worden, maar ze kon ze niet warm wrijven. Ze merkt dat Hij drinken nodig had, maar het was haar niet toegestaan Zijn dorst te lessen. Zij leed daar in diepe verlatenheid van haar geest.

De schare spot, de moordenaars schimpen, de priesters smaden, de soldaten zijn ongevoelig en onverschillig, de Zaligmaker bloedt en is stervende, en dáár aanschouwt Zijn moeder de verschrikkelijke bespotting. Het zou geen wonder geweest zijn als ze op dat gezicht in zwijm gevallen was! Het zou geen wonder geweest zijn, als ze zich van zo'n schouwspel had afgewend! Het zou ook geen wonder geweest zijn als ze van zo'n tafereel was weggevlucht! Maar nee! **Daar is ze: ze kruipt niet weg, ze valt niet flauw, ze zinkt zelfs niet neer op de grond in haar smart - ze staat!** Haar optreden en houding zijn enig in hun soort.

In de geschiedenisboeken van de mensheid vinden we niets dergelijks. Wat een alles te boven gaande moed. Zij stónd bij het kruis van Jezus - wat een wonderlijke vastberadenheid. **Ze onderdrukt haar smart, en ze staat daar zwijgend. Zou het geen eerbied voor de Heere geweest zijn, die haar ervan weerhield Zijn laatste ogenblikken te verstoren?**

Jezus nu, ziende Zijn moeder, en den discipel dien Hij liefhad, daarbij staande, zeide tot Zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon. Daarna zeide Hij tot de discipel: Zie, uw moeder. En van die ure aan nam haar de discipel in zijn huis.

Vrouw, zie uw zoon.

2. Hier zien we de volmaakte Mens het voorbeeld geven aan kinderen om hun ouders te eren.

De Heere Jezus gaf getuigenis van Zijn volmaaktheid door de manier waarop Hij volledig de verplichtingen vervulde van elke verhouding waarin Hij stond, tegenover God en tegenover de mensen.

Aan het kruis zien we Zijn tedere zorg en bezorgdheid voor Zijn moeder, en hierin hebben we het voorbeeld van Jezus Christus, dat aan alle kinderen ter navolging wordt voorgehouden. Het onderwijst hen hoe ze zich ten opzichte van hun ouders moeten gedragen volgens de wetten van de natuur en van de genade. De woorden, die de vinger van God ingrifte op de twee stenen tafelen, en die op de berg Sinai aan Mozes werden gegeven, zijn nooit herroepen. Ze zijn van kracht zolang de aarde bestaat. Elk van die geboden is opgenomen in de voorschriften die het Nieuwe Testament leert. Het gebod aan kinderen om hun ouders te eren betekent veel meer dan het zonder meer gehoorzamen aan hun uitgesproken wil, hoewel het dat natuurlijk óók inhoudt. **Het omvat liefde en genegenheid, dankbaarheid en respect.**

Al te dikwijls wordt aangenomen dat het vijfde gebod alleen maar tot jonge mensen gericht is.

Niets is minder waar. Zonder twijfel wordt het in de eerste plaats tot kinderen gericht, want in de natuurlijke orde zijn kinderen altijd eerst jong. Maar door de gevolgtrekking te maken dat dit gebod zijn kracht verliest wanneer de kinderjaren voorbij zijn, verliezen we tenminste de helft van de diepe betekenis van dit gebod. Zoals we al aanduiden houdt het woord "eren" meer in dan gehoorzaamheid, hoewel dat de eerste betekenis ervan is. Mettertijd groeien de kinderen op tot mannen en vrouwen, de leeftijd waarop men volledig persoonlijk verantwoordelijk is; de leeftijd wanneer ze niet meer onder het toezicht van hun ouders staan, maar die geen eind maakt aan hun verplichtingen tegenover hun ouders. Ze zijn hun ouders iets verschuldigd wat ze nooit helemaal kunnen vervullen.

Het allerminste dat ze kunnen doen is hun ouders in hoge eer te houden, hen de hoogste plaats te geven, hen te eerbiedigen.

In het volmaakte voorbeeld komen zowel de gehoorzaamheid als de eerbied openbaar.

De omstandigheid dat de tweede Adam niet in deze wereld kwam zoals de eerste Adam - in het volle bezit van de voortreffelijke heerlijkheid van het mens-zijn, geheel volgroeid en ontwikkeld naar lichaam en ziel - maar als een zuigeling die de periode van het kind-zijn moest doormaken, is een feit van zeer groot belang en waarde, doordat het licht werpt op het vijfde gebod.

Tijdens Zijn jonge jaren stond het kind Jezus onder het toezicht van Maria, Zijn moeder, en van Jozef, Zijn wettelijke vader. In het tweede hoofdstuk van Lukas wordt dit op schone wijze aangetoond. Toen Jezus de leeftijd van twaalf jaar had bereikt, namen Zijn ouders Hem mee naar Jeruzalem, naar het Paasfeest. Het beeld dat ons daar getekend wordt geeft ons veel te denken, als we er maar goed op letten. Als het feest ten einde is vertrekken Jozef en Maria naar Nazareth, vergezeld van hun vrienden, en ze veronderstellen dat Jezus bij die vrienden is. Maar in plaats daarvan was Hij achtergebleven in de koninklijke stad. Na een dag gereisd te hebben wordt Zijn afwezigheid ontdekt. Direct gaan ze terug naar Jeruzalem, en daar vinden ze Hem in de tempel. Zijn moeder ondervraagt Hem op de volgende manier: "Kind, waarom hebt Gij ons zo gedaan? Zie, Uw vader en ik hebben U met angst gezocht". De omstandigheid dat ze Hem "met angst" gezocht hadden geeft duidelijk aan dat Hij zo goed als nooit buiten haar onmiddellijke omgeving was geweest. Dat Hij niet vlak bij haar was, was voor haar een nieuwe en vreemde ondervinding, en dat zij, geholpen door Jozef Hem "met angst" gezocht had toont aan wat een schone verhouding er tussen hen bestond in het huis in Nazareth! Als we het antwoord dat Jezus gaf op haar vraag goed verstaan, komt ook daarin de eer tot uiting die Hij Zijn moeder toedroeg.

We zijn het helemaal eens met dr. Campbell Morgan dat Christus haar hier niet bestrafte. Het gaat er vooral om de nadruk goed te leggen. Wist gij niet? Zoals de zojuist genoemde uitlegger zo terecht zegt: **"Het was alsof Hij gezegd had: Moeder, u kent Me toch zeker goed genoeg om te weten dat niets Me kan afhouden van de dingen van Mijn Vader? En ook het vervolg is even schoon, want we lezen: "En Hij ging met hen af en kwam te Nazareth en was hun onderdanig".**

En zo heeft Christus voor alle tijden aan kinderen het voorbeeld gegeven hun ouders te gehoorzamen. Maar er is meer. Zoals het met ons gaat, zo ging het ook met Christus: de jaren van gehoorzaamheid aan Maria en Jozef gingen voorbij, maar niet de jaren van het "eren". **In de laatste en verschrikkelijke uren van Zijn menselijke leven, temidden van het onuitsprekelijke lijden aan het kruis dacht de Heere Jezus aan haar die Hem liefhad en die Hij liefhad.** Hij dacht aan wat ze toen nodig had, en Hij voorzag in haar toekomstige behoeften door haar aan te bevelen in de zorg van die discipel, die Zijn liefde het best verstond. Dat Hij toen aan Maria dacht, en de eer die Hij haar bewees was één van de uitingen van Zijn overwinning op de pijn. Mogelijk is een enkel woord op zijn plaats met betrekking tot de manier waarop de Heere haar aanspreekt: **Vrouw. Voor zover we dat in de vier Evangeliën kunnen vinden, heeft Hij haar nooit "moeder" genoemd. Voor ons die nu leven is de reden daarvan niet zo moeilijk te ontdekken. Hij heeft met Zijn alwetende voorkennis de eeuwen overzien, en daar hij het verschrikkelijke stelsel van de Mariaverering voorzag dat zo spoedig zou worden ingesteld, zag Hij ervan af een woord te gebruiken dat mogelijk deze afgoderij zou kunnen ondersteunen.** De afgoderij die aan Maria de eer geeft die alleen aan haar Zoon toekomt, de afgoderij van haar te aanbidden als "Moeder Gods".

Tweemaal vinden we in het verslag dat de Evangeliën ons doen dat de Heere Maria met "vrouw" aansprak. En het is zeer opmerkelijk dat we die beide teksten vinden in het Evangelie naar Johannes dat, zoals zeer bekend is, de Godheid van onze Zaligmaker leert. De andere Evangeliën tekenen Hem in Zijn menselijke verhouding, maar zo niet het vierde Evangelie. **Het Evangelie naar Johannes stelt ons Christus voor als de Zoon van God, en als Zoon van God is Hij verheven boven alle menselijke verwantschap. En vandaar de volmaakte harmonie wanneer de Heere Jezus Maria hier aanspreekt als "vrouw".**

De daad van de Heere, die vanaf het kruis Maria aanbeveelt aan de zorg van Zijn geliefde discipel is het best te begrijpen in het licht van Zijn moeders weduwschap. Hoewel de Evangeliën zijn dood niet uitdrukkelijk vermelden, bestaat er weinig twijfel aan dat Jozef gestorven is kort voor de Heere Jezus Zijn openbare optreden aanving. We horen niets meer over Maria's echtgenoot na de gebeurtenis die in Lukas 2 wordt verhaald, toen Christus een jongen van twaalf jaar was. In Johannes 2 is Maria op de bruiloft te Kana, maar er wordt niet op gezinspeeld dat ook Jozef aanwezig was. Het was daarom met het oog op Maria's weduwschap, met het oog op de omstandigheid dat nu de tijd gekomen was dat Hij haar niet meer

tot steun kon zijn door Zijn aanwezigheid op aarde, dat Zijn liefdevolle zorg blijkt. Laat ons toe een enkel woord van vermaning te schrijven. Waarschijnlijk zullen deze regels gelezen worden door heel wat volwassen personen, van wie de vaders en moeders nog leven.

Hoe behandelt u hen? “Eert” u hen werkelijk? Maakt dit voorbeeld van Christus aan het kruis u beschaamd? Het kan zijn dat u jong en krachtig bent, en dat uw ouders grijs en zwak zijn. Maar de Heilige Geest zegt in Spreuken: “Hoor naar uw vader, die u gewonnen heeft, en veracht uw moeder niet, als zij oud geworden is”. Het kan zijn dat u rijk bent, en dat zij arm zijn. Laat dan niet na voor hen te zorgen. Het kan zijn dat ze in een ver land wonen, laat dan niet na woorden van waardering aan hen te schrijven die hen in hun laatste dagen zullen bemoedigen. Dit zijn heilige plichten. Eer uw vader en moeder.

Vrouw, zie uw zoon.

3. Hier zien we dat Johannes is teruggekeerd, en aan de zijde van de Zaligmaker staat.

Met uitzondering natuurlijk van het lijden dat Christus ontving uit Gods hand, was het waarschijnlijk wel het bitterste van heel de beker die Hij dronk dat de discipelen Hem verlieten. Het was erg en verdrietig geweest dat Zijn eigen volk, de Joden, Hem verachtten en verwierpen. **Maar veel erger nog was dat de elfen, die zo lang met Hem hadden omgegaan, hun Heere verlieten in het uur van de crisis.** Men zou gedacht hebben dat hun geloof en hun liefde tegen elke schok bestand waren. Maar zo was het niet: toen vluchtten al de discipelen, Hem verlatende, zo luidt het gewijde verslag. Dat was onuitsprekelijk treurig. **Dat ze niet één uur met Hem konden waken in de hof verbijstert bijna ons verstand, maar dat ze zich van Hem afkeerden toen Hij gevangen genomen werd gaat bijna het begrip te boven.**

Bijna, zeggen we, want hebben we niet door bittere ondervinding de bedrieglijkheid van ons hart geleerd, hoe zwak ons geloof is, hoe betreurenswaardig zwak we zijn in het uur van de beproeving! Als Gods genade ons niet bewaart, is een kleinigheid al voldoende om ons omver te werpen. Hoe lang zouden we staande blijven als de weerhoudende en ondersteunende kracht van God van ons werd weggenomen?

De Heere Jezus had deze discipelen plechtig gewaarschuwd voor hun naderende lafhartigheid: “Toen zeide Jezus tot hen: Gij zult allen aan Mij geërgerd worden in dezen nacht”. En niet alleen Petrus, maar alle discipelen bevestigden dat ze vastbesloten waren bij Hem te blijven: “Petrus zeide tot Hem: al moest ik ook met U sterven, zo zal ik U geenszins verloochenen. Desgelijks zeiden ook al de discipelen”.

Niettemin, Zijn woord bleek waar te zijn, en lafhartig verlieten ze Hem allemaal! **En wat een uitwerking had dat op Zijn heerlijkheid! Door hun zondige vluchten werd de Heere Jezus blootgesteld aan de verachting en de spot van Zijn vijanden.** Daarom lezen we: “De hogepriester dan vroegde Jezus van Zijn discipelen en van Zijn leer. Het is niet moeilijk te bedenken wat hij vroeg. **Zonder twijfel vroeg Kajafas hoeveel discipelen Hij had, en wat er van hen geworden was? En wat de reden was dat ze hun Meester hadden verlaten, en Hem aan Zichzelf overlieten toen het gevaar verscheen?**

Maar let erop dat de Zaligmaker op deze vraag niet antwoordt. Hoewel ze Hem verlaten hadden wilde hij hen niet beschuldigen tegenover de gemeenschappelijke vijand. **Ze verlieten Hem omdat ze “geërgerd” werden aan Hem.** Het Griekse woord dat hier met 'geërgerd' is vertaald zou heel goed kunnen worden weergegeven met “schandaal”, struikelblok. **Ze waren beschaamd om in Zijn gezelschap gevonden te worden. Ze vonden het niet langer veilig bij Hem te blijven.** Toen Hij Zichzelf overgaf vonden ze het maar het beste om zo goed mogelijk voor zichzelf te zorgen, en op de één of andere manier te vluchten voor de storm die nu ineens over hen kwam. **Dit gezien van de menselijke kant.**

Van Gods kant gezien was hun verlaten van Christus het gevolg van het opschorten van Gods bewarende en ondersteunende genade. Het was hun gewoonte niet Hem in de steek te laten. Ze hebben dit naderhand nooit meer gedaan. Ze zouden het ook nu niet gedaan hebben als er vanuit de hemel invloeden van kracht, ijver en liefde op hen gerust hadden. Maar hoe zou Christus dan de last en de hitte van de dag gedragen hebben? Hoe zou Hij de wijnpers alléén hebben kunnen treden? Hoe zouden Zijn smarten zonder enige verzachting zijn geweest als ze Hem trouw gebleven waren? Neen, neen, het kon zo niet zijn. **Christus moest niet de minste verlichting of troost hebben van enig schepsel; en met het doel dat Hij alleen gelaten zou worden om de toorn van God en de mens te doorworstelen, nam de Heere voor een tijd Zijn versterkende invloeden van hen weg.**

En evenals Simson, toen zijn haarlokken afgeschoren waren, waren ze even zwak als andere mensen. “Voorts, mijne broeders, wordt krachtig in den Heere en in de sterkte Zijner macht”. Indien dit ons

onthouden wordt smelten onze voornemens en besluiten voor de verzoeking weg als de sneeuw voor de zon. En let er toch ook op, dat de lafhartigheid en ontrouw van de apostelen slechts tijdelijk was.

Later zochten zij Hem op de aangegeven plaats in Galiléa. Maar is het niet bemoedigend te weten dat één van de elven Hem zocht eer Hij triomferend uit het graf verrees? Ja, dat hij Hem opzocht toen Hij nog aan het kruis der schande hing! En wie mogen we veronderstellen dat dat was?

Wie uit de kleine kring der apostelen zal de voortreffelijkheid van zijn liefde bewijzen? Zelfs indien de gewijde geschiedenis had verborgen wie het was, dan nog zou het niet moeilijk geweest zijn zijn naam te geven. Het feit dat het Schriftgedeelte dat we nu overdenken ons Johannes toont aan de voet van het kruis is één van de stille maar toch voldoende bewijzen voor de goddelijke inspiratie van de Bijbel.

Het is een van die onbedoelde overeenstemmingen in het Woord die van de bovenmenselijke oorsprong van de Schrift getuigen. Er is geen aanwijzing dat een ander van de elven bij het kruis stond, maar de aandachtige en nadenkende lezer verwacht daar **“de discipel die Jezus liefhad”** te vinden. En daar was hij. **Johannes was teruggekeerd naar de zijde van de Zaligmaker**, en daar ontvangt hij van Hem een gezegende opdracht. Hoe ongekunsteld en hoe volmaakt zijn de stille overeenstemmingen in de Schrift!

En nu, opnieuw, een kort woord van vermaning. Is er onder de lezers van deze regels iemand die bij de Zaligmaker vandaan gedwaald is, die niet langer de zoete gemeenschap met Hem geniet? Die, in één woord gezegd, een afkerige is?

Misschien hebt u Hem in het uur van de beproeving verloochend. Misschien hebt u gefaald toen het er op aankwam. U hebt meer aan uw eigen belangen gedacht dan aan de Zijne. De eer van Zijn naam die u draagt is uit het oog verloren.

O, moge nu de pijl van de overtuiging uw geweten binnendringen. Moge de goddelijke genade uw hart doen smelten. Moge de kracht van God u weer naar Christus trekken, waar uw ziel alleen vervulling en vrede kan vinden. Het is een bemoediging voor u! **Christus heeft Johannes niet bestraft toen deze terugkwam. Integendeel, Zijn wonderbare genade schonk hem een onuitsprekelijk voorrecht.**

Houd dan op met uw omzwervingen en keer zonder uitstel terug tot Christus, en Hij zal u begroeten met een woord van welkom en bemoediging. En wie weet welke eervolle opdracht er bij Hem voor u wacht!

Vrouw, zie uw zoon.

4. Hier ontdekken we een verduidelijking van de voorzichtigheid van Christus.

We hebben al gezien hoe de daad van Christus, waardoor Hij Maria aanbeval in de handen van Zijn discipel, een daad was van tedere liefde en voorzorg.

Voor Johannes was het een gezegende opdracht de zorg over te nemen voor de moeder van de Zaligmaker, die een weduwe was, een kostbare erfenis. Toen Christus tot Hem zei: “Zie, uw moeder”, was het alsof Hij gezegd had: “Laat haar voor u zijn als uw eigen moeder. Laat uw liefde voor Mij zich nu uiten in uw tedere zorg voor haar”.

En toch lag er achter die daad van Christus veel meer dan dat. Door Jesaja had God gezegd: “Zie, Mijn Knecht zal verstandiglijk handelen”. Door Zijn moeder over te geven in de zorg van Zijn geliefde discipel toonde de Zaligmaker wijs inzicht in de keus van hem die voortaan haar beschermer zou zijn.

Waarschijnlijk was er niemand die de Heere Jezus zo goed begreep als Zijn moeder, en het is bijna zeker dat niemand Zijn liefde zó diep had gepeild als Johannes. We zien daarom hoe ze geschikt gezelschap voor elkaar zouden zijn, daar een innige band van gemeenschappelijk aanvoelen hen verenigde en hen met Christus verbond!

Daar was niemand anders zó geschikt om voor Maria te zorgen, niemand wiens nabijheid ze zó gepast zou vinden, en aan de andere kant, niemand van wier omgang Johannes meer zou genieten.

Bovendien moeten we in gedachten houden dat Johannes een wonderlijk en eervol werk wachtte. Jaren later zou de Heere Jezus Zich aan deze discipel vertonen in Zijn heerlijke openbaring.

Hoe kon Johannes daar beter voor worden toegerust dan door doorlopend bij haar te zijn die in de nauwste intimiteit en omgang geleefd had met de Zaligmaker, gedurende de dertig jaar dat Deze gewacht had op de tijd dat Hij met Zijn werk zou beginnen?

We kunnen daarom inzien hoe er een betekenisvolle gepastheid was in het bij elkaar brengen van deze twee: Maria en Johannes. Bewonder dan het inzicht waarmee Christus een tehuis voor Maria verkoos, en

waardoor Hij tegelijkertijd een metgezellin verschafte voor de discipel die Hij liefhad, waardoor deze een gezegende en geestelijke omgang zou hebben.

Voordat we overgaan naar ons volgende punt kunnen we opmerken dat het opnemen van Maria in zijn huis licht werpt op een voorval dat verhaald wordt in het volgende hoofdstuk van het Evangelie naar Johannes.

In Johannes 20 lezen we over het bezoek van Petrus en Johannes aan het ledige graf. Johannes liep zijn metgezel voorbij en kwam het eerst bij het graf aan, maar ging er niet in.

Petrus, kenmerkend voor hem, gaat de graftombe in, en ziet daar hoe ordelijk de kledingstukken zijn neergelegd.

Dan komt Johannes binnen en hij ziet en “gelooft”, want tot dan toe had hun geloof de belofte van Christus' wederopstanding niet ingezien.

Als vervolg van het geloof van Johannes lezen we: de discipelen gingen dan wederom naar huis. Het wordt ons niet gezegd, waarom ze dit deden, maar met het oog op Johannes 19:27 ligt de uitleg voor de hand. Daar wordt ons gezegd dat van die ure die discipel haar in zijn huis nam en nu hij vernomen heeft dat de Zaligmaker uit de dood verrezen is, haast hij zich terug naar huis om háár het goede nieuws te vertellen! Wie zou zich meer verheugen over de blijde tijding dan zij! Dit is weer een voorbeeld van de stilzwijgende en verborgen overeenstemming in de Schrift.

Vrouw, zie uw zoon.

5. Hier zien we dat geestelijke verwantschap de natuurlijke verantwoordelijkheden niet moet ontkennen.

De Heere Jezus was stervende, als de Zaligmaker van zondaren.

Hij werd opgeëist door de allergrootste en de aller wonderlijkste onderneming waar deze aarde ooit getuige van was of zijn zal.

Hij stond op het punt aan de beledigde gerechtigheid van God genoeg te doen.

Hij was bezig dat werk te doen waarvoor de wereld gemaakt was, waarvoor het menselijke geslacht geschapen was, dat alle eeuwen hadden verwacht en waarvoor Hij, het eeuwige Woord, vlees geworden was.

En niettemin ziet Hij de verantwoordelijkheden die de natuurlijke banden meebrengen niet over het hoofd. Hij laat niet na voor haar te zorgen die naar het vlees Zijn moeder was.

Hier ligt een les die velen in deze dagen ter harte moeten nemen. Geen plicht, geen werk, hoe belangrijk ook, kunnen er ons van verontschuldigen te zorgen voor hen die krachtens verwantschappen aanspraken op ons hebben.

Zij, die als zendelingen uitgaan om in heidenlanden te arbeiden, en hun kinderen achterlaten, of die ze terugsturen naar het vaderland om door vreemden verzorgd te worden, treden niet in de voetstappen van de Zaligmaker.

Vrouwen die hun meeste tijd besteden aan openbare vergaderingen, zelfs al zijn het godsdienstige vergaderingen, of die de sloppen ingaan om te zorgen voor de armen en de behoeftigen, en daardoor hun gezin thuis verwaarlozen, brengen slechts smaad over de naam en zaak van Christus.

Mannen die, hoewel ze in de voorste gelederen van christelijke arbeid staan, die zo bezig zijn met preken en onderwijzen dat ze geen tijd meer hebben om de verplichtingen te vervullen die ze aan hun eigen vrouwen en kinderen hebben, moeten het beginsel waarvan Christus hier aan het kruis een voorbeeld gaf, bestuderen en in praktijk brengen.

Vrouw, zie uw zoon.

6. Hier wordt ons een algemene behoefte voorgesteld.

Wat is de Maria van de Bijbel toch heel anders dan de Maria van de afgoderij!

Zij was geen trotse madonna, maar net als wij allemaal, een lid van het gevallen menselijk geslacht, een zondares, zowel van nature als door haar daden.

Vóór de geboorte van Christus verklaarde ze: “Mijn ziel maakt groot den Heere, en mijn geest verheugt zich in God, mijn Zalig-maker”. En nu, bij het sterven van de Heere Jezus wordt ze gevonden bij het kruis. **Het**

Woord van God toont ons de moeder van Jezus niet als de koningin der engelen, getooid met een diadeem, maar als iemand die zélf zich verheugde in de Zaligmaker.

Het is waar, dat ze gezegend is onder - niet boven! - de vrouwen, en dat uit kracht van de hoge eer de moeder van de Verlosser te zijn; en toch was zij een mens, werkelijk een lid van ons gevallen geslacht, een zondares die een Zaligmaker nodig had.

Zij stond bij het kruis. En terwijl ze daar stond, riep de Zaligmaker uit: "Vrouw, zie, uw zoon"!

Daar, samengevat in een enkel woord, wordt de behoefte van elke nakomeling van Adam uitgedrukt.

Om het oog af te wenden van de wereld, van zichzelf, en door het geloof te zien op de Zaligmaker die voor zondaren stierf. Dit is de goddelijke samenvatting van de weg der zaligheid.

Verlossing van de toekomstige toom, vergeving van zonden, aanneming bij God, worden niet verkregen uit kracht van verdienste, niet door goede werken, niet door godsdienstige instellingen. Neen, de zaligheid komt door te zien - zie het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt.

Net zoals de Israëlieten die in de woestijn door de slangen gebeten waren, genezen werden door een blik, door een blik op wat Jehova had verordend als het voorwerp van hun geloof.

Zo is ook vandaag verlossing van de schuld en de macht van de zonde, vrijmaking van de vloek van de verbroken wet en van de onderhorigheid aan satan alleen te vinden door het geloof in Christus.

Zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moest ook de Zoon des mensen verhoogd worden, "opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe".

Daar ligt leven in een blik. Lezer, hebt u zó die goddelijke Lijder al aanschouwd?

Hebt u Hem zien sterven aan het kruis, rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou kunnen brengen?

Maria, de moeder van Christus had het nodig Hem te "zien", en dat is met u net zo.

Zie dan, zie op Christus, en wordt gij behouden.

Vrouw, zie uw zoon.

7. Hier zien we het wonderlijke samenvloeien van de volmaaktheden van Christus.

Dit is één van de grootste wonderen in Zijn persoon - het samengaan van de meest volmaakte menselijke liefde met Zijn goddelijke heerlijkheid.

Juist dát Evangelie dat Zijn godheid het meest van alle laat zien, bewijst hier ook zorgvuldig dat Hij mens was - het Woord dat vlees geworden is.

Terwijl hij gewikkeld was in de uitvoering van een goddelijke zaak door alle zonden van al Zijn volk te verzoenen, worstelend met de machten der duisternis, heeft Hij toch temidden van dit alles diezelfde menselijke tederheid, die de volmaaktheid van de mens Jezus Christus vertoont.

De zorg voor Zijn moeder in Zijn stervensuur was kenmerkend voor heel Zijn gedrag.

Alles was natuurlijk én volmaakt.

De ongekunstelde eenvoud die Hem omringt valt duidelijk in het oog. Niets daaraan was hoogdravend of demonstratief.

Veel van Zijn machtigste daden werden verricht op de weg, in een hut, of temidden van een kleine groep lijdens.

Veel van Zijn woorden, die nu nóg onpeilbaar en onuitputtelijk zijn in hun rijkdom aan betekenis, werden bijna terloops uitgesproken terwijl Hij met een paar vrienden wandelde.

Zo was het ook aan het kruis. Hij verrichtte dat machtigste werk van de hele geschiedenis.

Hij was bezig datgene te doen, waarbij vergeleken de schepping van de wereld tot iets onbeduidends wordt, en toch vergeet Hij niet voor Zijn moeder te zorgen - precies zoals Hij dat had kunnen doen toen ze bij elkaar waren in het huis in Nazareth.

Terecht was vanouds gezegd: "Zijn naam is **Wonderlijk**".

Wonderlijk was Hij in alles wat Hij deed.

Wonderlijk was Hij in iedere relatie waarin Hij stond.

Wonderlijk was Hij in Zijn persoon, en wonderlijk was Hij in Zijn werk.

Wonderlijk was Hij in Zijn leven, en wonderlijk was Hij in Zijn dood.

Laat ons ons verwonderen en aanbidden.

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Dit zijn woorden van ontzaglijk belang. **De kruisiging van de Heere der heerlijkheid was de meest buitengewone gebeurtenis die ooit op aarde plaatsvond, en deze uitroep van de Lijder was de allerontzaglijkste uiting van dat verbijsterende schouwspel.**

Het was niets nieuws in de geschiedenis dat een onschuldige veroordeeld werd, dat de schuldloze gevonnis werd, en dat een weldoener op een wrede manier ter dood werd gebracht. Van de vermoording van de rechtvaardige Abel tot die van Zacharia was er een lange lijst van martelaarschappen.

Maar Hij, die aan het kruis hing, was geen gewoon mens, Hij was de Zoon des Mensen, Degene in Wie alle uitnemendheden zich verenigden, de Volmaakte. Zoals Zijn rok was ook Zijn karakter, “zonder naad” van bovenaf geweven.

In het geval van alle andere vervolgd waren er tekorten en smetten, die hun moordenaars gelegenheid gaven hun iets ten laste te leggen. Maar de rechter van Deze zei: “Ik vind geen schuld in Hem”.

En nog meer. Deze Lijder was niet alleen een volmaakt mens, maar Hij was ook de Zoon van God.

En toch is het niet vreemd, dat een mens God zou willen vernietigen. De dwaas zegt in zijn hart: “Er is geen God”, dat is zijn begeerte. Maar het is vreemd dat Hij die God was, geopenbaard in het vlees, toelaat dat Hij zó door Zijn vijanden behandeld wordt.

Het is buitengewoon vreemd dat de Vader Die Zich in Hem verlustigd had, Wiens eigen stem uit de geopende hemel verklaard had: “Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb”, Hem overgeeft aan zo'n smadelijke dood.

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Dit zijn woorden van aangrijpend leed. **Het woord al, “verlaten”, is één van de meest verdrietige woorden in heel het menselijk spraakgebruik.** Schrijver dezes zal niet spoedig zijn gevoelens vergeten, toen hij eens door een stad kwam die door al haar inwoners verlaten was - een verlaten stad. Wat een rampen worden er door dit woord opgeroepen: een man die door zijn vrienden verlaten is, een vrouw die door haar man verlaten is, een kind dat door zijn ouders verlaten is!

Maar een schepsel dat door Zijn Schepper verlaten wordt, een mens door God verlaten, o, dat is het aller-verschrikkelijkste van alles! Dat is het kwaad van alle kwaden. Dit is het toppunt van alle rampen. Het is waar, dat de gevallen mens, in zijn on-vernieuwde toestand, dat zo niet inziet. Maar hij, die tenminste enigermate heeft geleerd dat God het geheel van alle volmaaktheid is, de bron en het doel van alle uitnemendheid, hij wiens uitroep het is: “Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, alzo schreeuwt mijn ziel tot U, o God”, is bereid om te onderschrijven wat zojuist is gezegd.

De uitroep van de heiligen is door alle eeuwen heen geweest: verlaat ons niet, o God! Het is ondraaglijk voor ons als de Heere Zijn aangezicht een ogenblik voor ons zou verbergen. Als dit waar is van vernieuwde zondaren, hoe oneindig veel meer moet dit dan gelden van de geliefde Zoon van de Vader! Hij, Die daar aan het vloekhout hing, was van alle eeuwigheid het Voorwerp geweest van de liefde van de Vader. Om de taal van Spreuken 8 te gebruiken, was de lijdende Zaligmaker, Degene “die bij Hem was, een voedsterling bij Hem, dagelijks Zijn vermakingen”.

Het was Zijn eigen vreugde geweest het aangezicht van de Vader te aanschouwen. De aanwezigheid van de Vader was Zijn woning geweest, de schoot van de Vader Zijn verblijfplaats. Hij had gedeeld in de heerlijkheid van de Vader éér de wereld was. Gedurende de 33 jaar dat de Zoon op aarde geweest was, genoot Hij de ononderbroken gemeenschap met de Vader. Nooit was er bij Hem een gedachte die buiten de overeenstemming was met de geest van de Vader, nooit een begeerte die niet haar oorsprong had in de wil van de Vader, nooit werd er één ogenblik doorgebracht buiten de bewuste aanwezigheid van de Vader. **Wat moet het dan betekend hebben dat Hij nu door God verlaten was! o, de verberging van Gods aangezicht was wel het bitterste bestanddeel in de beker die de Vader aan de Verlosser te drinken had gegeven.**

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Dit zijn woorden die spreken van een ongeëvenaard lijden. Ze duiden het toppunt van Zijn smarten aan. De soldaten hadden Hem wreed bespot. Ze hadden Hem een doornenkroon opgezet, ze hadden Hem gezeseld en geslagen. Ze waren zelfs zó ver gegaan dat ze Hem bespuwden en Zijn haar uitplukten. Ze beroofden Hem van Zijn kleding en zetten Hem openlijk te schande. En toch verdroeg Hij dit alles in stilte. Ze doorboorden Zijn handen en voeten, en toch verdroeg Hij het kruis en verachtte Hij de schande. De grove volksmenigte tartte Hem, en de moordenaars die met Hem gekruisigd waren wierpen Hem dezelfde smaad in Zijn aangezicht; maar toch opende Hij Zijn mond niet.

Als antwoord op alles wat Hij leed door de hand van mensen ontsnapte niet één kreet aan Zijn lippen. Maar nu, wanneer de samengebalde toorn van de Hemel op Hem neerdaalt, roept Hij het uit: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten”. Dit is toch wel een uitroep die het hardste hart behoort te doen smelten!

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Dit zijn woorden die de diepste verborgenheid inhouden. Vanouds had de Heere HEERE Zijn volk niet verlaten. Steeds weer is Hij hun toevlucht in benauwdheid. Toen Israël in wrede slavernij was, riepen ze tot God, en Hij hoorde hen. Toen ze hulpeloos voor de Rode Zee stonden, kwam Hij hen te hulp en verlostte hen van hun vijanden. Toen de drie jongelingen in de vurige oven geworpen werden, was de Heere bij hen. **Maar hier, aan het kruis, rijst er een klaaglijker en gekwelder uitroep naar boven dan er ooit opsteeg uit Egypteland, en toch kwam er geen antwoord!** Hier was een toestand, die veel verschrikkelijker was dan die aan de Rode Zee. Veel meedogenlozer vijanden hielden op Hem aan, en toch: er kwam geen verlossing! Hier was een vuur dat oneindig veel heviger brandde dan de oven van Nebukadnézar, maar er stond niemand aan Zijn zijde om Hem te vertroosten. Hij wordt door God overgegeven!

Ja, deze uitroep van de lijdende Zaligmaker bevat een diepe verborgenheid. In het eerst had Hij geroepen: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen'. En dat kunnen we verstaan, want dat komt goed overeen met Zijn medelijdende hart. Opnieuw had Hij Zijn mond geopend, om tegen de berouwvolle moordenaar te zeggen: “Voorwaar zeg Ik u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn”. En ook dit kunnen we goed verstaan, want het was volgens Zijn genade voor zondaren. Nogmaals bewogen Zijn lippen: tegen Zijn moeder: “Vrouw, zie uw zoon”; en tot de geliefde Johannes: “Zie uw moeder”. En ook dit kunnen we bevatten. Maar als Hij dan de volgende keer Zijn mond opent is het met een kreet die ons ontstelt en doet duizelen. **In de oude tijden had David gezegd: “Ik heb niet gezien de rechtvaardige verlaten”, maar hier zien we dé Rechtvaardige verlaten.**

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Dit zijn woorden van de diepste ernst. Dit was een uitroep die de aarde deed beven, en die weergalmde door het ganse heelal. o, welk verstand is in staat om zich dit wonder van alle wonderen in te denken! Welk verstand is in staat om de betekenis te doorgronden van deze verbazingwekkende uitroep die de verschrikkelijke duisternis doorkliefde! “Waarom hebt Gij Mij verlaten?” zijn woorden die ons binnenvoeren in het heilige der heiligen. **Indien ergens, dan is het hier het allermeest passend dat we de schoenen van vleselijke nieuwsgierigheid van de voeten doen. Alle beschouwing zou hier heiligschennis zijn, we kunnen ons hier alleen maar verwonderen en aanbidden.** Maar hoewel deze woorden van verbazend belang zijn, van een aangrijpend verdriet, van de diepste verborgenheid, van een geheel enig lijden en van de diepste ernst, worden we toch niet onkundig gelaten van hun betekenis.

Het is waar, deze uitroep had iets diep verborgens, en toch kan ze op een zeer gezegende manier verklaard worden. De Heilige Schrift laat er geen twijfel over bestaan, dat deze woorden van ongeëvenaarde droefheid de volledigste openbaring waren, zowel van de goddelijke liefde en van de meest ontzagwekkende vertoning van Gods onkreukbare rechtvaardigheid. Moge nu elke gedachte gevangen worden gelegd aan Christus, en mogen onze harten de gepaste ernst kennen nu we deze vierde uitspraak van de stervende Zaligmaker wat nader gaan bezien.

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

1. Hier zien we de afschuwelijkheid van de zonde en de aard van het loon op de zonde.

De Heere Jezus werd midden op de dag gekruisigd, en in het licht van Calvarië (de kruisheuvel) werd alles in zijn ware aard geopenbaard.

Daar werd de ware aard van de zaken volledig en definitief tentoongesteld.

De verdorvenheid van het menselijke hart, zijn haat tegen God, zijn lage ondankbaarheid, zijn liefhebben van de duisternis boven het licht, zijn voorkeur voor een moordenaar boven de Levensvorst, dit alles werd op een vreselijke wijze vertoond.

En zo worden ook de volmaaktheden van de goddelijke natuur volledig bekendgemaakt: Gods onuitsprekelijke heiligheid, Zijn onkreukbare rechtvaardigheid, Zijn verschrikkelijke toom, Zijn weergalozes genade. En daar werd ook de zonde in haar laagheid, haar verdorvenheid, haar wetteloosheid helder aan de kaak gesteld. Hier wordt ons getoond hoe ver de zonde gaat.

In haar eerste openbaring nam ze de vorm aan van zelfmoord, want Adam vermoordde zijn eigen geestelijke leven. Daarna zien we de zonde in de vorm van broedermoord toen Kaïn zijn eigen broer doodsloeg. Maar aan het kruis wordt het hoogtepunt bereikt in Godsmoord - doordat de mens de Zoon van God kruisigt.

Maar aan het kruis zien we niet alleen de afschuwelijkheid van de zonde, hier ontdekken we ook het karakter van het verschrikkelijke loon van de zonde. "Want de bezoldiging der zonde is de dood". De zonde sleept de dood achter zich aan: "door één mens is de zonde in de wereld ingekomen, en door de zonde de dood". Als er geen zonde was, was er ook geen dood. Maar wat is "de dood"?

Is het die verschrikkelijke stilte die met majesteit heerst wanneer de laatste ademtocht is gedaan, en het lichaam bewegingloos neerligt? Is het die gruwelijke bleekheid die over het gelaat trekt als het bloed ophoudt te stromen, en wanneer de ogen uitdrukkingloos blijven? Ja, dat is het, maar nog veel meer.

In de uitdrukking "de dood" is iets veel ergers en aandoenlijkers vevat dan de lichamelijke ontbinding.

Het loon van de zonde is (vooral) de geestelijke dood.

De zonde scheidt van God, Die de fontein is van alle leven.

Dit werd aangetoond in de hof van Eden. Vóór de val genoot Adam een gezegende gemeenschap met zijn Maker, maar in de vroege avond van de dag waarop de zonde in de wereld kwam, toen de Heere God in de hof kwam en Zijn stem door onze eerste voorouders werd gehoord, verborg het schuldige mensenpaar zich tussen de bomen van de hof. Niet langer konden zij de gemeenschap genieten met Hem die altijd het Licht is. In plaats daarvan waren ze van Hem vervreemd. Zo was het ook met Kaïn: toen hij door de Heere ondervraagd werd, zei hij: "Zie, Gij hebt mij heden verdreven van de aardbodem en ik zal voor Uw aangezicht verborgen zijn; en ik zal zwervende en dolende zijn op de aarde".

De zonde sluit buiten Gods tegenwoordigheid. Dat was de grote les die aan Israël geleerd werd.

De troon van de HEERE was in hun midden, maar die troon was niet toegankelijk. Hij woonde tussen de cherubim in het heilige der heiligen, en niemand mocht daar binnen gaan dan alleen de hogepriester; en hij nog maar op één dag in het jaar, wanneer hij het bloed met zich meebracht. Het voorhangsel dat zowel in de tabernakel als in de tempel hing, en dat de toegang tot de troon van God belette, was een getuigenis van het ernstige feit dat de zonde van Hem scheidt. De bezoldiging van de zonde is de dood, niet alleen de lichamelijke dood maar ook de geestelijke dood. Niet maar een natuurlijke dood, maar ten diepste en wezenlijk, de dood als straf. Wat is de lichamelijke dood? Het is de scheiding van de ziel en geest van het lichaam. **Zo is de dood, gezien als straf, de scheiding van ziel en geest van God.** Het Woord der waarheid spreekt over haar die haar wellust volgt dat ze levend gestorven is.

Let er ook op hoe die prachtige gelijkenis van de verloren zoon de betekenis van het woord "dood" duidelijk maakt. Bij zijn terugkeer zei de vader: "Want deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden". Toen hij in het ver gelegen land was, had hij niet opgehouden te bestaan; nee, hij was niet lichamenlijk dood, maar geestelijk. Hij was vervreemd en gescheiden van zijn vader!

Nu, aan het kruis, werd aan de Heere Jezus het zondeloon uitbetaald dat Zijn volk toekwam.

Van Zichzelf had Hij geen zonde, want Hij was de Heilige Gods. Maar Hij droeg onze zonden in Zijn eigen lichaam op het hout. Hij had onze plaats ingenomen en Hij leed als de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen. **Hij droeg de straf die ons de vrede aanbrengt. En het zondeloon, de straf die ons toekwam was "de dood". Niet alleen lichamenlijk, maar als straf.** En zoals we gezegd hebben betekende dit scheiding van God, en daar kwam het vandaan dat de Zaligmaker riep: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten"?

Zo zal het ook zijn voor hen die onbekeerd blijven. Het verschrikkelijke oordeel dat de verlorenen wacht wordt als volgt getekend: "Dewelken zullen tot straf lijden het eeuwig verderf, van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid Zijner sterkte". Een eeuwige scheiding van Hem die de Fontein is van alle

goedheid en de Bron van alle zegening. Tot de goddelozen zal Christus zeggen: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekten!”! Verbanning uit Zijn tegenwoordigheid, een eeuwig verbannen zijn van God, dat is het wat de verdoemden wacht. Dat is de reden waarom de poel die brandt van vuur en sulfer, de eeuwige verblijfplaats van hen wier namen niet geschreven zijn in het boek des levens, aangeduid wordt als “de tweede dood”. Niet dat het bestaan wordt uitgeblust, maar er is een eeuwigdurende scheiding van de Heere des levens, een scheiding die Christus drie uur lang geleden heeft toen Hij daar hing in de plaats van de zondaar. Christus heeft dus aan het kruis het loon van de zonde ontvangen.

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

2. Hier zien we de onvoorwaardelijke heiligheid en de onkreukbare rechtvaardigheid van God.

De vreselijke gebeurtenis op Calvarië moet op zijn minst vanuit vier verschillende gezichtspunten gezien worden.

Aan het kruis verrichtte de mens een werk: hij vertoonde zijn verdorvenheid door de Volmaakte te nemen en Hem “door de handen der goddelozen” aan het kruis te nagelen.

Aan het kruis verrichtte satan een werk: hij openbaarde zijn onverzadigbare vijandschap tegen het vrouwenzaad door het de verzenen te vermorzelen.

Aan het kruis verrichtte de Heere Jezus een werk: Hij stierf, de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, zodat Hij ons tot God zou kunnen weder brengen.

Aan het kruis verrichtte God een werk: Hij toonde Zijn heiligheid, en gaf genoegdoening aan Zijn rechtvaardigheid door Zijn toorn uit te storten over Hem die voor ons zonde gemaakt werd.

Welke menselijke pen is in staat of geschikt om te schrijven over de onbevleete heiligheid van God! God is zó heilig dat een sterfelijk mens Hem niet kan aanschouwen zoals Hij naar Zijn wezen is, en in leven blijven. God is zó heilig dat zelfs de hemelen niet rein zijn voor Zijn blik. Zó heilig is God dat zelfs de serafim hun aangezicht voor Hem bedekken. Zó heilig is God dat, toen Job in Zijn tegenwoordigheid kwam, hij zei: “Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as”. Zó heilig is God dat, toen Abraham voor Hem stond, hij het uitriep: “Ik ben slechts stof en as”. Zo' heilig is God dat toen Jesaja een gezicht had van Zijn heerlijkheid hij het uitriep: “Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben, en woon in het midden van een volk, dat onrein van lippen is”! Zo' heilig is God dat toen Daniël Hem zag in een gezicht dat Gods heerlijkheid openbaarde hij het uitsprak: “Er bleef in mij geen kracht overig, en mijn sierlijkheid werd aan mij veranderd in een verderving, zodat ik geen kracht behield”. Zo heilig is God dat ons gezegd wordt dat “Hij te rein van ogen is dan dat Hij het kwade zou zien.

En omdat de Zaligmaker onze zonden droeg wilde de driemaal heilige God Hem niet aanzien, Hij keerde Zijn aangezicht van Hem af, Hij verliet Hem. De Heere deed de ongerechtigheid van ons op Christus aankomen. En daar onze zonden op Hem lagen als onze Plaatsvervanger, moest de goddelijke toorn tegen onze overtredingen geheel worden uitgestort op ons Zoenoffer.

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Dat was een vraag die niemand van hen die daar om het kruis stonden had kunnen beantwoorden. Het was een vraag die toen niet één van de apostelen had kunnen beantwoorden. Ja, het was een vraag waarvan de beantwoording de engelen in de hemel in verlegenheid zou hebben gebracht. Maar de Heere Jezus had Zijn eigen vraag beantwoord, en Zijn antwoord is te vinden in Psalm 22. Deze Psalm verschaft een zeer wonderlijk profetisch vooruitzicht op Zijn smarten. Deze Psalm opent met precies de woorden van het vierde kruiswoord van onze Zaligmaker, en ze worden gevolgd door nog meer klachten in doodsangst, van dezelfde strekking, totdat we Hem in vers vier horen zeggen: doch Gij zijt heilig. Hij beklagt Zich niet over onrechtvaardigheid, maar in plaats daarvan erkent Hij Gods rechtvaardigheid: Gij zijt heilig en rechtvaardig wanneer Gij van Mijn hand heel de schuld verlangt waar Ik Borg voor ben. Ik ben aansprakelijk voor al de zonden van heel Mijn volk, en daarom schrijf Ik U gerechtigheid toe, o God, wanneer Gij Mij slaat met Uw ontwaakte zwaard. Gij zijt heilig: Gij zijt rein wanneer Gij oordeelt.

We zien dan aan het kruis, zoals op geen enkele andere plaats, de boosheid van de zonde en de rechtvaardigheid van God in het straffen ervan. Werd de oude wereld overstroomd door het water? Werden Sodom en Gomorra verwoest door een storm van vuur en sulfer? Werden de plagen over Egypte gezonden, en werd Faraó met zijn legerscharen verdrongen in de Rode Zee? In dit alles kunnen we het afschuwelijke van de zonde zien, en Gods haat tegen haar.

Maar veel meer wordt Christus hier door God verlaten! Ga naar Golgotha en zie de Man die Gods Metgezel is de beker van de toorn van Zijn Vader drinken, geslagen door het zwaard van de goddelijke gerechtigheid, verbrijzeld door de Heere Zélf, lijdend tot de dood toe, want God “heeft ook Zijn eigen Zoon niet gespaard” toen Hij hing op de plaats van de zondaar.

Zie hoe de natuur zelf zich had voorbereid op deze verschrikkelijke gebeurtenis: zelfs de vorm van de aarde lijkt op een schedel. Zie de aarde beven onder het zware gewicht van de uitgestorte toorn.

Zie de hemelen, als de zon zich van zo'n schouwspel afkeert, en de aarde met duisternis bedekt wordt. Hier kunnen we de verschrikkelijke toorn van een zonde-straffend God zien. Niet al de bliksemstralen van het goddelijk oordeel die in de Oudtestamentische tijden werden losgelaten; niet al de fiolen van toorn die nog zullen worden uitgestort over een afvallig christendom tijdens de ongeëvenaarde verschrikkingen van de grote verdrukking; niet al het geweën en gehuil en tandengeknars van de verdoemden in de poel die brandt van vuur en sulfer hebben ooit gegeven, of zullen ooit zo'n bewijs geven van Gods onkreukbare rechtvaardigheid en onuitsprekelijke heiligheid, van Zijn oneindige haat tegen de zonde, als de toorn van God die ontbrandde tegen Zijn eigen Zoon aan het kruis.

Omdat Hij het verschrikkelijke oordeel tegen de zonde onderging werd Hij door God verlaten. Hij, die de Heilige was, wiens eigen afschuw van de zonde oneindig groot was, die de vleesgeworden reinheid was, - “en een iegelijk die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is” - is “zonde voor ons gemaakt”. Daarom heeft Hij gebogen voor de storm van de toorn waarin zich het goddelijke ongenoegen vertoonde tegen de talloze zonden van een grote schare die niemand tellen kan. Dit is dan de werkelijke verklaring van Calvarië: Gods heilige natuur kon niet minder doen dan de zonde oordelen, zelfs als ze gevonden werd op Christus Zélf. **Zo werd aan het kruis aan Gods rechtvaardigheid genoeg gedaan, en Zijn heiligheid gehandhaafd.**

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

3. Hier zien we de verklaring van Gethsémané.

Toen onze gezegende Heere het kruis begon te naderen, werd de horizon steeds donkerder voor Hem. Van Zijn prille jeugd had Hij geleden van de mensen. Van het begin van Zijn openbare optreden Hij geleden van de satan. Maar aan het kruis zou Hij lijden door toedoen van God.

De HEERE Zelf zou de Zaligmaker verbrijzelen, en dit was het dat alle andere dingen overschaduwde.

In Gethsémané ging Hij de donkerheid binnen van de drie-urige duisternis aan het kruis. Daarom liet Hij de drie discipelen achter aan de buitenzijde van de hof, want Hij moest de wijnpers alléén treden. “Mijn ziel is geheel bedroefd”, zo riep Hij het uit. Dit was maar niet een verschrikt terugdeinzen in afwachting van een wrede dood. Het was niet de gedachte aan het verraad door Zijn eigen welbekende vriend, noch aan de verlating door Zijn geliefde discipelen in het uur van het gevaar. Het was ook niet de verwachting van de spot en de smaad, de slagen en de spijkers die Zijn ziel overweldigde. Neen, hoewel dit alles de grootste droefheid moet hebben betekend voor Zijn gevoelige geest, het was toch als niets vergeleken met hetgeen Hij te verduren kreeg als de Zondendrager.

Toen ging Jezus met hen in een plaats genaamd Gethsémané, en zeide tot de discipelen: Zit hier neder, totdat Ik heenga, en aldaar zal gebeden hebben. En met Zich nemende Petrus, en de twee zonen van Zebedéus, begon Hij droevig en zeer beangst te worden.

Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe; blijft hier en waakt met Mij.

En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan! Doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.

Hier ziet Hij de zwartste wolken aankomen, de verschrikkelijkste storm naderen, Hij overdacht de niet uit te drukken verschrikking van de drie uren van duisternis en alles wat die inhielden. “Mijn ziel is geheel bedroefd”, roept Hij uit. Het Grieks van de grondtekst is zeer nadrukkelijk. Hij werd omgeven door verdriet. Hij werd reeds ondergedompeld in de nog aankomende toorn van God. Al de vermogens en krachten van Zijn ziel werden benauwd door angst.

Markus gebruikt een andere uitdrukking: “Hij begon verbaasd te worden”. De grondtekst duidt de uiterste graad van verbazing aan, die iemand de haren overeind doet staan en kippenvol geeft. En, voegt Markus eraan toe, zeer beangst te worden. Dit geeft aan dat Zijn geest geheel bezweek. Zijn hart versmolt als was op het gezicht van de verschrikkelijke drinkbeker. Maar de evangelist Lukas gebruikt de sterkste

uitdrukkingen van allemaal, “En in zwaren strijd zijnde, bad Hij te ernstiger. En Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen”. Het Griekse woord voor “strijd” betekent hier in een tweegevecht van man tegen man te zijn gewikkeld. Tevoren had Hij te strijden gehad met de tegenstand van de mensen en van de duivel, maar nu wordt Hij geplaatst voor de drinkbeker die God Hem te drinken geeft. **Het was de drinkbeker die de onvermengde toorn van een zonde-hatend God bevatte.**

Dit verklaart waarom Hij zei: “Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan”.

“De drinkbeker” is het zinnebeeld van de gemeenschap, en er kon geen gemeenschap zijn in Zijn toorn, maar alleen in Zijn liefde.

Niettemin, hoewel het betekent uitgesloten te zijn uit de gemeenschap, voegt Hij eraan toe: “Doch niet gelijkerwijs Ik wil, doch gelijkerwijs Gij wilt”. Maar Zijn strijd was toch zó zwaar dat “Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen”. We menen dat er weinig twijfel aan kan bestaan dat de Zaligmaker werkelijk bloed gezweet heeft. Het zou weinig betekenis hebben te zeggen dat Zijn zweet leek op bloed, maar het niet werkelijk was. Het komt ons voor dat de nadruk ligt op het woord “bloed”.

Hij zweette bloed, net zoals men in gewone omstandigheden grote druppels water zweet.

En hier zien we de geschiktheid van de plaats die uitgekozen was om de achtergrond te zijn van dit verschrikkelijke, doch nog maar voorlopige lijden. **Gethsémané, o, uw naam maakt u bekend! Het betekent: olijvenpers. Het was de plaats waar als het ware het hartebloed uit de olijven werd geperst, druppel voor druppel! De uitgekozen plaats droeg daarom een gepaste naam.** Ze was metterdaad een “opstap” naar het kruis, een opstap vol onuitsprekelijke strijd, zonder weerga.

Zo heeft Christus aan het kruis de drinkbeker leeggedronken die hem in Gethsémané werd voorgezet.

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

4. Hier zien we de onwankelbare trouw van de Zaligmaker aan God.

Dat de Verlosser door God verlaten werd was een ernstige zaak, en een ervaring die aan Hem niets overliet dan de ondersteuning door Zijn geloof. De toestand van onze Zaligmaker aan het kruis was geheel enig. Dit kan heel goed worden ingezien door Zijn eigen woorden, gesproken tijdens Zijn openbare optreden, te stellen tegenover de woorden die Hij aan het kruis uitsprak.

Vroeger had Hij gezegd: “Doch Ik wist, dat Gij Mij altijd hoort”, maar nu roept Hij uit: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten, verre zijnde van Mijn verlossing, van de woorden Mijns brullens”?

Vroeger had Hij gezegd: “En Die Mij gezonden heeft, is met Mij. De Vader heeft Mij niet alleen gelaten, want Ik doe altijd wat Hem behaaglijk is”. Maar nu roept Hij: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten”? Hij had nu in het geheel niets meer om op te rusten behalve het verbond en de belofte van Zijn Vader; en in Zijn angstkreet komt Zijn geloof openbaar. Het was een kreet van smart, maar niet van wantrouwen. **God had Zich van Hem teruggetrokken, maar let erop hoe Zijn ziel God nog aankleeft.**

Zijn geloof zegeviert door zelfs midden in de duisternis aan God vast te houden. “Mijn God”, zegt Hij, “Mijn God, Gij bij Wie oneindige en eeuwige kracht is! Gij die tot nu toe Mijn mensheid hebt ondersteund, en Uw knecht naar Uw belofte bevestigd. o, wees nu niet ver van Mij. Mijn God, op U steun Ik”.

Toen alle zichtbare en waarneembare bemoedigingen verdwenen waren, keerde de Zaligmaker Zich tot de onzichtbare ondersteuning en toevlucht van Zijn geloof. Het duidelijkst blijkt de onwankelbare trouw van de Zaligmaker aan God in de 22e Psalm. (Ps. 22:4-10).

In deze dierbare Psalm worden de diepten van Zijn hart uit gezegd. Hoor Hem:

Doch Gij zijt heilig, wonende onder de lofzangen Israëls.

Op U hebben onze vaders vertrouwd; zij hebben vertrouwd, en Gij hebt hen uitgeholpen.

Tot U hebben zij geroepen, en zijn uitgered; op U hebben zij vertrouwd, en zijn niet beschaamd geworden.

Maar Ik ben een Worm en geen Man, een smaad van mensen, en veracht van het volk.

Allen, die Mij zien, bespotten Mij; zij steken de lip uit, zij schudden het hoofd, zeggende: Hij heeft het op den Heere gewenteld, dat Hij Hem nu uithelpe, dat Hij Hem redde, dewijl Hij lust aan Hem heeft!

Gij zijt het immers, die mij uit den buik hebt uitgetogen; die mij hebt doen vertrouwen, zijnde aan mijner moeders borsten.

Precies het punt waarop Zijn vijanden Hem aanvielen was Zijn geloof in God. Zij hoonden Hem vanwege Zijn geloof in de HEERE. Als Hij werkelijk op God vertrouwdde, welnu, dán zou de Heere Hem verlossen! Maar de Zaligmaker ging door met vertrouwen, hoewel er geen verlossing kwam, Hij vertrouwdde, hoewel voor een

tijd verlaten! Hij was op God geworpen van de baarmoeder af, en Hij is nog steeds op God geworpen in het uur van Zijn dood. Hij gaat verder:

Op U ben ik geworpen van de baarmoeder af; van den buik mijner moeder aan zijt Gij mijn God.

Zo wees niet verre van mij, want benauwdheid is nabij; want er is geen helper.

Vele varren hebben mij omsingeld, sterke stieren van Basan hebben mij omringd.

Zij hebben hun mond tegen mij opgesperd, als een verscheurende en brullende leeuw.

Ik ben uitgestort als water, en al mijn beenderen hebben zich vaneen gescheiden; mijn hart is als was, het is gesmolten in het midden mijns ingewands.

Mijn kracht is verdroogd als een potscherf, en mijn tong kleeft aan mijn gehemelte; en Gij legt mij in het stof des doods.

Want honden hebben Mij omsingeld; een vergadering van boosdoeners heeft Mij omgeven; zij hebben Mijn handen en Mijn voeten doorgaven. Al Mijn beenderen zou Ik kunnen tellen; zij schouwen het aan, zij zien op Mij.

Zij delen Mijn klederen onder zich, en werpen het lot over Mijn gewaad. Maar Gij, HEERE! wees niet verre; mijn Sterkte! haast U tot mijn hulp. (Ps. 22:11-20).

Job had van God gezegd: “zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen”? En hoewel de toorn van God op Christus rustte, vertrouwde Hij nochtans. Ja, Zijn geloof deed meer dan dat het vertrouwde, het zegevierde: “Verlos Mij uit des leeuwen muil, en verhoor Mij van de hoornen der eenhoorns”.

o, wat heeft de Zaligmaker aan Zijn volk een voorbeeld nagelaten! Het is betrekkelijk gemakkelijk op God te vertrouwen als de zon schijnt, maar de beproeving komt als het helemaal donker is. Maar een geloof, dat in tegenspoed niet op God rust, evenals het dat doet in voorspoed, is niet het geloof van Gods uitverkorenen. We moeten een geloof hebben waar we bij leven kunnen, een waar geloof, als we geloof willen hebben om mee te sterven. De Zaligmaker was van de baarmoeder aan op God geworpen, van ogenblik tot ogenblik was Hij in heel die 33 jaar op God geworpen. Het is dan ook geen wonder dat Zijn stervensuur Hem zó aantreft: nog steeds op God geworpen!

Medechristen, alles kan donker zijn voor u, het kan zijn dat u het licht van Gods aangezicht niet meer ziet. De Voorzienigheid schijnt u dreigend aan te zien, maar zeg het niettemin: Eli, Eli, Mijn God, Mijn God!

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

5. Hier zien we de grondslag van onze behoudenis.

God is heilig, en daarom kan Hij de zonde niet aanschouwen. God is rechtvaardig, en daarom oordeelt Hij de zonde waar Hij ze ook maar aantreft. Maar God is óók liefde; God heeft lust in barmhartigheid, en daarom dacht oneindige wijsheid een weg uit waar de gerechtigheid bevredigd kon worden, en genade vrijelijk naar schuldige zondaren kon vloeien.

Deze weg was de weg van de plaatsvervanging, zodat de Rechtvaardige leed voor de onrechtvaardigen. De Zoon van God Zélf was de Verkorene om de Plaatsvervanger te zijn, want niemand anders kón dat zijn.

Door Nahum was de vraag gesteld: “Wie zal voor Zijn gramschap staan, en wie zal voor de hittigheid Zijns toorns bestaa”? Deze vraag kreeg haar antwoord in de aanbiddelijke persoon van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus. Hij alleen kon “staan”.

Er was er maar Eén die de vloek kon dragen, en nochtans er als een Overwinnaar bovenuit rijzen.

Er was er maar Eén die al de wrekende toorn kon verdragen en toch de wet groot maken en eer geven. Slechts Eén kon het verdragen Zijn verzenen te laten vermorzelen door de satan, en toch door dat vermorzeld worden hem te vernietigen die de macht van de dood had.

God heeft hulp besteld bij een Held. Een Held die niemand minder was dan Gods Metgezel; het Afschijnsel van Zijn heerlijkheid. Zo zien we dat grenzeloze liefde, onkreukbare rechtvaardigheid en almachtige kracht allemaal samenkwamen om de zaligheid van hen die geloven mogelijk te maken.

Op het kruis werden al onze ongerechtigheden op Christus gelegd, en daarom rustte het goddelijke oordeel op Hem.

Er was geen manier om de zonde weg te nemen, zonder ook de straf op de zonde weg te nemen. Beide, de zonde en de straf op de zonde, werden overgedragen op de Heere Jezus.

Aan het kruis deed Christus verzoening, en verzoening is alleen naar Gods zijde. Het ging erom te voldoen aan de eisen van Zijn heiligheid. Het bloed van Christus werd niet alleen voor óns gestort, maar het werd

ook gestort voor God, “gelijkerwijs ook Christus ons liefgehad heeft en Zichzelf voor ons heeft overgegeven tot een offerande en een slachtoffer Gode, tot een welriekenden reuk”.

Zo was het voor afgeschaduwd in die gedenkwaardige Paasnacht in Egypte: het bloed van het Lam moest zijn waar Gods oog het kon zien. “Als Ik het bloed zie, zal Ik u voorbijgaan”.

De dood van Christus aan het kruis was een vervloekte dood: “Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt”.

De “vloek” betekent vervreemding van God. Dit is duidelijk uit de woorden die Christus zal spreken tot hen die op de dag van Zijn macht aan Zijn linkerhand zullen staan: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekten”!

De vloek betekent verbanning uit de tegenwoordigheid en heerlijkheid van God. Dat maakt de betekenis van een aantal Oudtestamentische typen duidelijk.

De jonge os die op de jaarlijkse grote verzoendag werd gedood, werd gebracht naar een plaats buiten het legerkamp, nadat zijn bloed gesprekeld was op en vóór het verzoendeksel. In het midden van de legerplaats had God Zijn woning, en verbanning uit de legerplaats betekende verbanning uit de tegenwoordigheid van God. Zo was het ook met een melaatse: “Al de dagen in welke deze plaag aan hem zal zijn, zal hij onrein zijn; onrein is hij, hij zal alleen wonen, buiten het leger zal zijn woning wezen”. Dat was omdat een melaatse een beeld was van de zondaar.

Hier is ook het tegenbeeld van de koperen slang. Waarom gaf God aan Mozes de opdracht om een slang op een staak te zetten, en de gebeten Israëlieten te gebieden daarnaar te zien?

Stel u een slang voor als een afbeelding van Christus, de Heilige Gods! Dat is zo, maar die slang stelde Hem voor “als een vloek geworden voor ons”, want de slang was een herinnering aan de vloek.

Aan het kruis dan vervulde Christus wat er in het Oude Testament over Hem geprofeteerd was.

Hij was “buiten de legerplaats”, afgescheiden van Gods tegenwoordigheid.

Hij was als een melaatse, zonde gemaakt voor ons. Hij was als de koperen slang, een vloek gemaakt voor ons. **Vandaar ook de diepe betekenis van de doornenkroon, het zinnebeeld van de vloek!**

Hij werd “verhoogd” ; Zijn hoofd werd omringd met doornen om te laten zien dat Hij voor ons de vloek droeg. Hier ligt ook de betekenis van de drie-urige duisternis, die als een lijkwade over de aarde lag.

Het was een bovennatuurlijke duisternis. Het was geen nacht, want de zon stond op zijn hoogste punt.

Zoals Spurgeon terecht zei: “Het was middernacht midden op de dag”. Het was geen zonsverduistering. Bekwame sterrenkundigen delen ons mede, dat ten tijde van de kruisiging de maan haar verst verwijderde plaats van de zon innam.

Maar deze uitroep van Christus deelt ons de betekenis van die duisternis mede, zoals de duisternis ons de betekenis van die bittere uitroep meedeelt.

Er is maar één zaak die deze duisternis duidelijk kan maken, zoals ook maar één zaak deze uitroep kan vertolken. Namelijk, dat Christus de plaats had ingenomen van de schuldigen en verlorenen, dat Hij op de plaats was waar de zonde werd weggedragen, dat Hij het oordeel onderging dat aan Zijn volk toekwam, dat Hij, die geen zonde gekend had, “zonde gemaakt werd” voor ons.

Die uitroep werd gedaan met de bedoeling dat wij zouden kunnen weten wat dáár gebeurde.

Het was de openbaring van de verzoening, zodat om zo te spreken drie (de drie uren) voor altijd het getal van de openbaring is.

God is Licht, en de duisternis is natuurlijkerwijs het teken van Zijn afwezigheid.

De Verlosser werd alleen gelaten met de zonde van de zondaar: dat was de betekenis van de drie-urige duisternis.

Net zoals er op de verdoemden een tweevoudige ellende zal rusten, te weten, de pijn van gevoel, en de pijn van het gemis, zo leed ook Christus, omdat Hij aansprakelijk werd gesteld, zowel de uitgestorte toom van God, alsook dat God Zijn tegenwoordigheid en gemeenschap aan Hem onttrok.

Voor de ware gelovige wordt de betekenis van het kruis vertolkt in Galaten 2:20: “Ik ben met Christus gekruist”. Hij was mijn Plaatsvervanger, God rekende me één met de Zaligmaker. Zijn dood was mijn dood. Hij werd om mijn overtredingen verwond, en om mijn ongerechtigheden verbrijzeld.

De zonde werd niet terzijde weggeschoven, maar weggedragen. Zoals iemand heeft gezegd: omdat God de zonde aan de Zoon bezocht heeft, neemt Hij nu de gelovende zondaar aan in de Zoon.

“Ons leven is met Christus verborgen in God”.

Ik ben besloten in Christus, omdat Christus door God werd buitengesloten.

Hier ligt dan de grondslag van onze behoudenis.

Onze zonden zijn gedragen.

Aan Gods eisen aan ons is volledig voldaan.

Christus werd tijdelijk door God verlaten, opdat wij Zijn tegenwoordigheid voor altijd zouden kunnen genieten.

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Laat iedere gelovige ziel het antwoord geven: Hij ging de verschrikkelijke duisternis binnen, opdat ik zou kunnen wandelen in het licht; Hij dronk de drinkbeker van de ellende zodat ik de beker van de vreugde zou kunnen drinken. Hij werd verlaten, opdat God mij zou kunnen vergeven!

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

6. Hier zien we het alles te boven gaande bewijs van Christus' liefde voor ons.

“Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zet voor zijn vrienden”.

Maar de grootheid van de liefde van Christus kan alleen gewaardeerd en geschat worden wanneer we in staat zijn na te gaan wat het “afleggen van Zijn leven” inhield.

Zoals we gezien hebben, betekende het veel meer dan de lichamelijke dood, hoewel dat een sterven was in onuitsprekelijke schande en onbeschrijfelijk lijden. Het betekende, dat Hij onze plaats moest innemen en voor ons “zonde gemaakt” worden, en wat dát inhield kan slechts beoordeeld worden in het licht van Zijn persoon. Stel u voor een geheel eerbare en deugdelijke vrouw die genoodzaakt wordt voor een tijd om te gaan met de meest verdorven en onreine mensen. Stel u haar voor, opgesloten in een hol vól van ongerechtigheid, omringd door de allerruwste mannen en vrouwen, en zonder de mogelijkheid te ontsnappen. Kunt u zich haar afschuw indenken van de vuile praat, het vloeken, het dronken geboemel, de onzedelijke omgeving? Kunt u er zich een mening over vormen wat een reine vrouw zou lijden in haar ziel temidden van zoveel onreinheid? Maar het beeld schiet veel tekort, want geen enkele vrouw is absoluut rein. Eerbaar, deugdelijk, zedelijk rein, ja, maar rein in de betekenis van zondeloos, geestelijk volkomen rein, neen. Maar Christus wás rein, geheel rein. Hij was de Heilige. Hij had een oneindige afschuw van de zonde. Hij haatte ze. Zijn ziel deinsde voor de zonde terug. Maar aan het kruis werden al onze ongerechtigheden op Hem gelegd, en de zonde, die vreselijke zaak, slingerde zich om Hem heen zoals de kronkels van een schrikverwekkende slang. En toch leed Hij gewillig voor ons! Waarom? Omdat Hij ons liefhad, “alzo Hij de Zijnen, die in de wereld waren, liefgehad had, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde”.

Maar nog meer: de grootheid van de liefde van Christus voor ons kan slechts worden ingeschat wanneer we in staat zijn de toom van God die over Hem werd uitgestort af te meten. Dáár deinsde Zijn ziel voor terug. Wat dit voor Hem betekende, wat dit Hem kostte, kan ten dele worden verstaan door het lezen van de Psalmen, die ons vergunnen enkele van Zijn aandoenlijke alleenspraken en gebeden tot God te horen. Door de Geest riep de Heere Jezus het door David uit, terwijl Hij sprekend vooruitgreep naar Zijn lijden:

Verlos mij, o God! want de wateren zijn gekomen tot aan de ziel. Ik ben gezonken in grondeloze modder, waar men niet kan staan; ik ben gekomen in de diepten der wateren, en de vloed overstroomt mij. Ik ben vermoeid van mijn roepen, mijn keel is ontstoken, mijn ogen zijn bezweken, daar ik ben hopen op mijn God (Ps. 69:2-4). Ruk mij uit het slijk, en laat mij niet verzinken; laat mij gered worden van mijn haters, en uit de diepten der wateren. Laat de watervloed mij niet overstromen, en laat de diepte mij niet verslinden; en laat den put zijn mond over mij niet toesluiten (Ps. 69:15-16). En verberg Uw aangezicht niet van Uw knecht, want mij is bange; haast U, verhoor mij. Nader tot mijn ziel, bevrijd ze; verlos mij om mijner vijanden wil. Gij weet mijn versmaadheid, en mijn schaamte, en mijn schande; al mijn benauwers zijn voor U. De versmaadheid heeft mijn hart gebroken, en ik ben zeer zwak; en ik heb gewacht naar medelijden, maar er is geen; en naar vertroosters, maar heb ze niet gevonden (Ps. 69: 18- 21). De afgrond roept tot den afgrond, bij het gedruis Uwer watergoten; al Uw baren en Uw golven zijn over mij heengegaan (Ps. 42:8).

Gods afschuw van de zonde kwam voort, en sloeg als een nederdalende watervloed over de Zondedragers. Terwijl Hij vooruitzag naar de afgrijselijke smarten van het kruis, riep Hij het door Jeremia uit: “Schouwt het aan en ziet, of er een smart zij gelijk mijn smart, die mij aangedaan is, waarmede de Heere mij bedroefd heeft ten dage der hittigheid Zijns toorns”.

Dit zijn enkele van de aanwijzingen die we hebben om de onuitsprekelijke verschrikkingen te beoordelen die de Heilige Gods doormaakte tijdens die drie uren aan het kruis.

Het waren uren waarin de gelijkheid van een eeuwigdurende hel was samengeperst. De Geliefde des Vaders moest het ondergaan dat het licht van Gods aangezicht van Hem verborgen werd. Hij moest alleen gelaten worden in de buitenste duisternis. Het was liefde, zonder weerga, en onmetelijk. “Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij, voorbijgaan”, riep Hij uit.

Maar het wás niet mogelijk dat Zijn volk behouden zou worden, tenzij Hij die verschrikkelijke drinkbeker vól van smart en toorn tot de bodem toe ledigde.

En omdat er niemand was, die die drinkbeker kon ledigen, heeft Hij het gedaan. Geloofd zij Zijn naam! Waar de zonde de mensen gebracht had, bracht de liefde de Zaligmaker.

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

7. Hier zien we de onjuistheid van de zogenaamde “meer omvattende hoop”.

Deze uitroep van de Zaligmaker voorzegt de uiteindelijke toestand van iedere verloren ziel: door God verlaten!

De getrouwheid dringt ons ertoe de lezer te waarschuwen tegen de valse leringen van vandaag.

Men zegt ons dat God iedereen liefheeft, en dat Hij té barmhartig is om ooit de bedreigingen uit Zijn Woord uit te voeren. Dat is precies zoals de oude slang met Eva redeneerde. God had gezegd: “Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven”. Maar de slang zei: “Gijlieden zult de dood niet sterven”.

Maar wiens woord bleek waar te zijn? Niet het woord van de duivel, want hij is een leugenaar van de beginne. Gods bedreiging werd vervuld, en onze eerste voorouders stierven geestelijk op de dag dat ze aan Zijn gebod ongehoorzaam waren. Zo zal het ook op de komende, grote dag blijken te gaan.

God is barmhartig. Het feit, dat Hij gezorgd heeft voor een Zaligmaker, lezer, bevestigt dat.

Het feit dat Hij u uitnodigt om Christus te ontvangen als uw Zaligmaker getuigt van Zijn barmhartigheid. Het feit dat Hij zo lankmoedig met u geweest is, uw koppige opstandigheid tot nu toe verdragen heeft, uw dag van genade tot op dit ogenblik verlengd heeft, bewijst het.

Maar er is een grens aan Gods barmhartigheid. De dag van genade zal spoedig eindigen. De deur van de hoop zal spoedig muurvast gesloten worden. De dood kan u spoedig afsnijden, en na de dood komt “het oordeel”.

En op de oordeelsdag zal God handelen naar recht, en niet naar barmhartigheid. Hij zal de barmhartigheid die u versmaad hebt, wreken. Hij zal het veroordelend vonnis uitvoeren dat reeds over u uitgesproken is, “die niet zal geloofd hebben, zal veroemd worden”.

We zullen niet herhalen wat reeds uitvoerig gezegd is. Het moet nu voldoende zijn de lezer er nogmaals aan te herinneren hoe deze uitroep van Christus getuigt van Gods haat tegen de zonde. Omdat Hij heilig en rechtvaardig is moet God de zonde oordelen, waar Hij ze ook maar aantreft. Als God dan de Heere Jezus niet spaarde toen de zonde bij Hem gevonden werd, welke hoop is dan nog mogelijk, onbekeerde lezer, dat Hij u zal sparen wanneer u staat voor Hem, zittend op de grote witte troon, met uw zonden nog op u?

Als God Zijn toorn op Christus heeft uitgestort terwijl Hij daar hing als de Borg van Zijn volk, wees er dan verzekerd van dat Hij zeker Zijn toorn over u zal uitstorten wanneer u in uw zonden sterft.

Het woord der waarheid is heel stellig: “Die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem”. God 'heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard', toen deze de plaats van de zondaar innam, en Hij zal ook degene die de Zaligmaker verwerpt niet sparen. Christus is drie uur lang van God gescheiden geweest, en wanneer u Hem blijft verwerpen als uw Zaligmaker zult u voor eeuwig van God gescheiden worden, “dewelken zullen tot straf lijden het eeuwig verderf, van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid Zijner sterkte”.

Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Hier was een uitroep van verlating.

Lezer, moge u daar nooit de weerklank van leren.

Hier was een uitroep van scheiding.

Lezer, moge u dat nooit ondervinden.

Hier was een uitroep van verzoening.

Lezer, moge de reddende kracht daarvan u toegeëigend worden.

HET WOORD VAN LIJDEN

Mij dorst.

Hierna Jezus, wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: Mij dorst. Mij dorst. Deze woorden werden gesproken door de lijdende Zaligmaker kort voordat Hij Zijn hoofd boog en de geest gaf. We vinden ze alleen bij de evangelist Johannes, en zoals we zullen zien, is het gepast dat ze een plaats hebben juist in zijn evangelie. Want ze bewijzen niet alleen Zijn mensheid, maar ze tonen ook Zijn goddelijke heerlijkheid aan.

Mij dorst. Wat een tekst voor een preek!

Weliswaar een korte tekst, maar toch ook: hoe veelomvattend, hoe sprekend, hoe droevig!

De Maker van hemel en aarde met versmachte lippen! De Heere der heerlijkheid die wat te drinken nodig heeft! De Beminde van de Vader die het uitroept: Mij dorst! Wat een schouwspel! Wat een woord is dit! Werkelijk, geen ongeïnspireerde pen heeft ooit zo'n beeld getekend.

Vanouds bewoog de Geest van God David om van de komende Messias te zeggen: "Zij hebben mij gal tot mijn spijs gegeven, en in mijn dorst hebben zij mij edik te drinken gegeven".

Wat was deze profetische vooruitblik wonderlijk volledig! Geen wezenlijk deel ervan werd gemist. Elk belangrijk onderdeel van deze grote gebeurtenis was van tevoren opgeschreven. **Het verraad door een welbekende vriend** (Ps. 41:10), **de verlating door Zijn discipelen doordat ze aan Hem geërgerd werden** (Ps. 31:12), **de valse beschuldiging** (Ps. 35:11), **het zwijgen voor Zijn rechters** (Jes. 53:7), **Zijn kruisiging** (Ps. 22:17), **het onschuldig bevonden worden** (Jes. 53:9), **Zijn met de overtreders geteld worden** (Jes. 53:12), **de bespotting door de toeschouwers** (Ps. 109:25), **de hoon van het niet verlost te worden** (Ps. 22:8-9), **het dobbelen om Zijn kleding** (Ps. 22:19), **het gebed voor Zijn vijanden** (Jes. 53:12), **het door God verlaten worden** (Ps. 22:2), **Zijn dorsten** (Ps. 69:22), **het bevelen van Zijn geest in de handen van de Vader** (Ps. 31:6), **het niet breken van Zijn beenderen** (Ps. 34:21), **de begrafenis in het graf van een rijke** (Jes. 53:9); alles wat eeuwen tevoren duidelijk voorzeggd was, gebeurde thans.

Wat een overtuigend bewijs voor de goddelijke inspiratie van de Schriften! Gij heiligen van God, wat ligt er in Zijn uitnemende Woord toch een vaste grondslag voor uw geloof!

Het feit dat dit is vastgelegd als één van de zeven kruiswoorden des Heeren zegt ons dat het een woord is met een kostbare betekenis, een woord dat onze aanhoudende overdenking verdient. We hebben gezien dat al de voorafgaande woorden van de lijdende Zaligmaker ons veel te leren hebben, en dit woord is zeker geen uitzondering daarop. Welke vruchten kunnen we ervan plukken? Wat zijn de lessen die dit vijfde kruiswoord ons leert?

Moge de Geest der waarheid ons verstand verlichten wanneer we pogen onze aandacht erop te richten.

Mij dorst.

1. Hier hebben we een bewijs van de mensheid van Christus.

De Heere Jezus was waarachtig God uit waarachtig God, maar Hij was ook waarachtig mens uit een waarachtig mens.

Dit is iets dat geloofd moet worden, en niet iets voor het verstand om over te speculeren. De persoon van onze aanbiddelijke Zaligmaker is geen geschikt voorwerp voor verstandelijke ontleding. Veeleer moeten we ons in aanbidding voor Hem neerbuigen. Hijzelf heeft ons gewaarschuwd: "Niemand kent den Zoon dan de Vader, noch iemand kent den Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren".

En wederom spreekt de Geest van God door Paulus het uit: 'De verborgenheid der godzaligheid is groot'.

Terwijl er dan veel is aangaande de persoon van Christus dat wij met ons eigen verstand niet kunnen doorgronden, moet toch alles aan Hem worden bewonderd en aanbeden. Daarbij gaan Zijn godheid en Zijn mensheid voorop, en de volmaakte vereniging van deze twee in één persoon.

De Heere Jezus was niet een goddelijke mens, noch een vermenselijkte God; Hij was de God-mens.

Voor eeuwig God, en voor eeuwig Mens. Toen de Geliefde van de Vader vlees werd hield Hij niet op God te zijn, en Hij deed ook geen afstand van ook maar één van Zijn goddelijke eigenschappen.

Maar wél ontdeed Hij Zich van de heerlijkheid die Hij bij de Vader had eer de wereld was.

Maar in de vleeswording werd het Woord vlees en woonde onder de mensen. Hij hield niet op alles te zijn wat Hij tevoren was, maar Hij nam aan wat Hij tevoren niet had: een volmaakte menselijke natuur.

De godheid en de mensheid van de Zaligmaker waren beide genoemd in de Messiaanse voorzeggingen. De profetie stelde Hem die komen zou, soms goddelijk voor, soms menselijk. Hij was de Spruit des Heeren, Hij was de Wonderlijke, Raad, de Sterke God, de Vader der eeuwigheid, de Vredevorst.

Hij, Die zou voortkomen uit Bethlehem en zou heersen in Israël, was Iemand Wiens uitgangen zijn vanouds, van de dagen der eeuwigheid. Het was niemand minder dan de HEERE Zelf, die snellijk tot Zijn tempel zou komen. En toch, aan de andere kant, was Hij “het vrouwenzaad”; een Profeet gelijk aan Mozes; een directe afstammeling van David. Hij was de “knecht” des Heeren. Hij was de “Man van smarten”.

En in het Nieuwe Testament zien we die twee reeksen profetieën in overeenstemming met elkaar.

Hij, Die te Bethlehem geboren werd was het goddelijke Woord. De vleeswording betekent niet dat God Zichzelf als een mens openbaarde. Het Woord wérd vlees.

Hij werd wat Hij tevoren niet was, hoewel Hij nooit ophield alles te zijn wat Hij tevoren was. Hij, die in de gedaante Gods was en het geen roof achtte Gode evengelijk te zijn, heeft zichzelf vernietigd, de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen hebbende, en is de mensen gelijk geworden; en in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, de dood des kruises. Het Kind van Bethlehem was de Immanuël, God met ons. Hij was meer dan een openbaring van God, Hij wás God, geopenbaard in het vlees. Hij was zowel Zoon van God als Zoon des mensen. Geen twee aparte personen, maar één persoon in twee naturen, de goddelijke en de menselijke. Terwijl hij hier op aarde was, gaf de Heere Jezus volledige bewijzen van Zijn godheid. Hij sprak met goddelijke wijsheid, Hij handelde met goddelijke heiligheid, Hij vertoonde goddelijke macht, en Hij legde goddelijke liefde aan de dag. Hij las de gedachten van de mensen, en Hij boog de wil van de mensen. Wanneer het Hem behaagde Zijn macht te gebruiken was heel de natuur aan Zijn gebod onderworpen. Eén woord van Hem, en de zieke vluchtte weg, een storm werd gestild, de duivel verliet Hem, de doden werden opgewekt ten leven. Zo waarachtig was Hij God, geopenbaard in het vlees, dat Hij zeggen kon: wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien! Zo gaf de Heere Jezus, terwijl Hij onder de mensen woonde, ook volledige bewijzen van Zijn mensheid - een zondeloze mensheid.

Hij kwam in deze wereld als een zuigeling en werd in doeken gewonden. Ons wordt meegedeeld dat Hij, als kind, toenam in wijsheid en grootte. Als jongen treffen we Hem aan terwijl Hij vragen stelt. Als volwassen man was hij vermoeid naar het lichaam, Hem hongerde. Hij sliep (Mark. 4:38), Hij verwonderde Zich (Mark. 6:6); Hij weende (Joh. 11:35); Hij bad (Mark. 1:35); Hij verheugde Zich (Luk. 10:21); Hij was ontroerd (Joh. 11:33). En hier, in onze tekst, riep Hij het uit: Mij dorst! Dat wees op Zijn mensheid.

God heeft geen dorst, en de engelen ook niet. In de heerlijkheid zullen wij óók geen dorst hebben.

Maar nu hebben we dorst omdat we mensen zijn, en we leven in een wereld vól verdriet.

En Christus dorstte omdat Hij een mens was.

Mij dorst.

2. Hier zien we de diepte van het lijden van Christus.

Laten we eerst deze uitroep van de Zaligmaker bezien als een uiting van Zijn lichamelijk lijden.

Om ons enigermate in te denken wat er achter deze woorden van Hem lag, moeten we ons te binnen brengen en overzien wat aan die woorden voorafging.

Nadat Hij in de opperzaal het avondmaal had ingesteld, gevolgd door het lange gesprek met Zijn apostelen in de paaszaal, vertrok de Verlosser naar Gethsémané, en daar maakte Hij een uur lang de meest folterende doodstrijd door. Zijn ziel was geheel bedroefd. Toen Hij de verschrikkelijke drinkbeker aanschouwde vergoot Hij geen zweetdruppels, maar grote druppels bloed. Zijn worsteling in de hof werd beëindigd doordat de verrader verscheen, vergezeld van de schare die gekomen was om Hem gevangen te nemen. Hij werd voor Kajafas gebracht, en hoewel het middernacht was, werd Hij verhoord en veroordeeld. De Zaligmaker werd gevangen gehouden tot aan de morgen, en nadat de vermoeiende uren van het wachten voorbij waren, werd Hij voor Pilatus geleid. Na een langdurige rechtszaak werd het bevel gegeven dat Hij gegeseld zou worden. Daarna werd Hij, waarschijnlijk dwars door de stad heen, naar het rechthuis van Heródes geleid, en na een korte tijd voor deze Romeinse bestuurder te hebben gestaan, werd Hij overgegeven in de handen van de ruwe soldaten.

Opnieuw werd Hij bespot en geeseld, en opnieuw werd Hij door de stad geleid, terug naar Pilatus. Opnieuw was er een vermoeiend oponthoud, de formaliteiten van een rechtsgeding, indien zóiets die naam al verdient, gevolgd door het uitspreken van het doodvonnis. Daarna ging Hij met een bloedende rug de steile hoogte van Golgotha op, Zijn kruis dragend in de hitte van de zon, die al bijna de middagzon was.

Toen hij op de vastgestelde plaats van de terechtstelling aankwam, werden Zijn handen en voeten aan het kruis vastgenageld. Drie uur lang hing Hij daar, terwijl de meedogenloze zonnestrallen staken op Zijn met doornen gekroonde hoofd. Dan was er de drie-urige duisternis, die nu voorbij was. Die nacht en die dag bestonden uit uren, waarin een eeuwigheid was samengeperst.

En toch kwam er gedurende dit alles niet één enkel opstandig woord over Zijn lippen. Hij klaagde niet, Hij smeekte ook niet om erbarmen. Heel Zijn lijden werd gedragen in een stilte vol van majesteit.

Zoals een schaap stom is voor die, die het scheert, zo deed Hij Zijn mond niet open.

Maar nu, aan het eind, nu heel Zijn lichaam gefolterd wordt door pijn, en Zijn mond versmacht van dorst, roept Hij het uit: 'Mij dorst!' Het was geen vraag om medelijden, noch een verzoek om verzachting van Zijn lijden. Maar die uitroep gaf uiting aan de diepte van het lijden dat Hij onderging. Mij dorst...

Dit was meer dan een gewoon dorsten. Er ging iets veel diepers achter schuil dan lichamelijk lijden. Een nauwkeurige vergelijking van onze tekst met Matthéüs 27:48 laat zien dat deze woorden: “Mij dorst!” onmiddellijk volgden op het vierde kruiswoord: “Eli, Eli, lama sabachthani”? Want terwijl de soldaat de spons met edik tegen de lippen van de Lijder drukte, riepen enkele toeschouwers: “Houd op, laat ons zien of Elias komt om Hem te verlossen”!

We weten allemaal dat **de innerlijke beroeringen van de ziel hun uitwerkingen hebben op het lichaam**, “Een blij hart zal een medicijn goed maken, maar een verslagen geest zal het gebeente verdrogen”, en “Toen ik zweeg, werden mijn beenderen verouderd in mijn brullen den gansen dag. Want Uw hand was dag en nacht zwaar op mij, mijn sap werd veranderd in zomerdroogten”.

Lichaam en ziel werken op elkaar in. Laten we ons te binnen brengen dat de Zaligmaker juist kwam uit de drie uren van duisternis, tijdens welke uren Gods aangezicht van Hem afgekeerd was geweest, terwijl Hij de hevigheid van Zijn uitgestorte toom onderging. Deze uitroep van het lichaam zegt ons daarom iets over de hardheid van de geestelijke strijd die Hij even tevoren had doorgemaakt. Toen Hij van tevoren bij monde van Jeremia sprak over dit uur, zei Hij: “Gaet het ulieden niet aan, gij allen die over weg gaat? Schouwt het aan en ziet, of er een smart zij gelijk mijn smart, die mij aangedaan is, waarmede de HEERE mij bedroefd heeft ten dage der hittigheid Zijns toorns”.

Zijn dorsten was het gevolg van Zijn zielestrijd in de felle hitte van de toorn van God. Ze sprak over de droogte van het land, waar de levende God niet is. Maar nog meer: ze drukte duidelijk uit hoe Hij er naar smachtte om opnieuw de gemeenschap te genieten, van welke Hij drie uur lang gescheiden was geweest. Was het Christus Zélf niet die het door de Geest der profetie had gezegd: “**Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt mijn ziel tot U, o God!**”!

Maken de woorden die daarop volgen niet geheel duidelijk Wie hier de Spreker is, en openbaren ze niet de tijd waarop dit “schreeuwen” en “dorsten” werd uitgesproken? “Mijn tranen zijn mij tot spijsdag en nacht, omdat zij den gansen dag tot mij zeggen: waar is uw God”?.

Mij dorst.

3. Hier zien we de diepe eerbied van de Heere voor de Schriften.

Wat was de geest van de Zaligmaker doorlopend gericht op de heilige Boeken!

Hij leefde metterdaad bij elk woord dat uit de mond van God uitgaat. Hij was de 'welzalige man' die Gods wet dag en nacht overdacht (Ps. 1). Het was het beschreven Woord dat Zijn gedachten vormde, Zijn hart vervulde, en Zijn wegen bestuurde. De Schriften zijn het afschrift van de wil van de Vader, en die wil was steeds Zijn vermaak. In de verzoeking was wat geschreven stond Zijn verdediging. In Zijn leer waren de inzettingen van de Heere Zijn gezag. In Zijn conflicten met de schriftgeleerden en Farizeeën beriep Hij zich altijd op de wet en de getuigenis.

En nu, in Zijn stervensuur, verbleef Zijn geest bij het Woord der waarheid. Om de voornaamste betekenis van het vijfde kruiswoord te verstaan, moeten we letten op de plaats ervan in de tekst: “Hierna Jezus, wetende, dat nu alles volbracht was, **opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: Mij dorst**”.

De verwijzing is naar Psalm 69, wederom één van de Messiaanse psalmen, die zo tekenend Zijn lijden beschrijven. In die psalm had de Geest der profetie uitgesproken: “Ja, zij hebben mij gal tot mijn spijze gegeven, en in mijn dorst hebben zij mij edik te drinken gegeven”. Dit was nog onvervuld gebleven. Hij was “gezonken in grondeloze modder (vers 3), Hij werd “gehaat zonder oorzaak” (vers 5). Hij had “versmaadheid en schande” gedragen (vers 8). Hij was “aan Zijn broeders vreemd geworden” (vers 9), Hij was “Zijn smaders tot een spreekwoord geworden” (vers 12), en “een snarenspeel dengenen die sterke drank drinken” (vers 13). Hij had tot God geroepen in Zijn verdriet (vers 17-20), **en nu bleef er niets meer over dan dat Hem gal en edik werd aangeboden. En om dat te vervullen riep Hij uit: 'Mij dorst'!**

Hoe volkomen was de Zaligmaker Zichzelf meester!

Hij had zes uur aan het kruis gehangen, en Hij had een weergaloos lijden doorgemaakt, en toch zijn Zijn geest en geheugen onverzwakt. Hij had Gods waarheid in alle helderheid vóór Zich. Hij overzag het gehele terrein van de Messiaanse profetie. Hij herinnert Zich dat er nog één profetische Schriftplaats onvervuld is. Hij zag niets over het hoofd. Wat is dat een bewijs ervan dat Hij op goddelijke wijze boven alle omstandigheden stond!

Eer we verder gaan willen we kort wijzen op een toepassing voor onszelf.

We hebben opgemerkt hoe de Zaligmaker in leven en sterven boog voor het gezag van de Schrift.

Christenlezer, hoe is dat bij u? Ontdekt u in de Schriften een openbaring van Gods gedachten en verstand aangaande u? Is ze een lamp voor uw voet? Dat is, wandelt u bij het licht van de Schrift? Zijn de geboden voor u bindend? Kunt u zeggen met David: Ik kleef vast aan Uw getuigenissen; o HEERE, beschaam mij niet. Ik zal den weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijld zult hebben. Ik heb mijn wegen bedacht, en heb mijn voeten gekeerd tot Uw getuigenissen. Ik heb gehaast en niet vertraagd Uw geboden te onderhouden. **Verlangt u, zoals de Zaligmaker, naar de vervulling van de Schrift?**

o, mogen de schrijver en de lezer genade zoeken om met het hart te bidden:

“Doe mij treden op het pad Uwer geboden, want daarin heb ik lust. Neig mijn hart tot Uw getuigenissen, en niet tot gierigheid. Maak mijn voetstappen vast in Uw Woord”.

Mij dorst.

4. Hier zien we de onderwerping van de Zaligmaker aan de wil van de Vader.

De Zaligmaker dorstte, en laten we het bedenken, **Hij die zó dorstte bezat alle macht in hemel en op aarde.** Als Hij verkozen had Zijn almacht uit te oefenen, zou Hij gemakkelijk in Zijn behoeften hebben kunnen voorzien. Hij, die in de oude dag het water had doen vloeien uit de steenrots waarop geslagen was om Israël in de woestijn te verkwikken, had ook nu dezelfde hulpbronnen tot Zijn beschikking. Hij, die door één woord water in wijn veranderde, kon ook hier een machtwoord spreken, en in Zijn behoeften voorzien. Maar Hij heeft nooit één wonder gedaan voor Zijn eigen voordeel of gemak. Toen de satan Hem verzocht om dit te doen weigerde Hij het. Waarom wees Hij het nu af om aan zijn dringende nood te voldoen? Waarom hangt Hij daar aan het kruis met verdroogde lippen?

Omdat in het Boek dat Gods wil weergeeft, geschreven staat dat Hij moest dorsten, en dat Hem in Zijn dorst edik te drinken zou worden gegeven. En Hij kwam hier om Gods wil te doen, en daarom onderwierp Hij Zich. In het sterven was de Bijbel voor de Heere Jezus, evenals in het leven, het gezaghebbende Woord van de levende God. In de verzoeking had Hij geweigerd aan Zijn behoeften te voldoen buiten het Woord om waarbij Hij leefde.

En zo maakt Hij nu Zijn behoefte bekend, niet opdat daaraan voldaan zou worden, maar opdat de Schrift vervuld zou worden. Let erop, dat Hij Zelf de Schrift niet vervult, Hij vertrouwt op God die daarvoor zorgen zal. Maar Hij geeft uiting aan Zijn moeite, om daardoor gelegenheid te geven voor de vervulling. Zoals iemand gezegd heeft: de verschrikkelijke dorst die de kruisiging meebracht is op Hem, maar dat is voor die verdroogde lippen om ze tot spreken te dringen. Maar er staat geschreven: **“In Mijn dorst hebben ze Mij edik te drinken gegeven”, en dát opent die lippen** (F. W. Grant).

Hier vertoont Hij Zich, zoals altijd, in een werkzame gehoorzaamheid aan de wil van God, die Hij kwam volbrengen. Hij zegt alleen maar: **“Mij dorst” De edik wordt aangeboden, en de profetie wordt vervuld. Wat een volmaakt verslonden zijn in de wil van Zijn Vader!**

Opnieuw houden we even stil om de toepassing op onszelf te maken: een dubbele toepassing.

Ten eerste, de Heere Jezus verheugde Zich in de wil van de Vader, zelfs wanneer dat dorst lijden betekende. Zijn wij zo onderworpen aan Hem? Hebben wij de genade gezocht om te kunnen zeggen: “Niet mijn wil, maar de Uwe geschiede”? Kunnen we het uitroepen: “Ja, Vader, want alzo is het welbehagen geweest voor U”? Hebben we geleerd om in welke toestand we ook verkeren “vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben”.

Maar let nu op een tegenstelling. Aan de Zoon van God werd een teug water ontzegd om Zijn lijden te verzachten; hoe geheel anders is dit met ons! God heeft ons een veelheid van verkwikkingen gegeven om ons te sterken, en toch, hoe dikwijls zijn we ondankbaar! Wij hebben betere dingen dan een beker water om ons te verheugen wanneer we dorstig zijn, en toch zijn we dikwijls niet dankbaar.

O, als deze uitroep van Christus eens gelovig werd beschouwd, het zou ons God doen loven voor wat we nu bijna verachten, en tevredenheid in ons werken voor de aller gewoonste weldaden. De Heere der heerlijkheid riep het uit: “Mij dorst!” en Hij had in Zijn uiterste niets om Hem te verkwikken.

En acht u, die wel duizend maal alle recht op zowel tijdelijke als geestelijke weldaden verbeurd hebt, de algemene milddadigheid van de Voorzienigheid klein? Wat! Moppert u over een beker water, die niets anders verdient dan een drinkbeker van toom? O, neem het ter harte om tevreden te zijn met wat u hebt, al is het maar het meest noodzakelijke om in leven te blijven. Beklaag u niet als u maar in een nederige hut woont, want uw Zaligmaker had niets waarop Hij Zijn hoofd kon neerleggen! Beklaag u niet, als u niets anders te eten hebt dan brood, want het heeft Uw Zaligmaker veertig dagen lang daaraan ontbroken! **Beklaag u niet als u slechts water hebt om te drinken, want aan Uw Zaligmaker werd dat zelfs in Zijn stervensuur ontzegd.**

Mij dorst.

5. Hier zien we hoe Christus medelijden kan hebben met Zijn lijdende volk.

Het vraagstuk van het lijden heeft altijd velen verward. Waarom zou lijden noodzakelijk moeten zijn in een wereld die door een volmaakt God geregeerd wordt? Een God, die niet alleen de macht heeft om het kwaad te voorkomen, maar die Liefde is. Waarom moet er pijn en ellende zijn, ziekte en dood?

Wanneer we in de wereld rondkijken, en kennis nemen van haar talloze lijdens, staan we verbijsterd. Deze wereld is niets anders dan een tranendal. Door een dun vernisje van vrolijkheid slaagt men erin de grauwe feiten van het leven te verbergen. Wijsgerig nadenken over het vraagstuk van het lijden biedt maar een schrale troost. Na al ons redeneren vragen we het ons af: ziet God het wel? Is er wetenschap bij de Allerhoogste? Geeft Hij er werkelijk om? En zoals alle vragen, moeten ook deze vragen bij het kruis gebracht worden. Hoewel ze daar niet geheel beantwoord worden, ontmoeten ze daar niettemin wat het angstige hart tevredenstelt.

Hoewel het vraagstuk van het lijden daar niet geheel wordt opgelost, werpt het kruis toch zoveel licht daarover dat de spanning verminderd wordt.

Het kruis laat ons zien dat God niet onkundig is van ons verdriet, want in de persoon van Zijn Zoon heeft Hij Zélf “onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten gedragen”.

Het kruis laat ons zien dat God niet onverschillig staat tegenover onze moeite en ons verdriet, want door vlees te worden heeft Hij Zélf geleden!

Het kruis zegt ons dat God niet onverschillig is voor pijn, want in de Zaligmaker heeft Hij Zelf ondervonden wat dat is!

Wat is dan de waarde van deze feiten? Dit: **‘Want wij hebben geen Hogepriester, Die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen gelijk als wij is verzocht geweest, doch zonder zonde’**. Onze Verlosser is niet iemand die zo ver van ons afstaat dat Hij niet, in medelijden, in ons verdriet kan indalen, want Hij Zélf was de “Man van Smarten”. Hier is dan troost voor Uw schrijnende hart. Het doet er niet toe, hoe vertwijfeld u bent, hoe hobbelig uw pad is en hoe verdrietig uw lot, u wordt uitgenodigd het allemaal voor de Heere Jezus uit te spreiden, en al uw bekommernis op Hem te werpen, wetend dat Hij voor u zorgt. Wordt uw lichaam door pijn afgebeuld? Dat is ook met Zijn lichaam gebeurd! Wordt u misverstaan, verkeerd beoordeeld, verkeerd voorgesteld? Dat heeft Hij ook meegemaakt! Hebben degenen die het dichtst bij u stonden en u het liefst waren zich van u afgekeerd? Dat hebben ze ook met Hem gedaan! Bent u in het donker? Ook Hij was drie uur in het donker. “Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen”.

Mij dorst.

6. Hier zien wij de uitdrukking van een algemene behoefte.

Of hij het nu uitspreekt of niet, de natuurlijke mens roept het in heel de wereld uit: “mij dorst”!

Vanwaar die verterende begeerte om rijkdom te verkrijgen?

Waarom dat jagen naar de eer en de toejuichingen van de wereld?

Waarom dat onzinnige jagen naar genot, het zich keren van de ene naar de andere vorm ervan met een aanhoudende en onvermoeibare ijver?

Waarom dat naarstig zoeken van wijsheid, dat wetenschappelijk onderzoek, dat najagen van wijsbegeerte, dat doorzoeken van de geschriften van de ouden, en dat onophoudelijke experimenteren door de moderne schrijvers?

Waarom die krankzinnige neiging naar alles wat nieuw is?

Waarom?

Omdat er een schrijnende leegte is in de ziel. Omdat er in elke natuurlijke mens iets is overgebleven dat onbevredigd is.

Dit geldt voor een miljonair evenzeer als voor een buitenman die nog nooit de grenzen van zijn geboortestreek heeft overschreden. Het reizen van het ene einde van de aarde en weer terug leidt er niet toe het geheim van de vrede te ontdekken.

Boven alle drinkbakken die de wereld biedt staat in onuitwisbare letters de waarheid geschreven: “Een ieder, die van dit water drinkt, zal wederom dorsten”.

Zo is het ook met de godsdienstige man of vrouw. We bedoelen de godsdienstige mens die buiten Christus is. Hoevelen zijn er niet, die heel de vermoeiende reeks godsdienstige prestaties vervullen, en toch niets vinden wat hun diepste behoeften vervult!

Ze zijn leden van een Evangelisch - wij zouden zeggen: een Gereformeerd - kerkverband, ze gaan regelmatig naar de kerk, ze dragen bij in het levensonderhoud van de predikant, ze lezen af en toe in de Bijbel, soms bidden ze, of, als ze een “gebedenboek” gebruiken, zeggen ze die gebeden iedere avond op. En toch, ze moeten bij dit alles als ze eerlijk zijn toch zeggen dat hun uitroep nog steeds is: “mij dorst”.

Dat dorsten is geestelijk, en daarom kunnen natuurlijke dingen die dorst niet lessen.

Hoewel ze het zelf niet weten dorst hun ziel naar God.

God heeft ons gemaakt, en alleen Hij kan ons bevredigen, “Maar zo wie gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten”. Alleen Christus kan onze dorst lessen. Hij alleen kan de diepste noden van ons hart bevredigen. Alleen Hij kan die vrede schenken waar de wereld niets van af weet, die ze niet kan geven of afnemen.

o lezer, opnieuw zou ik me tot uw geweten willen richten. Hoe is het met u? Hebt u al bevonden dat alles onder de zon louter ijdelheid is en kwelling des geestes? Hebt u ontdekt dat de dingen van de aarde niet in staat zijn om uw hart te bevredigen? Is uw zielskreet: “mij dorst”?

Is het dan geen goed nieuws te horen dat er iemand is Die u bevredigen kan?

Iemand, zeggen we, niet een belijdenisgeschrift, geen vorm van religie, maar een persoon: een levend, goddelijk Persoon. Hij is het die zegt: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven”.

Schenk dan aandacht aan deze liefelijke uitnodiging. Kom nu tot Hem, precies zoals u bent. Kom in geloof, gelovend dat Hij u ontvangen zal. En dan zult u zingen: Ik kwam tot Jezus zoals ik was, Vermoeid, uitgeput, en droevig; Ik vond in Hem een schuilplaats, en Hij heeft me verheugd gemaakt. o, kom tot Christus. Stel het niet uit. Hebt u werkelijk dorst? Dan bent u het die Hij zoekt, want “zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden”.

Onbekende lezer, **verwerp deze Zaligmaker niet, want wanneer u in uw zonden sterft zult u het eeuwig uitroepen: “mij dors”.**

Dit is het gejammer van de verdoemden. In de poel van sulfer lijden de verlorenen voor eeuwig en eeuwig temidden van de vlammen van Gods toorn. Indien Christus het uitriep: “Mij dorst”! toen Hij gedurende slechts drie uur de toorn van God gevoelde, wat is dan de toestand van hen die dit tot in alle eeuwigheid moeten verduren! Wanneer miljoenen jaren voorbij zijn, komen er nóg tien miljoen jaren, en nóg meer... In de hel is er een eeuwigdurend dorsten dat niet vatbaar is voor verlichting.

Gedenk aan de verschrikkelijke woorden van de rijke man: “Ik lijd smarten in deze vlam”.

o, mijn lezer, bedenk dit. Als hevige lichamelijke dorst nu reeds onverdraaglijk is als ze gedurende een paar korte uren wordt ondergaan, wat zal dan die dorst zijn die alle dorst die we nu kennen oneindig ver te boven gaat, en die nimmer zal worden geblust!

Zeg niet dat het wreed is van God dat Hij zo handelt met Zijn dwalende schepselen.

Gedenk eraan, waar Hij Zijn eigen lieve Zoon aan blootstelde toen de zonde Hem werd toegerekend.

Het is zeker, dat degene die Christus veracht de heetste plaats in de hel verdient! Wederom zeggen we: ontvang Hem nu als de uwe. Ontvang Hem als uw Zaligmaker, en onderwerp u aan Hem als uw Heere.

Mij dorst.

7. Hier zien we de verkondiging van een blijvend beginsel.

In zekere zin, heel werkelijk, dorst Christus nog steeds.

Hij dorst naar de liefde en de toewijding van de Zijnen.

Hij verlangt naar gemeenschap met Zijn met bloed gekochte volk.

Hier is één van de grootste genadewonderen: een verlost zondaar kan datgene geven wat het hart van Christus bevredigt.

Ik kan begrijpen hoe ik Zijn liefde naar waarde behoor te schatten, maar wat is het wonderlijk dat Hij, de Algenoegzame, mijn liefde naar waarde schat!

Ik heb geleerd hoe gezegend voor mijn ziel de gemeenschap met Hem is, maar wie zou hebben kunnen veronderstellen dat de gemeenschap met mij voor Hem gezegend is!

En toch is dat zo. Hier “dorst” Hij nog steeds naar.

Genade stelt ons in staat datgene aan te bieden wat Hem verkwikt.

Wonderlijke gedachte!

Hebt u er ooit op gelet dat in Johannes 4, hoewel Christus tot de vrouw die naar de bron kwam zei: “Geef Mij te drinken”, want Hij zat daar vermoeid van de reis en van de hitte; dat Hij toen geen teug water nam? In de behoudenis en het geloof van die Samaritaanse vrouw vond Hij datgene wat Zijn hart verkwikte!

De liefde wordt nooit bevredigd, totdat ze beantwoord wordt en er wederliefde is!

Zo is het met Christus. Hier is de sleutel tot Openbaring 3:20: “Zie, Ik sta aan de deur, en Ik klop”.

Dit wordt dikwijls toegepast op de onbekeerden, maar dit woord geldt in de eerste plaats de kerk. Christus wordt hier getekend, terwijl Hij de gemeenschap met de Zijnen zoekt.

Hij spreekt over “avondmaal houden”, en in de Schrift is avondmaal houden altijd een zinnebeeld van gemeenschap, net zoals het Heilig Avondmaal een speciale tijd van gemeenschap is tussen de Zaligmaker en de bekeerden.

En merk op, dat Christus in deze passage spreekt over een dubbel avondmaal houden: Ik zal tot hem inkomen, en avondmaal met hem houden, en hij met Mij; het is niet alleen ons onuitsprekelijke voorrecht met Hem avondmaal te houden en gemeenschap met Hem te oefenen om ons in Hem te verheugen, maar Hij “houdt avondmaal” met ons.

Hij vindt in de gemeenschap met ons iets wat Zijn hart versterkt, iets wat Hem verkwikt, en dat “iets” is onze toewijding en liefde.

Ja, de Christus Gods “dorst” nog steeds naar de genegenheid van de Zijne.

o, wilt u Hem niet datgene aanbieden wat Hem zal bevredigen?

Beantwoord dan Zijn roeping - “zet mij als een zegel op Uw hart”.

HET WOORD VAN OVERWINNING

Het is volbracht!

Onze twee laatste verhandelingen waren gewijd aan de vreselijke gebeurtenis aan het kruis.

We keren ons nu naar de overwinning aan dat kruis. In Zijn woorden: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten”? hoorden we de uitroep van de Zaligmaker uit Zijn verlatenheid.

In Zijn woorden: “Mij dorst”! luisterden we naar Zijn klagende uitroep.

En nu verneemt ons oor de overwinningsjubel: “Het is volbracht”!

Van de woorden van het Slachtoffer keren we ons nu tot de woorden van de Overwinnaar.

Het is spreekwoordelijk dat ook de donkerste wolk een zilveren rand heeft: zo was het ook met deze aller donkerste wolk. Het kruis van Christus vertoont twee zijden: de diepste diepten van Zijn vernedering, maar ook het doel van de vleeswording. **Verder sprak het van de voleinding van Zijn zending en zo vormt het de grondslag van onze behoudenis. Het is volbracht!** De oude Grieken waren er trots op dat ze veel konden zeggen in weinig woorden. “Een zee van stof te geven in een druppel van de taal” werd beschouwd als het toppunt van welsprekendheid.

Wat ze zochten wordt hier gevonden. **“Het is volbracht” is in de grondtekst maar één woord, maar in dat éne woord is het Evangelie van God samengeperst.**

Dat woord bevat de grond van de verzekerdheid van de gelovige.

Dat woord openbaart het totaal van alle vreugde, en de kracht van alle goddelijke vertroosting.

Het is volbracht!

Dit was niet de wanhopige kreet van een hulpeloze martelaar, het was geen uiting van tevredenheid dat het einde van Zijn lijden nu bereikt was; het was ook niet de laatste snik van een nu beëindigd leven. Neen, het was veeleer de verklaring van de zijde van de goddelijke Verlosser dat alles, waarvoor Hij van de hemel naar de aarde gekomen was om dat te doen, nu gedaan was. Dat alles wat nodig was om Gods persoonlijkheid ten volle te openbaren, nu verricht was.

Dat alles wat de wet eiste, vóórdát zondaren behouden konden worden, nu gedaan was. Dat de volle prijs van onze verlossing nu betaald was.

Het is volbracht!

Het grote voornemen van God in de geschiedenis van de mensheid was nu volbracht. Rechtens volbracht, zoals het ook nog feitelijk volbracht zal worden. Vanaf het begin is Gods voornemen altijd één en ondeelbaar geweest. Het is aan de mensen kenbaar gemaakt op verschillende manieren: door zinnebeelden en typen, door verborgen aanwijzingen en door duidelijke aankondigingen, door Messiaanse voorzeggingen en door onderwijzende uitspraken. Dat voornemen van God kan zo worden samengevat: het vertonen van Zijn genade en het verheerlijken van Zijn Zoon door het scheppen van kinderen naar Zijn eigen beeld en heerlijkheid. En aan het kruis werd de grondslag gelegd om dit mogelijk én werkelijk te maken. Het is volbracht! Wát was volbracht? Het antwoord op deze vraag is zeer uitgebreid, hoewel een aantal uitnemende uitleggers getracht heeft de draagwijdte van dit woord te begrenzen en strikt te beperken tot één enkele toepassing. Men zegt ons, dat de profetieën aangaande het lijden van de Zaligmaker nu waren volbracht, en dat Hij alleen hier op doelde. We geven gaarne toe dat de eerste verwijzing inderdaad was naar de Messiaanse voorzeggingen, en toch denken we dat er goede en voldoende redenen zijn om hier de woorden van de Heere daar niet toe te beperken.

Ja, het schijnt ons zeker toe dat Christus in het bijzonder verwees naar Zijn offerend werk, want alle Schriften aangaande Zijn lijden en schande waren nog niet vervuld. Daar bleef nog over het bevelen van Zijn geest in de handen van de Vader, daar bleef nog over het “doorsteken” met de speer en let erop dat het woord voor het “doorgraven” van Zijn handen en voeten, de daad van het kruisigen, een ander woord is. Daar bleven nog over het *ongebroken bewaren van Zijn beenderen* en het *begraven worden in het graf van een rijke*.

Het is volbracht!.

Wat is volbracht? We antwoorden: **Zijn offerend werk. Het is waar dat de daad van het sterven zelf nog overbleef, die nodig was voor de verzoening. Maar, zoals dat zo dikwijls het geval is in het Evangelie naar**

Johannes, waarin onze tekst gevonden wordt, spreekt de Heere hier vooruitgrijpend naar de algehele vervulling van Zijn werk.

Bovendien moeten we eraan denken, dat de drie uren van duisternis al voorbij waren, dat de verschrikkelijke drinkbeker reeds leeggedronken was, dat Zijn dierbaar bloed al vergoten was, dat de uitgestorte toom van God reeds ondergaan was. En dit zijn de grote beginselen in het verzoenen.

Het offerend werk van de Zaligmaker was derhalve volbracht, met uitzondering van de daad van het sterven, die daar onmiddellijk op volgde. Maar zoals we zullen zien beëindigde het voleindigen van het offerend werk een aantal zaken, en daar zullen we nu onze aandacht op richten.

Het is volbracht.

1. Hier zien we de volkomen vervulling, eer Hij stierf, van al de profetieën die over Hem geschreven waren.

Dit is de eerste gedachte in de tekstverband, “toen Jezus dan de edik genomen had, zeide Hij: Het is volbracht! En het hoofd buigende, gaf den geest”.

Eeuwen tevoren hadden Gods profeten stap voor stap de vernedering en het lijden beschreven die de komende Zaligmaker zou ondergaan. Een voor een waren deze profetieën vervuld, woordelijk vervuld, vervuld naar de letter.

Als de profetie had uitgesproken dat Hij “het vrouwenzaad” zou zijn, werd Hij “geboren uit een vrouw”.

Als de profetie had aangekondigd dat Zijn moeder 'een maagd' zou zijn, werd dit letterlijk vervuld.

Als de profetie had geopenbaard dat Hij uit het zaad van Abraham zou zijn, let dan op de vervulling daarvan.

Als de profetie had bekendgemaakt dat Hij een regelrechte afstammeling zou zijn van David, was Hij dit ook werkelijk.

Als de profetie had gezegd dat Hij een naam zou krijgen vóór Hij geboren was, is dit ook zo gebeurd.

Als de profetie had voorzeggd dat Hij in Bethlehem in Judéa geboren zou worden, moeten we erop letten dat juist dat dorp Zijn geboorteplaats was.

Als de profetie van tevoren had gewaarschuwd, dat Zijn geboorte lijden voor anderen zou meebrengen, zie dan de droevige vervulling daarvan.

Als de profetie van tevoren had getoond dat de Messias zou verschijnen vóórdat de scepter van het overwicht over de stammen van Juda geweken was, is Hij toen ook geboren, want hoezeer de stammen onderworpen waren, Juda woonde nog steeds in het land ten tijde van Zijn komst.

Als de profetie verwezen had naar de vlucht naar Egypte en de daaropvolgende terugkeer naar Palestina, is dit ook zo gebeurd. De profetie had melding gemaakt van iemand die vóór Christus zou heengaan om Zijn weg te bereiden, zie dan de vervulling daarvan in de persoon van Johannes de Doper.

Als de profetie bekendmaakte dat bij de verschijning van de Messias “de ogen der blinden zouden worden opengedaan en der doven oren geopend, de kreupele zou springen als een hert, en de tong van de stomme zou juichen”, lees dan in de vier Evangelieën en zie op welk een gezegende wijze dit waarheid is gebleken.

Als de profetie over Hem had gesproken als “ellendig en nooddruftig”, aanschouw Hem dan als Hij niet heeft waarop Hij Zijn hoofd kan neerleggen.

Als de profetie had meegedeeld dat Hij zou spreken in “spreuken”, dan was dit heel dikwijls Zijn manier van onderwijzen.

Als de profetie Hem had afgebeeld als Degene Die de storm stilt dan zien we Hem precies dit doen.

Als de profetie Zijn “triumferende intocht” in Jeruzalem had verkondigd dan gebeurt dit precies zó.

Als de profetie had aangekondigd dat Zijn persoon veracht zou worden, dat Hij door de Joden verworpen zou worden, dat Hij zonder oorzaak gehaat zou worden, dan is het verdrietig om te zeggen hoe dit alles precies zó het geval was.

Als de profetie het hele beeld van Zijn vernedering en kruisiging had geschilderd, werd dit duidelijk vervuld. Er was het verraad door een vriend, met wie Hij vertrouwelijk omging, de verlaten door Zijn geliefde discipelen, het naar de slachtbank geleid worden, het ten oordeel leiden, het optreden van valse getuigen tegen Hem, Zijn weigering om Zich te verdedigen, de vaststelling van Zijn onschuld, de onrechtvaardige veroordeling, de doodstraf die over Hem werd uitgesproken, het letterlijke doorboren van Zijn handen en

voeten, het geteld worden met de overtreders, het spotten van de volksmenigte, het werpen van het lot over Zijn kledingstukken dit alles was eeuwen tevoren voorzien, en het is allemaal tot op de letter vervuld. **De laatste van al die profetieën die nog overbleef, eer Hij Zijn geest beval in de handen van Zijn Vader, was nu vervuld. Hij riep uit: “Mij dorst”! en na het aanbieden van de edik en de gal was nu alles verricht.**

En toen de Heere Jezus de hele omvang van het profetische Woord overzag, en de volledige verwerkelijking ervan zag, riep Hij: “Het is volbracht”!

We moeten er nu nog slechts op wijzen dat, evenals er een volledige reeks van profetieën was die te maken had met de eerste komst van de Zaligmaker, er ook een volledige reeks van profetieën is die te maken heeft met Zijn tweede komst. En die laatste reeks is net zo bepaald, zo persoonlijk, en zo veelomvattend in haar omvang als de eerste reeks.

Precies zoals we de werkelijke vervulling zien van de profetieën die te maken hadden met Zijn eerste komst naar de aarde, zo mogen we met volledig vertrouwen en verzekerdheid uitzien naar de vervulling van de profetieën die slaan op Zijn tweede komst.

En daar we gezien hebben dat de eerste reeks profetieën letterlijk vervuld is, werkelijk, persoonlijk, zo moeten we ook de tweede reeks verwachten letterlijk vervuld te worden.

Toe te geven dat de eerste reeks profetieën letterlijk vervuld is, en dan de tweede reeks profetieën te vergeestelijken en symbolisch op te vatten, is niet alleen op grove wijze inconsequent en onlogisch, maar het is ook zeer schadelijk voor ons, en het onteert God en Zijn Woord ten zeerste.

Het is volbracht.

2. Hier zien we de vervulling van Zijn lijden.

Hoe kan een tong of een pen het lijden van de Zaligmaker beschrijven?

O, wat heeft Hij een onuitsprekelijke smart naar lichaam, ziel en geest ondergaan!

Het was gepast dat Hij werd aangeduid als de “Man van smarten”.

Hij leed door de hand van mensen, door de hand van satan, en door de hand van God.

Zowel door vijanden als door vrienden werd Hem pijn aangedaan.

Vanaf het begin wandelde Hij tussen de schaduwen die het kruis dwars over Zijn levenspad wierp.

Hoor Zijn klacht: “Van der jeugd aan ben ik bedrukt en doodbrakende”

Wat verprpt dit een licht over Zijn vroegste jaren!

Wie kan zeggen hoeveel er in deze woorden ligt opgesloten?

Voor ons ligt er een ondoordringbare sluier over de toekomst.

Niemand van ons weet wat een dag kan brengen. Maar de Zaligmaker kende het eind vanaf het begin!

Men hoeft de Evangelieën maar door te lezen om aan de weet te komen hoe dat verschrikkelijke kruis altijd vóór Hem stond. Tijdens het bruiloftsfeest te Kana, waar alles sprak van blijdschap en vrolijkheid, spreekt Hij op plechtige wijze over “Zijn uur” dat nog niet gekomen was. Toen Nicodémus Hem in de nacht ondervraagde verwees de Zaligmaker naar de “verhoging van de Zoon des mensen”. Toen Jacobus en Johannes kwamen om van Hem twee ereplaatsen in Zijn komende koninkrijk te vragen, maakte Hij melding van “de drinkbeker” die Hij moest drinken, en van “de doop” waarmee Hij gedoopt moest worden. Toen Petrus beleed dat Hij de Christus was, de Zoon van de levende God, keerde Hij Zich tot Zijn discipelen, en begon hen te vertonen “dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem, en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden. Toen Mozes en Elia bij Hem stonden op de berg der verheerlijking was het om te spreken van “Zijn uitgang die Hij zou volbrengen te Jeruzalem”. Als het waar is, dat we in het geheel niet in staat zijn ons het lijden in te denken dat het vooruitzicht van het kruis aan Christus veroorzaakte, kunnen we nog veel minder de verschrikkelijke werkelijkheid van het lijden zélf peilen. **Het lichamelijke lijden was folterend, maar zelfs dat was als niets, vergeleken met Zijn zielesmart.**

Aan de beschouwing van dit lijden hebben we reeds verscheidene gedeelten gewijd in voorafgaande hoofdstukken, maar toch verontschuldigen we ons niet als we ons opnieuw tot dat onderwerp keren. We kunnen niet teveel beschouwen wat de Zaligmaker heeft doorstaan, om ons behoud te verzekeren.

Hoe beter we vertrouwd zijn met Zijn lijden, en hoe meer we daarover nadenken, hoe warmer onze liefde zal zijn, en hoe dieper onze dankbaarheid.

Tenslotte zijn de uren gekomen die alles afsluiten. Daar was de verschrikkelijke ervaring geweest in Gethsémané, gevolgd door Zijn verschijnen voor Kajafas, voor Pilatus, voor Heródes, en opnieuw voor Pilatus. Daar was de geseling en de bespottung geweest door de ruwe soldaten.

De tocht naar Calvarië, het bevestigen van Zijn handen en voeten aan het wrede kruis. Daar was geweest het schelden door de priesters, door de volksmenigte, en door de twee moordenaars die met Hem gekruisigd waren. Daar was de ongevoelige onverschilligheid geweest van de grove menigte, van wie “niemand medelijden had, en niemand een woord van vertroosting sprak”. Daar was die verschrikkelijke wolk geweest, die Hem verborg van het aangezicht van de Vader, en die Hem de bittere uitroep ontlokt had: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten”? Daar waren de verdroogde lippen geweest die Hem deden uitklagen: “Mij dorst”! Daar was de afschuwelijke strijd geweest met de macht der duisternis, toen de slang Hem “de verzenen vermorzelde”. De Lijder mocht wel vragen: **“Ziet, of er een smart zij gelijk mijn smart, waarmee de Heere Mij bedroefd heeft ten dage der hittigheid Zijns toorns”?**

Maar nu is het lijden voorbij. Datgene, waar Zijn heilige ziel voor terugdeinsde is gepasseerd. De Heere heeft Hem verbrijzeld; mens en duivel hebben alle kwaad gedaan dat ze maar doen konden. De drinkbeker is volkomen geledigd. De verschrikkelijke orkaan van de toorn van God is nu uitgewoed. De duisternis is voorbij. Het zwaard van de goddelijke gerechtigheid is weer in de schede gestoken. Het loon van de zonde is uitbetaald. **De profetieën van Zijn lijden zijn allemaal vervuld. Het kruis is “gedragen”**. De goddelijke heiligheid is volledig bevredigd. Met een triomfkreet, een luide kreet, een kreet die door het ganse heelal weerklonk, roept de Zaligmaker het uit: **“Het is volbracht”!** De verachting en de schande, het lijden en de strijd zijn voorbij. Nooit meer zal Hij pijn ondergaan. Nooit meer zal Hij het tegenspreken van de zondaars tegen Hem ervaren. Nooit meer zal Hij in de handen van satan zijn. Nooit meer zal het licht van Gods aangezicht voor Hem verborgen zijn. God zij geloofd, dat alles is volbracht!

Het is volbracht.

3. Hier zien we dat het doel van de vleeswording bereikt wordt.

De Schrift geeft aan, dat elk van de goddelijke Personen Zijn bijzondere werk heeft, hoewel het, evenals de Persoon Zelf, niet altijd gemakkelijk is tussen Hun bijzondere werken te onderscheiden. God de Vader heeft in het bijzonder de regering over de wereld. Hij heerst over al de werken van Zijn handen. God de Zoon is in het bijzonder werkzaam in het werk van de verlossing: Hij was het die hierheen gekomen is om voor zondaren te sterven. God de Heilige Geest is in het bijzonder werkzaam met de Schriften. Hij was het, die de heilige mannen van de oude dag bewoog om de tijdingen van God uit te spreken, zoals Hij het ook is die geestelijke verlichting en verstand geeft, en die in de waarheid leidt. Maar hier zijn we in het bijzonder gericht op het werk van God de Zoon. Vóórdat de Heere Jezus naar deze aarde kwam kreeg Hij een zeer bepaald werk opgedragen. In de rol van het boek werd van Hem geschreven, en Hij kwam om de vastgelegde wil van God te doen. Reeds als een jongen van twaalf jaar waren “de dingen van Zijn Vader” steeds vóór Hem, en hielden ze Zijn aandacht bezig. Wederom, in Johannes vinden we dat Hij zegt: “De werken, die Mij de Vader gegeven heeft om die te volbrengen, dezelve werken die Ik doe, getuigen van Mij, dat Mij de Vader gezonden heeft”. En in de laatste nacht voor Zijn sterven lezen we, dat Hij in dat wonderbaarlijke hogepriesterlijke gebed het zegt: **“Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen”**.

In zijn boek over de zeven kruiswoorden van Christus maakt dr. Anderson-Berry gebruik van een voorbeeld uit de geschiedenis. Door de sprekende tegenstelling ervan toont het ons de betekenis en de heerlijkheid van het volbrachte werk van Christus.

Koningin Elizabeth I van Engeland, de afgod van de “betere kringen”, en degene die in Europa de mode aangaf, keerde zich op haar doodsbed naar haar hofdame. En ze zei tegen haar: “o mijn God! Het is voorbij. Ik ben aan het einde gekomen, het einde, het einde! Wat is het om maar één leven te hebben, en daarmee aan het einde te zijn gekomen! Geleefd, bemind, getriomfeerd te hebben, en nu te weten dat het voorbij is! Men kan alles trotseren behalve dit”! En terwijl de toehoorder zat toe te kijken, veranderde in een enkel ogenblik dat gelaat, waarop de kleinste glimlach haar hovelingen aan haar voeten gebracht had, in een masker van levenloos stof. De gespannen blik van haar dienaar werd door niets meer beantwoord dan door een holle blik. Dat was het einde van iemand, wier hooggaande levensloop de halve wereld tot jaloersheid bracht.

Het kan niet gezegd worden dat zij iets “had volbracht”, want voor haar was alles “ijdelheid en kwelling des geestes”. Wat was dan het einde van de Zaligmaker geheel anders: “Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen”.

De opdracht waarmee God Zijn Zoon in de wereld had gezonden was nu verricht. Ze was pas geheel verricht toen Hij de laatste adem uitblies, maar het sterven was nu vlakbij, en met het oog daarop roept Hij uit: “*Het is volbracht!*”! Het moeilijke werk is gedaan. De door God gegeven taak is uitgevoerd. Een werk, eervoller en belangrijker dan ooit aan een mens of een engel werd toevertrouwd, is geheel verricht. Waar Hij de heerlijkheid van de hemel voor verlaten had, waar Hij de gestalte van een dienstknecht voor had aangenomen, waar **Hij drieëndertig jaar voor op aarde verbleven had om dat te doen, was nu volbracht. En hoefde niets meer aan te worden toegevoegd. Het doel van de vleeswording is bereikt.** Wat moet Hij in een vreugdevolle triomf het zware en kostbare werk hebben beschouwd dat Hem opgedragen was, en dat nu voltoerd was! *Het is volbracht.* De opdracht waarmee God Zijn Zoon in de wereld gezonden had was volbracht. Wat van eeuwigheid was voorgenomen, was nu gebeurd. Het voornemen van God was nu geheel voltoerd. Het is waar, dat de Zaligmaker “door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis was gehecht en gedood” maar toch “was Hij overgegeven door de bepaalde raad en voorkennis van God”. Het is waar dat “de koningen der aarde tezamen opstonden, en dat de oversten bijeen vergaderd waren tegen de Heere en Zijn gezalfde”, maar niettemin, het was “om te doen al wat Uw hand en Uw raad tevoren bepaald had, dat geschieden zou”.

Omdat Hij de Allerhoogste is, kan Gods verborgen wil niet tenietgedaan worden. Omdat Hij de Hoogste is moet Gods raad bestaan. Omdat Hij de Almachtige is, kan Gods voornemen niet omvergeworpen worden. Keer op keer leren de Schriften met nadruk de onwederstandelijkheid van het welbehagen van de Heere God. En in de triomfkreet van de Zaligmaker: “*Het is volbracht!*”! hebben we een voorzegging en een onderpand van de uiteindelijke uitvoering van Gods voornemen, volledig en onwederstandelijk. Aan het eind van de tijd, wanneer alles zijn beslag heeft gekregen en Gods voornemen geheel is voltoerd, wanneer alles verricht is waarvan Hij tevoren bepaald had dat het verricht zou worden, zal het opnieuw uitgesproken worden: “*Het is volbracht!*”!

Het is volbracht.

4. Hier zien we het volkomen volbrengen van de verzoening.

Hierboven hebben we erover gesproken dat Christus het doel van de vleeswording bereikte, en de voleinding van Zijn zending naar de aarde. En wat dat doel en die zending waren openbaart de Schrift duidelijk. Hij werd geopenbaard “opdat Hij onze zonden zou wegnemen”. En dit alles betekende: het kruis. **De “verlorenen” die Hij kwam zoeken konden alleen dáár gevonden worden, op de plaats van de dood en onder Gods veroordeling. Zondaren konden alleen maar “zaliggemaakt” worden doordat iemand hun plaats innam, en hun ongerechtigheden droeg. Zij, die onder de wet waren konden alleen maar “verlost” worden doordat een Ander aan haar eisen voldeed, en haar vloek droeg. Onze zonden konden alleen maar “weggenomen” worden doordat ze werden weggewassen door het dierbare bloed van Christus. Aan de eisen van de gerechtigheid moest voldaan worden: de verschrikkelijke schuld die wij gemaakt hebben moest betaald worden. En dat is gedaan aan het kruis; gedaan door niemand minder dan de Zoon van God, volkomen gedaan, eens en voor altijd gedaan.**

Het is volbracht. Datgene, waarnaar zoveel typen vooruit wezen, datgene wat door zoveel typen in de tabernakel en haar eredienst werd vooraf geschaduwd, datgene waarvan zoveel van Gods profeten hadden gesproken, was nu verricht. In een bedekking voor de zonde en de schande ervan, afgebeeld door de rokken van vellen waarmee de Heere God onze eerste voorouders bekleedde, was nu voorzien. De betere offerande, afgebeeld door Abels lam, was nu geofferd. Een schuilplaats voor de storm van het goddelijke oordeel, afgebeeld door de ark van Noach, was nu bereid. De eniggeboren en welgeliefde Zoon, afgebeeld door Abrahams offer van Izaák, was reeds op het altaar geplaatst. Een bescherming tegen de wrekende engel, afgebeeld door het op het Pascha vergoten bloed, werd nu aangebracht. Genezing van de beet van de slang, afgebeeld door de koperen slang op de staak, was nu bereid voor zondaren. De gave van een leven gevende fontein, afgebeeld door Mozes die op de rots sloeg, was nu tot stand gebracht.

Het is volbracht. Hij roept als het ware uit: “Er is een eind aan gemaakt, het is betaald, het is voldaan, het is voleindigd”. Waar werd een einde aan gemaakt? Aan onze zonden en hun schuld. Wat werd betaald? De

prijs van onze verlossing. Waar werd aan voldaan? Aan de aller strengste eisen van de wet. Wat werd voleindigd? Het werk, dat de Vader Hem gegeven had om te doen. Wat werd volbracht? Het aanbrengen van de verzoening.

God heeft er tenminste vier bewijzen voor gegeven dat Christus metterdaad het werk volbracht heeft dat Hem was opgedragen te doen.

In de eerste plaats door het scheuren van het voorhangsel, wat aantoonde dat de weg naar God nu geopend was.

In de tweede plaats door de opwekking van Christus uit de doden, wat betuigde dat God Zijn offer had aanvaard.

In de derde plaats door de verhoging van Christus aan Zijn rechterhand, waardoor de waarde van het werk van Christus en het welbehagen van de Vader in Zijn Persoon werd aangetoond.

In de vierde plaats door het zenden van de Heilige Geest naar de aarde, om de kracht en de voordelen van Christus' zoendood toe te passen.

Het is volbracht. Wat werd volbracht? Het werk van de verzoening. Wat is de waarde daarvan voor ons? Dit: voor de zondaar is het een boodschap van goede tijding. Alles, wat een heilig God eist, is gedaan.

Er is niets voor de zondaar overgelaten wat hij daaraan moet toevoegen. Van ons worden geen werken verlangd als de prijs van onze behoudenis.

Alles wat voor de zondaar nodig is, is door het geloof te rusten op wat Christus deed, “de genadegift Gods is het eeuwige leven door Jezus Christus onzen Heere”. Voor de gelovige brengt de wetenschap dat het verzoenend werk van Christus volbracht is een zoete verlichting, tegenover al het tekort en de onvolmaaktheid van zijn dienen. In onze allerbeste pogingen is veel zonde en ijdelheid, maar de grote verruiming is **dat wij “volmaakt” zijn in Christus! Christus en Zijn volbrachte werk zijn de grond van ál onze hoop.**

Het is volbracht.

5. Hier zien wij het einde van onze zonden.

De zonden van de gelovigen zijn - allemaal - overgedragen op de Zaligmaker.

Zoals de Schrift zegt: “De Heere heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen”.

Indien God dan mijn ongerechtigheden op Christus heeft gelegd, liggen ze niet langer op mij.

Er is zonde in mij, want de oude Adamietische natuur blijft in de gelovige tot zijn dood of tot de wederkomst van Christus, als Hij komt eer ik sterf, maar er ligt geen zonde op mij.

Deze onderscheiding tussen “zonde in mij” en “zonde op mij” is van levensbelang, en het moet niet zo moeilijk zijn haar te begrijpen. Als ik zou zeggen dat de rechter een vonnis uitsprak over een misdadiger, en dat nu op hem het doodvonnis rust, zou iedereen begrijpen wat ik bedoelde. Precies zo heeft iedereen die buiten Christus is het vonnis van Gods veroordeling op zich rusten. Maar wanneer een zondaar gelooft in de Heere Jezus, is hij niet langer onder de veroordeling, de zonde rust niet langer op hem, dat is, de schuld, de veroordeling, de straf op de zonde rust niet langer op hem. Waarom is dat zo? Omdat Christus onze zonden gedragen heeft in Zijn eigen lichaam op het hout. De schuld, de veroordeling en de straf op de zonde zijn overgedragen op onze Plaatsvervanger. Vandaar dat mijn zonden niet meer op mij rusten, omdat ze op Christus werden overgedragen.

Deze dierbare waarheid werd in de tijd van het Oude Testament op treffende wijze uitgebeeld in verband met Israëls jaarlijkse Grote Verzoendag. Op die dag deed Aäron, de hogepriester, een type van Christus, genoegdoening aan God voor de zonden die Israël tijdens het afgelopen jaar had bedreven. De manier waarop dit gedaan werd, wordt beschreven in Leviticus 16. Twee geitenbokken werden genomen en voor de Heere gesteld, aan de deur van de tabernakel. Dit was vóór iets met die geitenbokken gedaan werd. Het stelde Christus voor, die Zichzelf voor God stelde, en aanbood om in deze wereld te komen, en de Zaligmaker van zondaren te zijn. Men nam één van die geitenbokken en slachtte die, en zijn bloed werd in de tabernakel gedragen, binnen het voorhangsel, in het heilige der heiligen, en daar werd het gesprenkeld vóór en op het verzoendeksel. Daardoor werd Christus vooraf geschaduwd Die Zichzelf als een slachtoffer aan God opofferde, om aan de eisen van Zijn rechtvaardigheid te voldoen, en de vereisten van Zijn heiligheid te bevredigen. Dan lezen we dat Aäron uit de tabernakel kwam en zijn beide handen op de kop van de tweede, nog levende geitenbok legde. Dat beeldt de daad uit waardoor Aäron, de

vertegenwoordiger van het hele volk, zich met die geitenbok vereenzelvigde. Hij vereenzelvigde het volk met die bok, door te erkennen dat de ondergang van die bok was, wat hun zonden verdiend hadden. Vandaag komt dat overeen met het aangrijpen van Christus door de hand van het geloof, waardoor we onszelf met Hem verenigen in Zijn dood.

Wanneer Aäron zijn handen op de levende geitenbok gelegd had, beled hij boven hem al de ongerechtigheden van de kinderen Israëls, en al hun overtredingen, naar al hun zonden, en hij legde die op het hoofd van de bok. Zo werden de zonden van Israël overgedragen op hun plaatsvervanger. Tenslotte wordt ons gezegd: “Alzo zal die bok op zich al hun ongerechtigheden in een afgezonderd land wegdragen; en hij zal dien bok in de woestijn uitlaten”. De bok, die de zonden van Israël wegdroeg, werd gebracht in een onbewoonde woestijn, en Gods volk zag hem én hun zonden niet meer! Christus nam in dit beeld onze zonden mee naar dat verlaten land waar God niet was, en daar maakte Hij een eind aan de zonden. **Zo is het kruis van Christus het graf van onze zonden!**

Het is volbracht.

6. Hier zien we de genoegdoening aan de eisen van de wet.

“Alzo is dan de wet heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed”. Hoe zou de wet ook maar iets minder dan heilig kunnen zijn, daar de HEERE ZÉlf haar had opgesteld en gegeven. Het gebrek lag niet in de wet, maar in de mens, die, verdorven en zondig, haar niet kon houden.

En toch moet die wet onderhouden worden, onderhouden door een mens, zodat de wet zou worden geëerd en grootgemaakt, en haar Wetgever gehandhaafd: “Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees; Opdat het recht der wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar den Geest”.

De “krachteloosheid” hier is die van de gevallen mens.

De uitzending van de Zoon van God in de gelijkheid van het zondige vlees (in het Grieks: het vlees van de zonde) ziet op de vleeswording, zoals we in een andere Schriftplaats lezen: “Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, Opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou”.

Ja, de Zaligmaker werd geboren “onder de wet”, geboren onder haar, opdat Hij ze volmaakt zou kunnen houden in gedachte, woord en daad, **“Meent niet, dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om die te ontbinden, maar te vervullen”.**

Dat kon Hij beweren. Maar de Zaligmaker heeft niet alleen de voorschriften van de wet gehouden, Hij heeft ook haar straf geleden en haar vloek ondergaan. **Wij hadden de wet verbroken, en daar Hij onze plaats innam, moest Hij haar rechtvaardige vonnis ontvangen. Door haar straf te hebben ontvangen, en haar vloek te hebben ondergaan, zijn de eisen van de wet geheel voldaan, en is de gerechtigheid bevredigd.**

Daarom staat het van de gelovigen geschreven: “Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt”. En wederom: “Want het einde der wet is Christus, tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft”, en op nog een andere plaats: “Want de zonde zal over u niet heersen; want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade”.

Het is volbracht.

7. Hier zien we de vernietiging van de macht van satan.

Zie het door het geloof!

Het kruis luidde de doodsklok over de macht van de duivel. Naar menselijke schijn zag het er uit als het ogenblik van zijn grootste triomf, maar toch was het in werkelijkheid het uur van zijn uiteindelijke nederlaag.

Met het oog op het kruis sprak de Zaligmaker het uit: “Nu zal de overste dezer wereld buitengeworpen worden”. Het is waar dat satan nog niet geketend is, en in de bodemloze put geworpen. Maar niettemin is het vonnis uitgesproken, hoewel nog niet uitgevoerd, Zijn ondergang is zeker.

En zijn macht is reeds verbroken voor zover het de gelovigen betreft.

Voor de christen is de duivel een overwonnen tegenstander. Hij werd door Christus aan het kruis verslagen, “Hij deed door de dood degene teniet, die het geweld des doods had, dat is de duivel”.

De gelovigen zijn reeds “getrokken uit de macht der duisternis, en overgezet in het koninkrijk van de Zoon Zijner liefde”.

Satan moet derhalve als een verslagen vijand behandeld worden.

Hij heeft niet langer enige wettige aanspraak op ons.

Eens waren we zijn wettige gevangenen, maar Christus heeft ons vrijgemaakt. Eens wandelden we “naar de overste van de macht der lucht”, maar nu moeten we het voorbeeld volgen dat Christus ons nagelaten heeft.

Eens “werkte de satan in ons”, maar nu werkt God in ons, beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen. Al wat we nu moeten doen is de duivel wederstaan en de belofte is dat hij van ons zal vlieden.

Het is volbracht. Hier was het zegevierende antwoord op het woeden van de mens, en de vijandschap van satan. Het verkondigt ons het volmaakte werk, dat de zonde ontmoet op de plaats van het oordeel. Alles was volbracht, precies zoals God het wilde hebben, precies zoals de profeten het hadden voorzien, precies zoals de ceremoniën van het Oude Testament het hadden vooraf geschaduwd, precies zoals de goddelijke heiligheid het eiste, precies zoals zondaren het nodig hadden.

Het is op treffende wijze gepast dat dit zesde kruiswoord van de Zaligmaker te vinden is in het Evangelie naar Johannes: het Evangelie dat de heerlijkheid van Christus' goedheid tentoonspreidt.

Hij beveelt hier Zijn werk niet aan in Gods goedkeuring, maar Hij verzegelt het met Zijn eigen akkoordbevinding, en Hij getuigt dat het volledig is, en Hij geeft het de geheel voldoende bekrachtiging van Zijn eigen goedkeuring. Niemand anders dan de Zoon van God zegt: “Het is volbracht”, en wie zou dát durven betwijfelen?

Het is volbracht. Lezer, gelooft u het? Of probeert u iets van uzelf toe te voegen aan het volbrachte werk van Christus om Gods gunst te verwerven?

Alles wat u hebt te doen is de vergeving aan te nemen die Hij gekocht heeft.

God is tevreden met het werk van Christus, waarom bent u het dan niet?

Zondaar, op het ogenblik dat u Gods getuigenis aangaande Zijn geliefde Zoon gelooft, op dat ogenblik wordt elke zonde die u bedreven hebt uitgewist, en u wordt aangenomen in Christus!

O, zou u niet de zekerheid willen bezitten dat er niets meer staat tussen uw ziel en God? Zou u niet willen weten dat elke zonde verzoend is en weggedaan? Geloof dan wat Gods Woord zegt over de dood van Christus. Rust niet op uw gevoelens en ervaringen, maar op het beschreven Woord.

Er is maar één weg om vrede te vinden, en dat is door het geloof in het vergoten bloed van het Lam Gods.

Het is volbracht. Geloof u dat werkelijk? **Of bent u bezig iets van uzelf daaraan toe te voegen en zo de gunst van God te verdienen?**

Een aantal jaren geleden was een christelijke boer diep bezorgd over een onbekeerde timmerman. De boer probeerde aan zijn buurman het Evangelie van Gods genade voor te stellen, en hem uit te leggen hoe het volbrachte werk van Christus genoegzaam was voor zijn ziel om erop te rusten. Maar de timmerman volhardde in de mening dat hij zélf iets moest doen. Op een dag vroeg de boer aan de timmerman een hek voor hem te maken, en toen het hek gereed was bracht hij het weg naar zijn wagen. Hij sprak met de timmerman af de volgende morgen bij hem langs te komen, en naar het hek te kijken zoals het in het veld geplaatst was. Op het afgesproken uur kwam de timmerman, en hij was verbaasd de boer aan te treffen, erbij staande met een scherpe bijl in zijn hand. “Wat ga je doen?” vroeg hij. “Ik ga een paar steken en slagen aan jouw werk toevoegen”, was het antwoord. “Maar dat is niet nodig, het is goed zoals het is. Ik heb er alles aan gedaan wat nodig was”. De boer sloeg daar geen acht op, maar hij hief zijn bijl op en sloeg en hakte op het hek in totdat het helemaal vernield was. “Kijk wat je gedaan hebt”!, riep de timmerman, “Je hebt mijn werk vernield”! “Ja”, zei de boer, ‘en dat is nu precies wat jij probeert te doen. Je probeert het volbrachte werk van Christus teniet te doen door je eigen ellendige toevoegingen”!

God gebruikte die krachtige praktische les om aan de timmerman zijn dwaling te laten zien, en hij werd ertoe gebracht zichzelf door het geloof te werpen op wat Christus voor zondaren gedaan heeft.

Lezer, wilt u hetzelfde doen?

HET WOORD VAN TEVREDENHEID

Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.

Deze woorden verhalen ons de laatste daad van de Zaligmaker eer Hij de laatste adem uitblies.

Het was een daad van tevredenheid, van geloof, van vertrouwen en van liefde.

De Persoon aan Wie Hij de kostbare schat van Zijn geest beval, was Zijn eigen Vader. “Vader” is een bemoedigende en verzekerende aanspraak. Een zoon kan heel goed elke zaak, hoe waardevol ook, aan de handen van zijn vader toevertrouwen, in het bijzonder zulk een Zoon in de handen van zulk een Vader. Wat aan de handen van Zijn Vader bevolen werd was Zijn “geest”, die op het punt stond van Zijn lichaam gescheiden te worden.

De Schrift openbaart de mens als een wezen dat uit drie delen bestaat, geest en ziel en lichaam. Er is onderscheid tussen de ziel en de geest, hoewel het niet gemakkelijk is te zeggen waarin ze verschillen. De geest blijkt het hoogste deel van ons samengestelde wezen te zijn. De geest is het, die vooral de mens van de beesten onderscheidt, en die hem aan God verbindt.

De geest is datgene, wat God in ons binnenste formeert.

Daarom wordt Hij genoemd “de God der geesten van alle vlees”. Bij de dood keert de geest weer tot God, Die hem gegeven heeft. **De daad, waardoor de Zaligmaker Zijn geest in de handen van de Vader plaatste was een daad van geloof: Ik beveel.**

Het was een gezegende daad, bedoeld als een voorbeeld ter navolging voor al Zijn volk. Het laatste onderdeel waar we op moeten letten is de manier waarop Christus deze daad verrichtte: **Hij sprak deze woorden uit met een grote stem. Hij sprak zó, dat allen het konden horen**, opdat Zijn vijanden die van oordeel waren dat Hij behoeftig en door God verlaten was, zouden weten dat het zó niet langer meer was. Maar integendeel, dat Hij nog steeds geliefd werd door Zijn Vader en dat Hij Zijn geest in vertrouwen in Diens handen kon bevelen. “Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest”. Dat was de laatste uitspraak van de Zaligmaker eer Hij stierf. **Terwijl Hij aan het kruis hing, bewogen Zijn lippen zich zevenmaal om te spreken. Zeven is het getal van de volkomenheid, van de perfectie.** Op Calvarië werden dan, evenals altijd, de deugden van de gezegende God getoond. Zeven is ook het getal van het rusten op een volbracht werk. **In zes dagen schiep God hemel en aarde, en op de zevende dag rustte Hij, terwijl Hij met tevredenheid datgene aanschouwde wat Hij “zeer goed” had genoemd.**

Zo is het hier ook met Christus: aan Hem was een werk opgedragen om dat te doen, en dat werk was nu gedaan. Precies zoals de zesde dag het werk van de schepping en van het herstel tot de volkomenheid bracht, was ook de zesde uitspraak van de Zaligmaker: “Het is volbracht”. **En zoals de zevende dag de dag van rust en tevredenheid was, zo bracht ook de zevende uitspraak van de Zaligmaker Hem in de plaats van de rust: in de handen van de Vader.**

Zevenmaal sprak de stervende Zaligmaker. Drie van Zijn uitspraken hadden betrekking op mensen. Aan één mens beloofde Hij dat hij met Hem zou zijn in het paradijs. Aan een ander vertrouwde Hij Zijn moeder toe, en tegenover de menigte die toekeek maakte Hij Zijn dorsten bekend. Drie van Zijn uitspraken waren gericht tot God. Tot de Vader bad Hij voor Zijn moordenaars, tot God uitte Hij Zijn droevige klacht, en nu beveelt Hij Zijn geest in de handen van de Vader. Terwijl God en mensen, engelen en de duivel het horen, had Hij het in triomf uitgeroepen: “Het is volbracht! Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest”.

Het is opmerkelijk dat deze laatste uitroep van de Zaligmaker vele eeuwen vóór de vleeswording door de geest der profetie was geuit. In de 31 e Psalm horen we Davids Zoon en Heere zeggen, vooruitgrijpend op de toekomst: “In Uw hand beveel ik mijn geest”.

In verband met elk van de uitspraken aan het kruis van de Zaligmaker werd er een profetie vervuld. Het eerst riep Hij uit: “Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen”, en daarmee werd Jesaja vervuld: “die voor de overtreders gebeden heeft”. Ten tweede beloofde Hij aan de moordenaar “heden zult gij met Mij in het paradijs zijn”, en dit was de vervulling van de profetie van de engel aan Jozef: “Gij zult Zijn naam heten Jezus, want Hij zal Zijn volk zaligmaken van hun zonden”. Simeon: “En ook een zwaard zal door uw eigen ziel gaan”. Ten vierde had Hij gevraagd: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?”, en dit waren letterlijk de woorden van Psalm 22:2. Ten vijfde riep Hij uit: “Mij dorst”! en dat was

de vervulling van Psalm 69:22. Ten zesde juichte Hij in triomf: “Het is volbracht”!, en dit zijn bijna letterlijk de woorden waarmee de 22e Psalm besluit: “omdat Hij het gedaan heeft”.

Of ook, zoals het Hebreeuws heel goed zou kunnen worden vertaald: Hij heeft het volbracht, waarbij het tekstverband aanwijst wat Hij had gedaan, namelijk het werk der verzoening. Ten laatste bad Hij: “Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest”, en zoals we dat eerder hebben aangetoond haalde Hij toen slechts aan wat tevoren over Hem geschreven was in Psalm 31.

o, die wonderen van het kruis! We zullen ze nooit ten vólle kunnen verstaan.

Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.

1. Hier zien we, dat de Zaligmaker weer terug is in de gemeenschap met de Vader.

Dit is buitengewoon dierbaar. Voor een kleine tijd was die gemeenschap verbroken -uiterlijk verbroken - toen het licht van Gods heilig aangezicht verborgen was van de Zondedragers; maar nu is de duisternis voorbij, en voor eeuwig gepasseerd. Tot aan het kruis was er de volmaakte en onverbroken gemeenschap geweest tussen de Vader en de Zoon. Het is uiterst liefelijk om op te merken hoe die verschrikkelijke drinkbeker van de hand van de Vader werd aanvaard: “De drinkbeker, dien Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik dien niet drinken”?. Aan het kruis, in het begin, vinden we de Heere Jezus nog steeds in gemeenschap met de Vader, want Hij had het toch nog uitgeroepen: “Vader, vergeef het hun”!

Zo was dus Zijn eerste kruiswoord: Vader, vergeef, en nu is Zijn laatste woord: “Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest”.

Maar tussen die twee uitspraken in had Hij daar zes uur gehangen. Drie daarvan werden doorgebracht in lijden dat Hem werd aangedaan door mensen en satan; en drie ervan werden doorgebracht in lijden, Hem aangedaan door God, toen het zwaard van de goddelijke gerechtigheid “ontwaakte” om de Man, die Gods metgezel is, te slaan. Gedurende die laatste drie uur had God Zich teruggetrokken van de Zaligmaker, wat Hem die verschrikkelijke uitroep ontlokte: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten”?

Maar nu is alles verricht. De drinkbeker is tot de bodem toe geledigd. De storm van toom is uitgewoed. De duisternis is voorbij, en we zien de Zaligmaker opnieuw in gemeenschap met de Vader - om nooit meer verbroken te worden.

Vader. Hoe dikwijls was dit woord op de lippen van de Zaligmaker. Zijn eerste uitspraak die voor ons vastgelegd is, was: “Wist gij niet, dat Ik moest zijn in de dingen Mijns Vaders”? In wat waarschijnlijk Zijn eerste werkelijke redevoering was, de berg-rede, spreekt Hij zeventien maal over de Vader. Terwijl in Zijn laatste gesprek met de discipelen, het gesprek in de paaszaal, het woord “Vader niet minder dan 45 maal wordt gevonden. In Johannes 17, dat bekend is als het grote hogepriesterlijke gebed van Christus, spreekt Hij nog zes maal tegen en over de Vader. En nu Hij voor de laatste maal spreekt voordat Hij Zijn leven aflegt, zegt Hij opnieuw: “Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest”.

En hoe gezegend is het dat Zijn Vader ónze Vader is! De onze omdat Hij de Zijne is. Wat is dat wonderlijk! Wat is het onuitsprekelijk kostbaar dat ik op mag zien tot de grote en levende God, en zeggen: “Vader, mijn Vader”! Wat ligt er in deze aanspraak een troost besloten!

Wat wordt er een verzekering in uitgedrukt! God is mijn Vader, dan heeft Hij me lief, Hij heeft me net zo lief als Hij Christus Zélf liefheeft!

God is mijn Vader en zorgt voor me, dus zal Hij al mijn nooddrift vervullen. God is mijn Vader, Hij zal er dus op toezien dat niets me zal schaden, ja, dat alle dingen zullen medewerken ten goede voor mij.

o, dat Zijn kinderen zich hier dieper en praktischer verplaatsten in de zegen van deze verhouding. Dan zouden ze het verheugd uitroepen met de apostel: “Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden”.

Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.

2. Hier zien we een opzettelijke tegenstelling.

Meer dan twaalf uur lang was Christus in de handen van mensen geweest. Hierover had Hij tot Zijn discipelen gesproken toen Hij hen van tevoren waarschuwde dat “de Zoon des mensen overgeleverd zou worden in de handen der mensen; en zij Hem doden zouden”.

Hij had dit gezegd temidden van de verschrikkelijke en ernstige gebeurtenissen in Gethsémané: “Ziet, de ure is nabijgekomen, en de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der zondaren”. Hier verwezen de engelen naar op de morgen van de opstanding, toen ze tegen de vrouwen zeiden: “Gedenkt, hoe Hij tot u gesproken heeft, als Hij nog in Galiléa was”.

Zeggende: “de Zoon des mensen moet overgeleverd worden in de handen der zondige mensen, en gekruisigd worden, en ten derden dage weder opstaan”.

Dit kreeg zijn vervulling toen de Heere Jezus Zich overgaf aan degenen die Hem in de hof kwamen gevangennemen.

Zoals we in een eerder hoofdstuk zagen, had Christus gemakkelijk Zijn gevangenneming kunnen voorkomen. Hij zou niets anders te doen gehad hebben dan de dienaren van de priesters op de grond te laten liggen en rustig weg te wandelen. Maar dat heeft Hij niet gedaan. Het vastgestelde uur was aangebroken. De tijd waarop Hij er zich aan zou onderwerpen als een lam naar de slachtbank geleid te worden was gekomen. En Hij gaf Zichzelf over “in de handen van de zondaren”. Hoe ze Hem behandelden is welbekend. Ze gaven volledig lucht aan hun vleselijke hart tegenover God. Met “onrechtvaardige handen” hebben ze Hem gekruisigd. Maar nu is alles voorbij.

De mens heeft het ergste gedaan wat hij doen kon. Het kruis is gedragen, het vastgestelde werk is volbracht.

Vrijwillig had de Zaligmaker Zichzelf overgegeven in de handen van de zondaren, en nu geeft Hij vrijwillig Zijn geest in de handen van de Vader.

Wat een gezegende tegenstelling! Nooit meer zal Hij “in de handen der mensen” zijn.

Nooit meer zal Hij overgeleverd zijn aan de barmhartigheid van de goddelozen.

Nooit meer zal Hij schande ondergaan. Hij beveelt Zichzelf in de handen van de Vader, en nu zal de Vader toezien op Zijn belangen. Het is niet nodig dat we lang stilstaan bij dat heerlijke vervolg.

Drie dagen later wekte de Vader Hem op uit de doden. Veertig dagen later verhoogde de Vader Hem, hoog boven alle machten en krachten en alle naam die genoemd wordt, en zette Hem aan Zijn rechterhand in de hemelen. En daar zit Hij nu in de troon van Zijn Vader, in de verwachting dat Zijn vijanden tot de voetbank van Zijn voeten worden gemaakt.

Want op een dag, weldra, worden alle verhoudingen omgedraaid. De Vader zal Degene Die door de wereld uitgeworpen werd, terugzenden; Hij zal Hem terugzenden met macht en heerlijkheid. Hij zal Hem terugzenden om over de gehele aarde te heersen met een ijzeren roede. Dan wordt de toestand omgekeerd. Toen Hij hier eertijds was, durfde de mens Hem aan te klagen, maar dan zal Hij zitten en hén oordelen. Eens was Hij in hun handen, maar dan zullen zij in Zijn hand zijn.

Eens riepen ze het uit: “Weg met Hem”! maar dan zal Hij zeggen: “Gaat weg van Mij”!

En in de tussentijd is Hij in de handen van de Vader, gezeten op Zijn troon, in afwachting van Zijn vreugde!

Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.

3. Hier zien we de volmaakte overgave van Christus aan God.

Op wat voor een gezegende manier heeft Hij dat aldoor betuigd! Toen Zijn moeder Hem in Jeruzalem als een jongen van twaalf jaar zocht, zei Hij: “Wist gij niet, dat Ik moest zijn in de dingen Mijns Vaders”? Toen Hem in de woestijn na veertig dagen hongerde, na al die tijd gevast te hebben, en de duivel Hem aanspoorde om van de stenen brood te maken, leefde Hij bij alle woord van God. Toen de machtige werken die Hij gedaan had, en de boodschap die Hij gebracht had nalieten Zijn hoorders te bewegen, onderwierp Hij Zich aan Hem die Hem gezonden had, en zei: “Ik dank U, Vader, Heere des Hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt en hebt dezelve den kinderkens geopenbaard. Ja, Vader, want also is geweest het welbehagen voor U”.

Toen de zusters van Lazarus iemand naar de Zaligmaker zonden om Hem bekend te maken met de ziekte van hun broeder, bleef Hij twee dagen in de plaats waar Hij was, in plaats van in allerijl naar Bethanië te gaan, en zei: “Deze krankheid is niet tot de dood, maar tot verheerlijking Gods”. **Het was geen natuurlijke genegenheid die Hem tot werkzaamheid bewoog, maar de verheerlijking van God!**

Het was Zijn spijze de wil te doen van Hem die Hem gezonden had. In alle dingen onderwierp Hij Zich aan de Vader. Zie Hem in de morgen “opstaande als het nog diep in de nacht was”, opdat Hij in de tegenwoordigheid van de Vader zou kunnen zijn. Zie Hem elke grote crisis voorzien, en er Zichzelf op

voorbereiden door Zijn hart in smeekgebed uit te storten. Zie Hem het allerlaatste uur vóór Zijn gevangenneming doorbrengen voor God op Zijn aangezicht liggend. Hoe gepast kon Hij zeggen: “Neem Mijn juk op u, en leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart”. En zoals Hij geleefd had, zo stierf Hij ook, Zichzelf overgevend in de handen van de Vader. Dit was de laatste daad van de Stervende Zaligmaker. En hoe voortreffelijk schoon! Hoe geheel in overeenstemming met Zijn gehele leven!

Zijn volkomen vertrouwen in de Vader kwam erin uit. Het openbaarde de gezegende vertrouwelijkheid die er tussen Hen bestond. Het vertoonde ook Zijn algehele afhankelijkheid van God.

Waarlijk, Hij heeft ons in alle dingen een voorbeeld nagelaten. De Zaligmaker beval Zijn geest in Zijn sterven in de handen van Zijn Vader, omdat Hij heel Zijn leven door in de handen van Zijn Vader geweest was.

Geldt dat ook van u, mijn lezer? Hebt u als een zondaar uw geest in Gods handen bevolen?

Als dat zo is, is hij wél-bewaard. Kunt u met de apostel zeggen: “Want ik weet, Wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag”

En hebt u zichzelf als christen volledig aan God overgegeven? Hebt u gelet op het woord “dat gij uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehaaglijke offerande, welke is uw redelijke godsdienst”? Leeft u ter eer van Hem die u liefgehad heeft en Zichzelf voor U overgegeven heeft? Wandelt u dagelijks in afhankelijkheid van Hem, wetend dat u zonder Hem niets kunt doen? Maar ook lerend dat u alle dingen vermag door Christus die u kracht geeft? **Als uw gehele leven aan God is overgegeven, en de dood u overvalt vóórdat de Zaligmaker wederkomt om Zijn volk tot Zich te nemen, dan zal het gemakkelijk en natuurlijk voor u zijn om te zeggen: “Vader, in Uw handen beveel ik mijn geest”!** Bileam zei: “Mijn ziel sterve den dood der oprechten”.

o, maar om de dood van de oprechte te sterven moet u ook het leven van de oprechte leven, en dat bestaat in algehele onderworpenheid aan en afhankelijkheid van God.

Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.

4. Hier zien we de volstreckte enigheid van de Zaligmaker.

De Heere Jezus stierf zoals niemand ooit gestorven is.

Zijn leven werd niet van Hem genomen, Hij legde het Zélf af.

Het meest overtuigende bewijs van alles werd gezien toen Hij Zijn geest in de handen van de Vader beval. De Heere Jezus Zelf zei: “Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest”, maar de Heilige Geest heeft in de beschrijving van het werkelijke afleggen van Zijn leven drie verschillende uitdrukkingen gebruikt, die heel sterk het feit doen uitkomen dat we nu overdenken; en de verschillende woorden die de Geest gebruikt zijn zeer gepast voor de verschillende Evangelieën waarin ze gevonden worden.

In Mattheüs lezen we: “En Jezus, wederom met een grote stem roepende, gaf den Geest”. Maar deze vertaling laat na de werkelijke kracht van de grondtekst weer te geven. De betekenis van het Grieks is: **“Hij zond Zijn geest weg”**. Deze uitdrukking is zeer gepast in Mattheüs, het koninklijke Evangelie, dat de Heere voorstelt als “de Zoon van David, de Koning der Joden”. Zo'n term is op een prachtige wijze op zijn plaats in het koninklijke Evangelie, want de daad van de Heere wijst op autoriteit, bevoegdheid, zoals bij een koning die een dienaar wegzendt.

Het woord dat in Markus gebruikt wordt - het Evangelie dat de Heere Jezus voorstelt als de volmaakte Dienstknecht - is hetzelfde als in onze tekst, genomen uit Lukas, het Evangelie van de volmaakte mensheid van Christus, en het betekent: **Hij ademde Zijn geest uit**. Het was Zijn passieve ondergaan van de dood.

In Johannes, het Evangelie van Christus' goddelijke heerlijkheid, wordt door de Heilige Geest een ander woord gebruikt: **“en het hoofd buigende gaf (Hij) den geest”**. “Gaf over” zou misschien nauwkeuriger zijn. Hier “beveelt” de Zaligmaker Zijn geest niet aan de Vader, zoals in het Evangelie van Zijn mensheid, maar in overeenstemming met Zijn goddelijke heerlijkheid **“gaf Hij de geest over”**, zoals iemand doet die de volledige macht erover heeft!

Twee zaken waren nodig om te verzoenen: ten eerste moest aan Gods beledigde heiligheid en geschonden recht volledige genoegdoening gegeven worden; en dit kon in het geval van onze Plaatsvervanger alleen gebeuren doordat Hij de uitgestorte toorn van God droeg.

En die wás gedragen! Nu bleef er alleen nog maar de tweede zaak over, en dat betekende voor de Zaligmaker het smaken van de dood, “gelijk het de mensen gezet is, eenmaal te sterven”.

Voor de zondaar komt eerst het sterven, en daarna het oordeel. Bij de Zaligmaker werd, begrijpelijk, de volgorde omgekeerd. Hij droeg het oordeel van God tegen onze zonden, en daarna stierf Hij.

Het eind, het doel was nu bereikt. Hij was Zichzelf volkomen meester, onoverwonnen door de dood, en Hij roept uit met een grote stem die niets aan kracht heeft verloren, en Hij geeft Zijn geest over in de handen van Zijn Vader, en hierin werd Zijn enigheid geopenbaard.

Hij was uniek. Niemand anders heeft dit gedaan, of is zó gestorven. Zijn geboorte was enig, uniek. Zijn leven was enig. Zijn dood was ook enig.

Door Zijn leven “af te leggen” was Zijn sterven geheel anders dan alle andere sterven.

Hij stierf door een dood van Zijn eigen wil! Wie anders dan een goddelijk Persoon kan dit doen? In iemand die alleen maar mens was zou het zelfmoord geweest zijn. Maar in Hem was het een bewijs van Zijn volmaaktheid en enigheid. **Hij stierf als de Levensvorst!**

Vader, in Uw handen bevel Ik Mijn geest.

5. Hier zien we de plaats waar het eeuwig veilig is.

Telkens weer sprak de Zaligmaker over een volk dat Hem “gegeven” was, en in het uur van Zijn gevangenneming zei Hij: **“Uit degenen, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren”.** Is het dan niet liefelijk om te zien hoe de gezegende Zaligmaker hen nu, in het stervensuur, beveelt in de veilige bewaring door de Vader!

Aan het kruis hing Christus als de Vertegenwoordiger van Zijn volk, en daarom beschouwen we Zijn laatste daad als de daad van iemand die vertegenwoordigt.

Toen de Heere Zijn geest in de handen van Zijn Vader beval, stelde Hij ook onze geesten tezamen met de Zijne aan de Vader voor om ze aan te nemen. Jezus Christus leefde noch stierf voor Zichzelf, maar voor de gelovigen. Wat Hij verrichtte in Zijn laatste daad had net zozeer betrekking op hen, als op Hem Zelf.

We moeten hier daarom zien op Christus, als bezig met de samenvergadering van al de zielen der uitverkorenen die Hij, mét Zijn eigen geest, plechtig aanbiedt aan God.

De hand van de Vader is de plaats waar het eeuwig veilig is.

In die hand beval de Zaligmaker Zijn volk, en daar zijn ze voor eeuwig veilig. Met het oog op de uitverkorenen zei Christus: “Mijn Vader, Die ze Mij gegeven heeft, is meerder dan allen; en niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders”.

Hier is dan de grond voor het vertrouwen van de gelovige. Hier is het fundament van onze verzekerdheid.

Precies zoals niets Noach kon schaden toen de hand van de Heere de deur van de ark had toegesloten, zo kan niets de geest van een geheiligde aanraken die omvat wordt door de hand van de Almachtige. Niemand kan ons daar vandaan rukken. Zwak zijn we in onszelf, maar “bewaard door de kracht Gods” is de vaste uitspraak van de Heilige Schrift.

Vormelijke belijders die een tijdlang goed schijnen te lopen kunnen vermoeid worden en de wedloop opgeven. Degenen die bewogen werden door de vleselijke opwinding van een “opwekkings-samenkomst”, houden het maar een poosje uit, want ze hebben “geen wortel in zichzelf”. Zij die vertrouwen op hun eigen wilskracht en voornemens, die “een nieuwe bladzijde in hun levensboek opslaan” en beloven het “beter te doen”, mislukken dikwijls, en hun laatste is erger dan hun eerste. Velen die door goedbedoelende maar onkundige raadgevers zijn overgehaald om “zich bij de kerk te voegen” en “een christelijk leven te leiden”, vallen dikwijls van de waarheid af.

Maar iedere geest die wedergeboren is, is voor eeuwig veilig in de hand van de Vader.

Vader, in Uw handen bevel Ik Mijn geest.

6. Hier zien we de zaligheid die er ligt in de gemeenschap met God.

Waar we in het bijzonder op willen wijzen is het feit, dat de gemeenschap met God genoten kan worden, onafhankelijk van plaatsen of omstandigheden.

De Zaligmaker hing aan het kruis, omringd door een spottende menigte, Zijn lichaam leed vreselijke pijnen, maar niettemin stond Hij in gemeenschap met de Vader. Dit is een van de zoetste waarheden die onze tekst leert. Het is ons voorrecht te allen tijde de gemeenschap met God te genieten, ongeacht de uiterlijke omstandigheden of toestanden. De gemeenschap met God is er door het geloof, en het geloof wordt niet

aangetast door de dingen die men ziet. Het doet er niet toe hoe onaangenaam uw uitwendige toestand mag zijn, mijn lezer, het is uw onuitsprekelijke voorrecht de gemeenschap met God te genieten.

Evenals de drie jongelingen de gemeenschap met God genoten midden in de vurige oven, zoals Daniël dat ook ondervond in de leeuwenkuil, en Paulus en Silas in de kerker in Filippi, en de Zaligmaker aan het kruis, zo kunt u dat ook ondervinden, waar u ook bent!

Op het hoofd van Christus rustte een doornenkroon, maar daaronder waren de handen van de Vader!

Leert onze tekst niet heel nadrukkelijk de gezegende waarheid en het feit van de gemeenschap met de Vader in het stervensuur? Waarom zou u dat dan vrezen, medechristen?

Indien David onder de Oudtestamentische bedeling kon zeggen: “Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij”, waarom zouden de gelovigen dan nog vrezen nadat Christus de dood heeft ontdaan van zijn prikkel?

De dood moge de “koning der verschrikking” zijn voor de onbekeerden, maar voor de christen is het sterven eenvoudigweg de deur die toegang verleent tot de tegenwoordigheid van de Veelgeliefde.

De bewegingen van onze zielen keren zich instinctief naar God, evenals in het leven. “Vader, in Uw handen beveel ik mijn geest”, zal onze uitroep zijn, als we bij bewustzijn zijn. Terwijl we hier verblijven hebben we geen rust, dan aan de boezem van God. En wanneer we daarheen gaan zal onze verwachting en ons hartelijk begeren zijn om bij Hém te zijn. Dikwijls hebben we een verlangende blik naar de hemel geslagen, maar wanneer de ziel van de bekeerde bij de weg scheiding komt, werpt ze zich in de armen der liefde, evenals een rivier na vele krommingen en bochten zich uitstort in de oceaan.

Niets dan God kan in deze wereld onze geest tevredenstellen, en niemand dan Hij kan ons tevredenstellen wanneer we van hier gaan.

Maar, lezer, alleen de bekeerden hebben de garantie, en worden daardoor aangemoedigd zó hun geest in het stervensuur in Gods handen te bevelen. Hoe droevig is de staat van alle stervende ongelovigen! Ook hun geesten zullen in Gods handen vallen, maar dat zal hun ellende uitmaken, en niet hun voorrecht. Zij zullen bevinden dat het “vreselijk is te vallen in de handen van de levende God”.

Ja, want in plaats van in de armen der liefde te vallen, zullen zij vallen in de handen der gerechtigheid.

Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.

7. Hier zien we de ware rustplaats van het hart.

Als de laatste uitspraak van de Zaligmaker het gebed van stervende christenen is, toont dat aan welke grote waarde ze aan hun geest toekennen.

De geest die in ons is, is een kostbare schat, en onze voornaamste begeerte en grootste zorg is om ze welbewaard te zien in veilige handen. Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.

Deze woorden kunnen worden opgevat als een uitdrukking van de zorg van een gelovige voor zijn ziel, dat ze veilig mag zijn, wat er ook met het lichaam gebeurt.

Gods heilige die dicht bij de dood gekomen is, besteedt maar weinig gedachten aan zijn lichaam.

Waar het begraven zal worden, hoe het zal worden weggebracht, hij vertrouwt dat aan de handen van zijn vrienden.

Maar zoals steeds zijn zorg in betrekking tot zijn ziel is geweest, zo denkt hij nu aan haar, en met zijn laatste ademtocht beveelt hij haar aan in Gods hoede.

Het is dan niet: “Heere Jezus, ontvang mijn lichaam, zorg voor mijn stof”, maar: “Heere Jezus, ontvang mijn geest. Heere, berg het juweel op wanneer het kistje waarin het bewaard werd, verbroken wordt”.

En nu tot slot een enkel woord dat u aanspreekt.

Mijn vriend, u bent in een wereld vól van moeite. U bent niet in staat om in dit leven voor uzelf te zorgen, en u zult dat nog veel minder kunnen in het sterven. Het leven kent veel beproevingen en verzoekingingen, uw ziel wordt van alle kanten bedreigd. Aan alle zijden zijn er gevaren en valkuilen. De wereld, het vlees en de duivel spannen samen tegen u. Ze gaan uw eigen krachten te boven.

Hier is dan een lichtbaken temidden van de duisternis. Hier is de vluchthaven voor alle stormen.

Hier is de gezegende bedekking die beschermt tegen alle vurige pijlen van de boze.

Dank God ervoor dat er een schuilplaats is voor de orkanen van het leven en voor de verschrikkingen van de dood: **de hand van de Vader, de ware rustplaats van het hart.**